Cena egz. 20 groszy

14 stron.

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocławiu, Król. Jadwigi 16 w Gdyni, Skwer Kościuszki 24, I ptr.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2.95 zł. miesięcznie 8.85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.34 zł. miesięcznie, 10.00 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 6.95 zł., zagranicę 9.25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Nr zbiorowy 2650 (trzy przewody) — Oddział w Bydgoszczy 1299. | Założyciel Jan Teska. | Telefony Przedstaw.: Toruń 1546, Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 420

Numer 22 | BYDGOSZCZ, piątek dnia 28 stycznia 1938 r. | Rok XXXII.

„Sprawy żydowskie“ w oświetleniu p. premiera.

Pan premier gen. Sławoj-Składkowski w swym ostatnim przemówieniu sejmowym, jak się sam wyraził, „przeszedł do spraw żydowskich“. Oświadczył również, że **„wie, że te sprawy są nader skomplikowane“.** Zdaniem więc pana premiera w tej kwestii musiało by przyjść do wyjaśnienia sytuacji.

„Walka z żydami nie jest walką rasistowską“ — mówi gen. Składkowski. Zachodzi pewna wątpliwość. Czy ma nie być wzorowana na wzorach niemieckich, czy też między żydami i Polakami nie ma różnicy rasowej? Zaraz w następnym zdaniu otrzymujemy odpowiedź na to pytanie, że jest to **„walka o przeludnienie, o kawałek chleba“.** Wynika z tego, że gdyby nie było przeludnienia i gdyby wszyscy mieli w Polsce kawałek chleba, żydzi mogliby spokojnie pożywać na tym chlebie kawałki najlepszej gęsiny i panować w 100% w handlu, przemyśle, adwokaturze, prasie, medycynie. Trudno przecież te zawody podciągnąć pod pojęcie „przeludnienia“ lub „walki o kawałek chleba“. Poza tym nie ma przecież rasowej różnicy między żydami i Polakami...

W następnym ustępie mowy znajdujemy dalsze potwierdzenie wyżej wyprowadzonych wniosków. „Zachodzą w Polsce przemiany społeczne i ekonomiczne, które dokonywałyby się również, gdyby żydów nie było w Polsce. To znaczy podwyższenie poziomu życia chłopa polskiego drogą przejścia do miast. Te wyższe wartości ekonomiczne muszą być nie tylko nie powstrzymywane przez rząd polski, ale popierane, bo to są wartości wyższe ekonomiczne narodu polskiego“.

Znów można na podstawie tych dość zagmatwanych zwrotów dojść do przekonania, że **poza sporem o stragan nie ma innych zagadnień spornych między Polakami i żydami.** Nie ma również innych kwestii, któreby miały znaczenie dla państwa. Niech tylko tu i ówdzie paru chłopów przesiedli się do miasteczka i założy tam stragany, to już pozyskamy te „wyższe wartości ekonomiczne“ bez względu na to, ile w danym czasie przejdzie np. wydawnictw polskich w ręce żydów i bez względu na to jakiego rodzaju propagandę między Polakami będą te wydawnictwa szerzyć. Nie będzie nas również bolało, w jakiej wysokości kapitał handlowy i przemysłowy znajdzie się w rękach żydów. To są te „niższe wartości ekonomiczne“ narodu polskiego, wyrażając się stylem pana premiera.

Ponieważ żydzi nie mają więcej punktów spornych z Polakami jak tylko ten stragan (wyższa wartość ekonomiczna) zdaniem p.. gen. Składkowskiego **„muszą zrozumieć tę sytuację, muszą zrozumieć, że walka ekonomiczna z nimi nie jest naruszeniem ich praw, ani też nie jest atakowaniem ich jako obywateli państwa“.**

Jest taka stara historyjka o dwóch przyjaciołach, którzy kupili sobie po jednym foksterierze. Pieski nie miały jeszcze obciętych ogonów. Pan A wziął mężnie ostry nóż i dokonał tej koniecznej, ale bolesnej operacji upiększającej. Gdy p. B., który miał nader litościwe serce dowiedział się o tym zakrzyknął: Ja się na takie barbarzyństwo nie zdobędę, **raczej zacznę mojemu pieskowi obcinać ogon po kawałku!!!**

Teraz się jednak okazuje, że trzeba

(Ciąg dalszy na str. 2.)

„Czystka“ w Ozonie wileńskim

Inż. Perzanowski za obronę gen. Żeligowskiego otrzymał dymisję.

Warszawa, 27. 1. (Tel. wł.) Pamiętamy zjazd sektora wiejskiego Ozonu w Wilnie. Równie dobrze pamiętamy płomienne przemówienie przewodniczącego inż. Perzanowskiego, który następnie został mianowany prezesem tej organizacji.

Dziś godność jego w Ozonie należy już do przeszłości. **Został on wczoraj dymisjonowany przez szefa OZN generała Skwarczyńskiego, który na jego miejsce mianował prezesem prof. Staniewicza, byłego ministra.** Zwycięski marsz Ozonu na terenie wileńskim już teraz poprowadzi inny, nowy człowiek.

Jak się to stało? I co ma znaczyć ta nagła dymisja?

A tak się dobrze zapowiadało Wilno. Pierwszy gen. Galica kochanych wilnian gorących serc krocie wezwał, aby zapoczątkowali realizację Norwidowego zawołania o **PRZEBUDZENIE NARODU.** I wtedy to ruszył się Ozon i, jak głosi aktualny wierszyk, „tak się kurzyło po drodze, jakby szły same wodze!“.

Ustąpienie płk. Koca i mianowanie szefem OZN gen. Skwarczyńskiego z Wilna umocniło ich w przekonaniu, że odtąd **kraj cały będzie się od wilnian uczył, jak się robi konsolidację.** Pierwsze przemówienie radiowe nowego szefa było również z Wilna. Płynęły na falach eteru wynurzenia programowe generała. Grunt jednak to serce, a ono było właśnie dla wilnian!

I kto mógł przypuszczać, że w kilka dni na tak czułym odcinku **zaprzęg konsolidacyjny zostanie naderwany przez bunt, brak subordynacji, sobiepaństwo.** Nic też dziwnego, że na pierwszą wiadomość o tym szef Ozonu pociągiem pośpiesznym sam udał się do Wilna. Sprawa była ważna. Miejscowy Ozon pod przewodnictwem inż. Perzanowskiego ośmielił się

stanąć po stronie atakowanego ze wszystkich stron gen. Żeligowskiego.

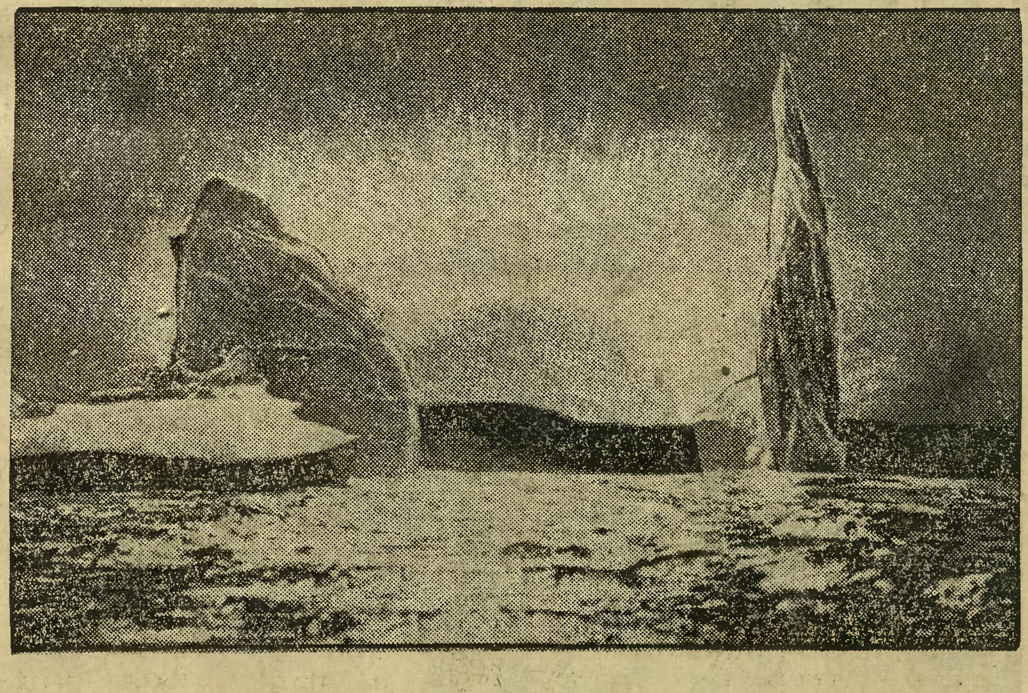
Nawet ogłosił publiczne oświadczenie, że Ozon wileński z kochanym gen. Żeligowskim walki nie prowadzi i uważa, że na terenie sejmu stała się ich Oswobodzicielowi krzywda, krzywda, samej idei konsolidacyjnej.

Tego nie można było puścić tak płazem, gdy sam szef Obozu w sposób autorytatywny stanął po stronie tych, którzy zwalczali namiętnie jego starszego kolegę gen. Żeligowskiego i imieniem całego Ozonu przyznał im zupełną rację i rozgrzeszył.

Szturmówka prowincjonalna okazała więc najwyraźniejsze nieposłuszeństwo organizacyjne. Cudze ręce zawsze są niepewne i dlatego nowomianowany hetman i rządca dusz w Ozonie sam postanowił zażegnać zatarg i porządek przywrócić. Serdeczny i szczery obrońca gen. Żeligowskiego, przewodniczący wileńskiego OZN **inż. Perzanowski otrzymał dymisję.**

Ozon musi być rządny, inaczej być nie może. Społeczeństwo zaś teraz widzi, jak się robi konsolidację. (r.)

Zjawisko zorzy polarnej w Warszawie.

W ub. wtorek Europa podziwiała na niebie piękne zjawisko zorzy polarnej, która również w Polsce była dobrze widziana. Zdjęcie przedstawia zorzę polarną w Skandynawii, gdzie zresztą zorza polarna nie należy do rzadkości.

Warszawa, 27. 1. (PAT.) W nocy z 25 na 26 bm. zaobserwowano w obserwatorium astronomicznym uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie zorzę polarną. Opis zjawiska na podstawie spostrzeżeń astronomów przedstawia się następująco:

Początek tego **niezwykłego w naszych szerokościach geograficznych zjawiska** spostrzeżono o godz. 21,30 czasu środkowo-europejskiego, lecz mgła oraz refleksy świateł miejskich tłumiły częściowo świetność zjawiska. Dostrzeżono jasną obszerną łunę barwy czerwonej, **rozświetlającą zachodni horyzont do wysokości 20 stopni.** Równocześnie zauważono bardzo jasny obłok świetlny o intensywnej czerwonej barwie na północo-wschód w pobliżu gwiazdy Wielkiej Niedźwiedzicy, przeciętej jasnymi zmiennymi pasami. Miał on średnicy około 10 st.

Dopiero po północy na tle zupełnie już pogodnego nieba i po częściowym zgaszeniu świateł miejskich, zjawisko mogło być obserwowane w całej okazałości.

Podczas największego nasilenia zjawiska o godz. 1,40 pomiędzy tymi dwoma obłokami **przesuwały się od lewej ku prawej stronie (jakby światła reflektorów) jasne, biało-srebrzyste promienie.** Przez cały czas trwania zorzy północna krawędź horyzontu zaległa mglista błękitno-srebrna poświata.

Całość zjawiska, o ile na to pozwalały warunki obserwacji na tarasach obserwatorium, sprawiała **nadzwyczajne wrażenie.** Z przepięknej gry, falującej na tle gwiazd kolorów o różnych odcieniach i natężeniu. Tuż przed godziną drugą zorza zaczęła stopniowo przygasać, smugi czerwone blednieć. O godz. 2.30 zjawisko znikło zupełnie.

Gdzie jeszcze widziano zorzę polarną?

Berlin, 27. 1. (Pat.) Podobnie jak we wszystkich prawie krajach europejskich zanotowano w Niemczech niezwykłe w tej strefie geograficznej zjawisko zorzy polarnej. Według doniesień prasy niemieckiej najwięcej wiadomości o zorzy polarnej nadeszło z Bawarii. Poza tym widziano w Niemczech zorzę na Śląsku Opolskim i w Nadrenii. Według prasy niemieckiej zorza ukazała się **w Polsce, Skandynawii, państwach bałtyckich, Austrii, Szwajcarii, Belgii, Holandii, Francji i Anglii. Najbardziej na południe wysuniętym punktem, gdzie ukazała się zorza polarna, był Rzym.**

Jeden z oficerów niemieckiej linii lotniczej, który leciał z Berlina do Londynu, obserwować mógł to niezwykłe zjawisko w przeciągu paru godzin na wysokości dwóch tysięcy metrów. Kapitan opowiada, że niejednokrotnie widział już zorzę polarną, **nigdy jednak nie przedstawiała ona takiej gry kolorów na ciemnym tle nieba.**

Zjawisko zorzy polarnej nad Grudziądzem.

Grudziądz. (Tel. wł.) We wtorek wieczorem około godz. 22 zaobserwowano w Grudziądzu niezwykłe zjawisko. Na niebie ukazała się wielka czerwona łuna, jak gdyby wskutek pożaru. Zjawisko to różnie komentowano w mieście. Liczni przechodnie pośpieszyli nawet nad Wisłę i na Górę Zamkową, aby zbadać miejsce pożaru. Okazało się, że łuna była zjawiskiem, oglądanym w tym dniu prawie w całej Europie.

Wybuch przy badaniu granatów.

Paryż, 27. 1. (PAT). Eksplozja w laboratorium municypalnym w Ville Juif wydarzyła się wkrótce po godz. 10 rano. Właściwie nastąpiły **dwie ekspozje w odstępach kilku minut.** Według pierwszych niesprawdzonych jeszcze danych, z powodu wybuchu **zginęło około 10 osób.** Wszystkie szyby w sąsiednich domach wyleciały. Ponad domem, gdzie mieściło się laboratorium, przez dłuższy czas unosiły się **wielkie kłęby dymu.** Odgłos wybuchu słychać było w odległości kilku kilometrów.

Eksplozja nastąpiła w chwili **badania granatów, znalezionych podczas rewizyj, dokonanych w lokalach, należących do terrorystycznej organizaci CSAR.** W chwili wybuchu w laboratorium znajdowało się dwóch policyjnych fotografów, kierownik laboratorium, chemik wojskowy oraz 10 żołnierzy. Prawdopodobnie wszyscy zginęli. Na miejsce wypadku przybył prefekt policji i saperzy.

„Sprawy żydowskie" w oświetleniu p. premiera.

(Ciąg dalszy).

tę historyjkę powiększyć jeszcze o jednego pana i jeszcze jednego pieska. Ten pan C powie, że oba te sposoby są zbyt męczące i że jego zdaniem trzeba psa tak wytresować, aby sam zrozumiał i może się nawet prosił o obcinanie ogona po kawałku... Jeśli bowiem żydzi „zrozumią, że walka ekonomiczna z nimi nie jest naruszeniem ich praw" będą właśnie takim dobrze wytresowanym foksterierem pana C. **W danym wypadku raczej pana S.**

Następnie p. premier apeluje do żydów w sprawie „niepożądanych objawów mieszania się żydów z poza Państwa Polskiego do naszych wewnętrznych trudności" i uważa **„tego rodzaju mieszanie się za obrażające poczucie państwowości polskiej wszystkich obywateli — i Polaków i żydów".**

Wynika z tego, że żyd ma czuć się **bardziej zobowiązany z tytułu posiadania obywatelstwa polskiego niż należenie do narodu żydowskiego.** Byłoby to bardzo pięknie, gdyby się tak stało, gdyż wówczas zniknęłoby w ogóle pojęcie żyda, oparte właśnie na poczuciu łączności rasowej, wyznaniowej i narodowej wszystkich żydów w rozproszeniu. Żałować należy jednak, że pan premier poza wyrażeniem swego życzenia, aby tak było, **nie wskazał metod przekonania żydów o słuszności swej tezy.** Jak dotychczas bowiem żadna ze stosowanych na świecie wobec żydów polityka nie zbliżyła się do tego ideału, którąby można nazwać **„odżydzeniem żydów przez rozwój w nich poczucia przynależności państwowej".**

W zakończeniu tych krótkich uwag p. premier zszeregował Polaków, ukraińców i żydów do jednego mianowanika i stwierdził kategorycznie **„niezłomną wolę rządu polskiego pójścia dalszą drogą życzliwości, jednakowych praw dla wszystkich obywateli państwa oraz drogą utrzymania spokoju".**

Na temat konieczności utrzymania spokoju nie ma dyskusji. Pogromy żydowskie to tylko woda na młyń żydów. Nie można sobie jednak wyobrazić, aby polityka „chodzenia drogą życzliwości dla żydów" i „jednakowych praw" zmierzała do utrzymania pokoju. **Ta życzliwość i te jednakowe prawa to przecież wydanie całego polskiego społeczeństwa na łup bezlitosnej konkurencji żydów w oparciu o ich przygniatające kapitały.**

Trudno by się było również zgodzić na temat zszeregowania ukraińców czyli Rusinów razem z żydami. Chłop rusiński tak samo potrzebuje szerszego oddechu w mieście jak chłop polski. Kooperatywa ukraińska tak samo walczy z handlarzem żydowskim jak polska. Różnica rasowa między Rusinami i żydami jest mimo odmiennego zdania p. premiera równie wielka jak między Polakami i żydami. Mogłoby tu się nawet zdawać, że antysemityzmem moglibyśmy przeciągnąć na swą stronę masy rusińskie. Natomiast powstaje pytanie, czy nie poczują się one obrażone tym zrównaniem z żydami.

Należałoby jednak p. premierowi przyznać rację, że sprawy żydowskie rzeczywiście muszą mu się wydawać nader skomplikowane.

* * *

Znajdujemy się na torze umacniania naszej wspólnoty obywatelskiej polsko-żydowskiej. Małe poklepanie po łopatce zwolenników bojkotu w słowach „walka ekonomiczna z nimi (żydami) nie jest naruszeniem ich praw", to zachęta do obcinania ogona foksteriera po mikronie (jedna tysiączna część milimetra). Sterujemy w taką to stronę, gdy słabszy okręt rumuński śmiało bierze kurs pod fale żydowskiego oburzenia i wrzasku. My **idziemy... z wiatrem i dążymy ku rafie przeznaczenia, której na imię całkowita niewola gospodarcza i kulturalna narodu polskiego!**

St. Strąbski.

Setna sesja Rady Ligi.

Genewa, 27. 1. (PAT) Wczoraj o godz. 11 otwarta została setna sesja rady Ligi Narodów, która zebrała się na posiedzeniu poufnym pod przewodnictwem delegata Iranu Adle. Plenarne posiedzenie rady odbędzie się dziś po południu.

Projekt posła Ducha.

Klucz do nowej ordynacji wyborczej leży w rękach „Ozonu".

Warszawa, 27. 1. (Tel. wł.). Były wiceminister MSWewn., obecnie **poseł na Sejm p. Duch opracował projekt nowej ordynacji wyborczej,** który w dniach najbliższych zgłosi do laski marszałkowskiej. Jak fama głosi, uzyskał on zapewnienie od swoich kolegów, posłów z Małopolski, że projekt ten będą popierać. Ludzie silnej wiary niechaj wierzą, że tak będzie istotnie.

Jest rzeczą zrozumiałą, że pos. Duch nie mógł dopuścić do tego, aby przedwcześnie projekt ustawy tej dostał się do wiadomości publicznej. Wczoraj pewna część prasy zdekonspirowała jednak pos. Ducha, ogłaszając szczegóły nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, nad którą pracował już od dłuższego czasu. Jako odpowiedź na rewelację prasową ukazał się nast. komunikat: **„Ogłoszony w jednym z pism rzekomy projekt nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, opracowany przez pos. Ducha nie odpowiada rzeczywistości.** Jest to jeden z pierwszych wariantów opracowanego projektu, który w swej ostatecznej redakcji znacznie odbiega od tego, co zostało podane do wiadomości publicznej".

Tak więc **projekt ustaw pos. Ducha pozostaje nadal zagadką.** Rozwiązywać ją będą przede wszystkim ci, którzy mają tę głęboko wiarę, że same nowe wybory będą mogły zapoczątkować w Polsce nową kartę dziejów życia państwowego.

Przypatrując się temu, co się wydarzyło z wyborami i po wyborach w Rumunii, znany dobrze wszystkim polityk, przebywający poza granicami państwa p. W. W. tak pisze w swoim organie „Piaście": Nie pchajmy głowy w piasek, nie oszukujmy siebie i drugich. **Kartka wyborcza i wyniki wyborów, nie wątpię zwycięskich (dla stronnictw opozycyjnych — red.) w naszych warunkach mogą mieć znaczenie tylko wtedy, jeśli u ludzi kierowniczych będzie istnieć siła i wola, przed którymi wszelkie zakusy ustąpić muszą.** W przeciwnym razie wybory sprowadzone zostaną do czynności mechanicznych tą zdobycz demokracji jed-nie kompromitujących.

Sprawa jest jasna i prosta, że jej nie mogą widzieć i nie rozumieć albo ślepi, albo ci, co przespali czas i wypadki, nie biorąc żadnej nauki z doświadczeń".

Obecnie sprawa ma się nast. **Klucz sytuacji na terenie Sejmu posiada Ozon.** Gdyby miała być uchwalona nowa ordynacja za jego wolą i przyzwoleniem — nie łudźmy się — że nie odbiegnie ona daleko od zasad ordynacji płk. Sławka. Przez pewien czas, ze względów koniunkturalnych, mówiono w Ozonie o potrzebie zmian. Dziś jest to temat mało aktualny, zaś **„zwiastun dobrej nowiny" ze strony Ozonu, który zapowiadał nową ordynację generała Galica milczy, jak zaklęty.** (r)

Obniżki opłat telefonicznych domaga się senat.

Warszawa, 27. 1. (Tel. wł.). Na środowym posiedzeniu senackiej komisji znalazł się **budżet ministerstwa poczt i telegrafów.** Referent sen. Siemiątkowski stwierdza znaczny wzrost pracowników umysłowych w tym resorcie, mianowicie o 10,5 w stosunku do roku 1936 i pracowników fizycznych o 12 i pół proc. Ogólna liczba pracowników obecnie wynosi 43.360 osób. Sprawozdawca podkreśla **bardzo niskie uposażenia pocztowców,** a ponieważ w najbliższej przyszłości nie ma możności podniesienia im płac, wysuwa postulat konieczności dalszego odłużenia pracowników.

Sen. Siemiątkowski podkreśla duże uspołecznienie pracowników pocztowych, których przysposobienie wojskowe zrzesza 36.280 członków.

Wzrost wpływów wykazuje telegraf i radio telegr. o 7%, telefony o 8%, wpływy pocztowe o 10%. Należy więc przewidywać, że **preliminowana wpłata do skarbu państwa w wysokości 24 miliony będzie w całości urzeczywistniona.** Preliminarz budżetowy przewiduje w dochodach 221.511 tys. czyli o 10% więcej, niż w ub. roku, a w rozchodach 189.641 tys.

Omawiając gospodarkę przedsiębiorstw nadzorczych m. in. PAST mówca wypowiada się **za obniżeniem opłat telefonicznych** i zgłasza odpowiedni wniosek. Referat skonstruowany był niezmiernie życzliwie dla urzędującego ministra. Zaczepionej w sejmie sprawy (naruszonej) tajemnicy listów prywatnych nie zaczepiono ani w referacie, ani w dyskusji.

Sen. Rostworowski z zadowoleniem stwierdza, że poczta rozwija się pomyślnie, daje coraz większe dochody skarbowi państwa. Cóż z tego, że obsługa ta jest dla obywateli droga, że pracownicy otrzymują płace głodowe... bo **wielkich wpłat do skarbu wymaga sytuacja budżetowa państwa,** powiada pan senator.

*

Cała dyskusja popołudniowa dotyczyła **radia i programów radiowych.** Jedni chwalili, drudzy ganili. Obie strony wzajemnie nie przekonały siebie. Odpowiadał krótko minister i dyrektor radia. (r)

Kobieca straż bezpieczeństwa na kongresie Hindusów.

Na narodowym kongresie indyjskim, który odbędzie się w najbliższym czasie w Haripura, straż bezpieczeństwa i porządkową pełnić będą ochotnicze oddziały kobiece, uzbrojone w długie bambusy.

Warta stale przybiera.

Poznań, 27. 1. (PAT) Rzeka Warta stale przybiera. Wczoraj zanotowano na wodomierzu stan 1,70 m, w południe zaś 3,02 m. Od granicy tej rozpoczyna się tzw. „woda powodziowa".

Droga, łącząca Berdychowo z Czartorią, została zalana i komunikacja uległa przerwie. W chwili obecnej Warta płynie pełnym prądem w Poznaniu trzema korytami, tj. właściwym, starym korytem i poza tym przelewa się do koryta rzeki Cybiny.

Spodziewany jest dalszy przybór wody i osiągnięcie na wodowskazie podziałki 3,30 do 3,50 m. Warta w całym swoim biegu wystąpiła z koryta i zalała niżej położone pola i łąki.

Ze Zbąszynia informują o znacznym podniesieniu się poziomiu Obry i zalaniu okolicznych pól. Równocześnie jezioro zbąszyńskie zalało przybrzeżne łąki. Podobnie podniósł się stan Prosny pod Zerkowem.

Powódź w Pyzdrach podmyła most na Warcie.

Mosty na zalewach rzeki Warty w Pyzdrach zostały podmyte i grozi usunięcie się skrzydeł mostu, wskutek czego może nastąpić przerwanie szosy z Pyzdr do Zagórowa. Wsie: Modlica, Kruszyna, Walga i Białobrzeg-Kolonia, zostały częściowo zalane wodą. Woda na Warcie wciąż jeszcze podnosi się.

Beck w Genewie.

Genewa, 27. 1. (PAT) Minister spraw zagranicznych **Józef Beck obecny był na śniadaniu, wydanym przez sekretarza generalnego Ligi Narodów Avenola** dla członków rady. Podczas tego śniadania minister Beck odbył szereg rozmów z członkami rady. Po południu minister Beck przeprowadził **dwugodzinną rozmowę z ministrem spraw zagr. W. Brytanii p. Edenem. Wieczorem min. Beck odbył rozmowę z ministrem Micescu.**

Nowy wiceminister spraw wewnętrznych.

Warszawa, 27. 1. (PAT) **Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował wojewodę warszawskiego p. dra Bronisława Nakoniecznikowa-Klukowskiego podsekretarzem stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych, a podsekretarza stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych p. Jerzego Paciorkowskiego — wojewodą warszawskim.**

Pogrzeb śp. red. Koskowskiego.

Warszawa, 27. 1. (PAT) Wczoraj w godzinach porannych odbył się pogrzeb śp. Bolesława Koskowskiego, dr. ekonomii politycznej, wybitnego publicysty, b. senatora R. P. Po nabożeństwie żałobnym, odprawionym w kościele św. Karola Boromeusza, uformował się kondukt żałobny, który podążył na cmentarz powązkowski, gdzie trumnę ze zwłokami śp. Bolesława Koskowskiego złożono do grobu rodzinnego. W oddaniu ostatniej posługi zmarłemu oprócz rodziny wzięli udział przedstawiciele zarządu Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej, Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich, klub sprawozdawców parlamentarnych, przedstawiciele wydziałów prasowych, prezydium Rady Ministrów i Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz liczne grono przyjaciół i kolegów z „Kuriera Warszawskiego" oraz innych wydawnictw. Po odprawieniu egzekwii żałobnych przez duchowieństwo, trumnę złożono do grobu, który pokryły liczne wieńce.

Zgodnie z wolą zmarłego, przemówień nad mogiłą nie wygłoszono.

Na marginesie

Znowuż szum poszedł po całej Polsce, znowuż na widnokręgu zaświeciły złotym blaskiem — dolary.

Najlepszemu bokserowi polskiemu Chmielewskiemu, mistrzowi pięściarskiemu Europy i wielokrotnemu zwycięzcy na ringach krajowych i zagranicznych jacyś chytrzy Amerykanie zaofiarowali przejście na zawodowstwo za grube tysiące dolarów. Nie pierwszy to raz zawodowe laury i dochody nęcą polskich sportowców. Piłkarze w Paryżu chcieli i — nie udało się. Jędrzejowską wabili w Ameryce i ona chwilowo nie chciała. Teraz na odmianę bokser Chmielewski... Tym razem sprawa jest o tyle poważna, że pośredniczy w tym handlu żywym towarem firma tak ciężkiej i odpowiedzialnej wagi jak — sam Zbyszko Cyganiewicz.

Jak się ta transakcja skończy, trudno chwilowo przewidzieć. Tymczasem już słychać płacz i zgrzytanie zębów, prawie że widmo żałoby narodowej rysuje się na horyzoncie. Jedni płaczą dlatego, że to akurat Chmielewski, a nie oni sami ma zarobić większą porcję dolarów, inni martwią się z wyższych, idealnych pobudek, a to że barwy narodowe ucierpią i w ogóle świat się zawali.

Na pierwszych nie ma sposobu, chyba że sami nauczą się boksować jak Chmielewski i będą czekać na łaskawą ofertę amerykańską. Drugim trzeba powiedzieć, że po prostu — nie należy przesadzać.

Nie należy przesadzać z tym nakładaniem nadmiernych obowiązków reprezentacyjnych na „gwiazdy" sportowe, bo naprawdę przez brak jednego Chmielewskiego jeszcze Polska nie zginie. I nie należy żądać od takiego boksera, aby wyrzekał się fortuny, która się do niego dzięki talentowi i umiejętnościom podobno uśmiecha. Ostatecznie nikt nie ma za złe Kiepurze, że swój głos dobrze obcym sprzedaje, dlaczego by więc Chmielewski nie miał sprzedać swoich pięści?

Proszę się nie dziwić, że walcząc z objawami nadmiernego pozaboiskowego „kultu" dla rekordzistów sportowych, sami sprawie Chmielewskiego poświęcamy tyle miejsca. Bo — po pierwsze — nazwisko Chmielewskiego zna każde dziecko, czego nie można powiedzieć o nazwisku wielkiej pisarki Zofii Kossak czy znakomitego uczonego — odkrywcy nowych metod walki z tyfusem prof. Rudolfa Weigla. A po drugie — trzeba koniecznie walczyć z histerią robienia z wydarzeń sportowych tragedii narodowych. Czy bowiem naprawdę komuś nie zależy na tym, aby takimi błahostkami nie odwracać uwagi społeczeństwa od spraw istotnych i ważnych?

Leningrad — portem wojennym.

Londyn, 27. 1. (PAT) Dzienniki angielskie twierdzą, że rząd sowiecki zamierza **z portu leningradzkiego uczynić potężną bazę morską nad Bałtykiem.** Zdaniem prasy angielskiej jest to główny powód, dlaczego rząd sowiecki stara się **usunąć z Leningradu wszystkie obce konsulaty.**

„Daily Herald" twierdzi, że w ogóle dostęp do Leningradu zostanie dla cudzoziemców zamknięty, a wszyscy obcokrajowcy, zamieszkali dotychczas w Leningradzie **usunięci.** Obce statki, przybywające do portu leningradzkiego, dopuszczone będą **do bardzo ograniczonego pasa portu.**

Poczucie dobrze spełnionego obowiązku ma każdy kto składa ofiarę na Pomoc Zimową

Komunizm w pułapce.

Stalin traci wpływy w Pradze?

(Korespondencja własna „Dziennika Bydgoskiego").

Praga, w styczniu 1938 r.

Uznanie Sowietów przez Czechosłowację dochodziło do skutku w okresie bardzo silnej opozycji partyj prawicowych, a szczególnie narodowej demokracji.

„Nie mamy prawa uważać za rząd tych ludzi, którzy zabili Rosję" — pisano. Pakt wzajemnej pomocy z Moskwą z roku 1935 nie wywołał tak daleko idących zastrzeżeń.

Przede wszystkim zawierano go po wizycie moskiewskiej wybitnego członka prawicy farncuskiej, Lavala. Po wtóre przywiązywano do układu z Sowietami te same nadzieje, jakie pokładał w nim jeden z najwybitniejszych polityków Trzeciej Republiki, Barthou.

Układ z Moskwą w oczach polityków czeskich miał być przede wszystkim wstępem do paktu wschodniego. Miało to być wielkie porozumienie narodów środkowo-europejskich wraz z Polską i Rumunią. Minister spraw zagranicznych rumuńskich, Titulescu, uważany w Bukareszcie za niezwalczonego — sterował wybitnie w kierunku Moskwy. Sytuacja Czechosłowacji była nad wyraz trudna. Przy niekorzystnie układających się stosunkach z Niemcami, Polską, Węgrami, wobec fatalnego położenia geograficznego — układ o wzajemnej pomocy z Sowietami stanowił w tych warunkach pewnego rodzaju gwarancję pomocy. Liczono przede wszystkim na pomoc techniczną, której mogłoby dostarczyć lotnictwo sowieckie. Po wtóre wierzono w Ligę Narodów; pakt wschodni miał się zawierać w jej ramach.

Licząc na pomoc sowiecką, rząd czechosłowacki przestrzegał bardzo skrupulatnie wszelkich pozorów lojalności wobec Moskwy. Wymieniano telegramy gratulacyjne. Składano wizyty w Moskwie i Leningradzie. Kiedy Sowiety obchodziły 20-lecie swego istnienia — urządzono nawet w „Nadodnim Divaadle" oficjalną galówkę, **zresztą zbojkotowaną przez społeczeństwo.**

Jednakowoż stosunki te zaczęły się psuć. Mimo bardzo lojalnych artykułów półoficjalnej „Prager Presse", mimo wizyt i depesz — na firmamencie tej „przyjaźni pokazywały się coraz to większe rysy.

Przede wszystkim do paktu wschodniego nie przystąpiła ani Polska, ani Rumunia. Co więcej. **W Bukareszcie rozpoczął się kurs zdecydowanie antysowiecki.** Minister Titulescu został zmuszony podać się do dymisji. Opinia kraju wypowiadała się przeciwko jakiejkolwiek ingerencji Sowietów w sprawy środkowo-europejskie. O przemarszu wojsk rosyjskich przez Rumunię nie chciano słyszeć. Wreszcie wybory z grudnia 1936 wypadły dla min. Titulescu fatalnie. **O tym, aby rząd Gogi szedł na jakiekolwiek koncepcje współpracy militarnej z Moskwą — mowy nie ma.** Stanowisko, które w tej sprawie zajął rząd polski jest znane. Tak więc wobec stanowiska Polski i Rumunii, pomoc sowiecka w razie ataku na Czechosłowację zaczęła przedstawiać się coraz bardziej **iluzorycznie.** Prócz tego, na coraz to bardziej krytyczną ocenę paktu z roku 1935 wpływała sytuacja wewnętrzna w Rosji.

W Moskwie zaczął się ostry kurs specyficznej odmiany komunizmu, czyli „stalinizm". Rozpoczęto gwałtowną czystkę, która **nie oszczędziła nikogo ze starych bolszewików.** Dzisiaj jesteśmy świadkami bezwzględnej dyktatury w Rosji, której cele są całkowiecie nieznane. Z chwilą, kiedy marszałkowie i generałowie sowieccy idą pod ścianę i nikt nie jest pewny ani dnia ani godziny — łączenie się z Rosją, jest to współpraca z czemś nieznanym i niepewnym. Ani w Pradze, ani w Paryżu nie można twierdzić na pewno, czy ten lub inny dygnitarz z którym prowadzi się rozmowy na temat obrony państwa — nie okaże się jutro „agentem obcego mocarstwa". Co więcej. Nie wiadomo, czy opozycja w Rosji nie jest tak silna, że pewnego dnia zrzuci Stalina i zainicjuje nowy kurs polityki zagranicznej, mniej lub więcej zbliżony do tez z lat powojennych, to jest do Rapalla i polityki Cziczerina. Pod względem militarnym i politycznym pakt Laval—Litwinow okazuje się raczej kłopotliwym, aniżeli pożytecznym.

Powtóre działają tu coraz silniej względy polityki wewnętrznej. Czechosłowacja jest krajem demokratycznym. Otóż wpływy Sowietów na rozwój życia politycznego w Republice — idą w kierunku zdecydowanie antywolnościowym, antydemokratycznym. Dyktatura proletariatu okazuje się w świetle ostatnich doświadczeń rosyjskich dyktaturą nad proletariatem, systemem rządów bezwzględnych, totalnych okrutnych. W krajach, gdzie wskutek najrozmaitszych zbiegów okoliczności, wzrastały wpływy partii komunistycznej — ginęła forma rządów konstytucyjnych, ginęła demokracja. **Komunizm traktował demokrację jako narzędzie do osiągnięcia władzy lub wpływów na władzę.** Rezultatem takiej polityki było utracenie wolności społeczeństwa, a w niektórych wypadkach, jak np. Hiszpanii — **niezależności politycznej.** W Czechosłowacji jakiekolwiek zaburzenia wewnętrzne byłyby identyczne z inwazją niemiecką. Praga w swoim własnym interesie musi wystrzegać się jakiegokolwiek pretekstu, któryby mógł rozpętać wojnę w okolicznościach dla państwa niekorzystnych. Pogląd ten zaczyna się krystalizować nie tylko na prawicy, ale nawet na lewicy parlamentarnej.

Wreszcie poważną rolę odgrywają tu wpływy francuskie. Doświadczenie Trzeciej Republiki ze Sowietami jest niekorzystne. Doświadczenie z Frontem Ludowym, w którym komuniści odgrywali poważną rolę — zaczyna coraz to bardziej ciążyć nad wewnętrzną i gospodarczą polityką Francji. Nie ulega wątpliwości, że względy powyższe znajdą prędzej czy później swoje echo w polityce zagranicznej Paryża. Stoimy przed zasłoną, kryjącą wiele sensacyjnych niespodzianek...

Jak wobec tego będzie przedstawiała się w najbliższej przyszłości polityka zagraniczna Czechosłowacji?

Na podstawie tych przesłanek, jakie mieliśmy sposobność poznać — można pokusić się o przedstawienie wniosków. Dadzą się one ująć w następujące punkty:

1) Polityka zagraniczna Czechosłowacji będzie kierowała się nie tyle względami na Moskwę — ile przede wszystkim **polityką Paryża.**

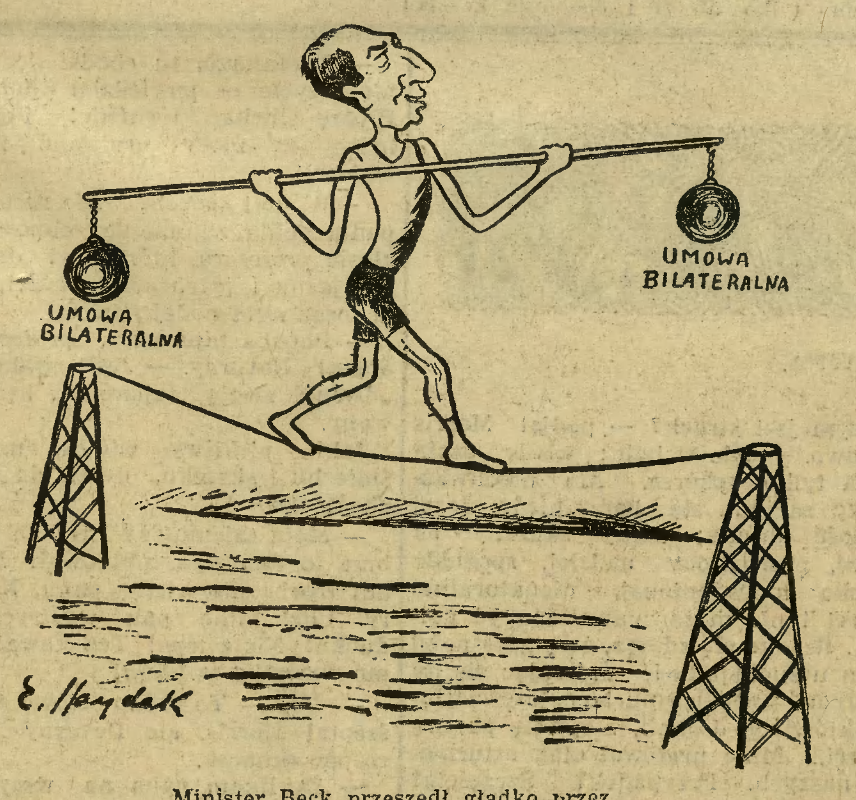
2) Wobec tego należy się spodziewać i to w najbliższym czasie prób zbliżenia do państw naddunajskich, to jest Austrii i Węgier. Możliwym jest również dążenie do odprężenia stosunków z Trzecią Rzeszą przez zawarcie paktu o nieagresji, o ileby warunki Berlina były do przyjęcia w Pradze.

3) W miarę zmniejszania się wpływów rosyjskich, może mieć poważne szanse wzrost wpływów największego państwa słowiańskiego w Środkowej Europie — **to jest Polski.** Kwestie mniejszościowe, wobec powagi sytuacji nie mogą być uważane w Pradze za niezwalczona przeszkodę, przeciwnie, odzywają się coraz to częściej głosy, domagające się rewizji tych stosunków.

Tą ostatnia sprawa wiąże się ściśle z kwestią mniejszościową w całym państwie. Jest to zagadnienie ważne — i będziemy mieli sposobność do niego jeszcze powrócić.

Dr Tadeusz Kiełpiński.

Grunt to równowaga!

Minister Beck przeszedł gładko przez dyskusję sejmową.

Czy amnestia dla Witosa jest możliwa?

W sejmie mówi się już o „rządzie pojednania".

W dyskusji nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych przewodniczący grupy posłów katolickich **poseł Zaklika** rzucił parę ważnych i odważnych uwag w związku z zajściami w czasie strajku chłopskiego:

Wypadki w Małopolsce, jakie rozegrały się w ub. roku, były tu dość szczegółowo omawiane — ale moim zdaniem z pominięciem pewnych rzeczy istotnych. Łączono te wypadki z podłożem gospodarczym, wadliwym ustrojem rolnym, brakiem uprzemysłowienia, nędzą wsi itd To jest zawracanie gitary. Przecież w powiecie wadowickim folwarków prawie nie ma, a tam strajki także były. Zachodnia Małopolska jest już prawie uprzemysłowiona, chłop w okręgu rzeszowskim i tarnobrzeskim widzi te wielkie usiłowania i napływ dużych kapitałów, mimo to w tych okolicach były strajki i rozruchy, bo

istotną przyczyną są postulaty przede wszystkim polityczne.

Co tu osłaniać? Pierwszym postulatem to **powrót Witosa,** który się dzisiaj wysuwa. Pierwszy raz, gdy przemawiałem na tym miejscu o ustawie amnestyjnej, wtedy stawiałem żądanie objęcia amnestią Wincentego Witosa. I dzisiaj uważam, że jest to problem, którego rozwiązanie jest nieodzowne. Zagadnienie emigracji politycznej jest takie stare, jak istnienie politycznych ustrojów państwa.

Poseł Walewski: Tu nie ma emigracji politycznej, tu jest ucieczka przed prawomocnym wyrokiem sądowym.

P. Zaklika: Były i gdzie indziej przekroczenia ustawowe, byli ludzie, którzy byli zasądzeni i mimo to traktowano te rzeczy inaczej, aniżeli u nas.

Drugi postulat wysuwany bardzo ostro, to

kwestia samorządu,

a wreszcie i to, że **wielkie partie polityczne, między nimi ludowcy, chcą mieć możność uczestnictwa w pracach izb ustawodawczych i w rządzeniu państwem.**

Przez przeprowadzenie wyborów przed kilku laty te rzeczy zostały zwichnięte.

Czy na miejscu posła Hyli, czy Długosza nie mógłby zasiadać poseł Gruszka, lub Posadzki? Moglibyśmy tę rzecz rozwiązać także ewolucyjnie, aby obok Gruszki zasiadał Wagner lub Ostafin.

Tak samo nie uważam za rzecz złą, żeby

premierem był gen. Składkowski, a ministrem spraw wewn. Maciej Rataj.

Do takiego pojednawczego rozwoju musimy dążyć, jeżeli nie chcemy mieć takich wypadków jak w Małopolsce.

Z KRAJU

Stronnictwo Pracy w Białostockim. W lutym br. w Białymstoku ma się odbyć zjazd Stronnictwa Pracy. W zjeździe tym wezmą udział przeważnie członkowie dawnej Chrześcijańskiej Demokracji, które na tym terenie rozporządzało znacznymi wpływami.

Gajowy zabił żyda. W lesie Machnatka pod Grójcem, gajowy tych lasów wystrzelił, trafiając w plecy kasjera firmy leśnej Chaima Lichta. Ciężko rannego odwieziono do szpitala w Grójcu, gdzie wkrótce zmarł.

Kurs dla służby hotelarsko-pensjonatowej. Związek międzykomunalny „Karpaty Wschodnie" zorganizował w Jaremczu 3-miesięczny kurs dla służby hotelarsko-pensjonatowej. Program kursu obejmuje: gotowanie, sprzątanie, podawanie do stołu, teorię gospodarstwa i towaroznawstwa produktów spożywczych. Kurs ma na celu przygotowanie i wykwalifikowanie służby pensjonatowej.

Krzyż pamiątkowy w lasach kieleckich. Kulminacyjnym punktem obchodu 75-tej rocznicy powstania styczniowego w Kielcach było uroczyste poświęcenie krzyża na mogile powstańców w lasach daleszyckich. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, wojska oraz społeczeństwo. Olbrzymi, górujący nad lasami sosnowy krzyż wzniesiono z inicjatywy leśników. W przeddzień odbyło się nabożeństwo i uroczysta akademia, po czym uformował się pochód który udał się na wzgórze Karczówka, gdzie na mogile powstańców z 1863 r. zapalono ognisko i złożono wieńce.

Pod zarzutem działalności wywrotowej policja aresztowała w Łomży trzech radnych gminy żydowskiej. Są to: Posesorski, Ziber i Potaszewicz, wszyscy trzej członkowie Bundu.

Drugie gimnazjum polskie w Cieszynie. Macież Szkolna w Czechosłowacji stara się o utworzenie drugiego gimnazjum polskiego w Cieszynie. Po upaństwowieniu gimnazjum w Orłowej Macierz Szkolna będzie dysponowała kwotą 500.000 koron czeskich, co umożliwi organizacji wybudowanie drugiego gmachu szkolnego na Śląsku zaolzańskim.

Nieznaczny spadek przywozu owoców południowych. W r. 1937 przywieźliśmy 4.431 ton winogron oraz 34.706 ton pomarańczy i cytryn. W stosunku do r. 1936, przywóz owoców południowych wykazuje nieznaczny spadek, gdyż w roku wspomnianym przywieźliśmy winogron 4.791 ton a pomarańcz i cytryn 34.791 ton. (Dalszy spadek uzależniony jest m. in. od ulepszenia i powiększenia sadów owocowych w Polsce. Spożywajmy własne tanie owoce, zamiast drogich zagranicznych).

Przebieg wielkiego pożaru w Grudziądzu

w urzędowym wyjaśnieniu.

Otrzymaliśmy następujące pismo z prośbą o zamieszczenie:

„W związku z artykułami, jakie ukazały się na łamach codziennej prasy pomorskiej oraz komunikatu podanego przez radio warszawskie w sprawie pożaru Pomorskich Zakładów Ceramicznych, odbyło się dnia 24 stycznia br. komisyjne badanie pogorzeliska oraz przebiegu akcji gaszenia pożaru. W skład komisji weszli: z ramienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz władz Zw. Str. Poż. R. P. inspektor naczelny p. J. Milewski, referent strażactwa. zawodowego p. Nowotny oraz wojewódzki inspektor pożarniczy p. St. Roszczyk. Komisja po zbadaniu pogorzeliska oraz zapoznaniu się z planem i charakterystyką przebiegu akcji skonstatowała, że:

1. Komendant zawodowego pogotowia Grudziądz B. Bednarski przybył do pożaru w kilka zaledwie minut po zaalarmowaniu straży w sile jaka była w tym czasie do dyspozycji komendanta t. zn. 1 plus 7 ludzi, w tym 5 ochotników, gdyż nocną służbę straży pełni pogotowie złożone z ochotników, a nie zawodowi.

2. Natychmiast po przybyciu do pożaru rozpoczęta została akcja gaszenia pożaru. Ze względu na zbyt późne zaalarmowanie straży (pożar zauważony został przez stróży fabryki „Ardal — Pepege" w godzinę przed zaalarmowaniem) oraz wadliwe i niezgodne z przepisami ustawy budowlanej rozmieszczenie i konstrukcję budynków, ogień był już w takim stanie, że siłami będącymi do dyspozycji komendanta nie można było **w żaden sposób** skutecznie zaatakować ognia.

3. Dalsze prowadzenie akcji w miarę napływającej pomocy wykazało **całkowicie dobrą orientację komendanta** oraz prawidłowe rozwiązanie dalszego kierowania akcją, która została wszystkimi siłami nastawiona na organizację obrony obiektów bezpośrednio zagrożonych pożarem.

4. Dzięki umiejętnemu kierownictwu oraz daleko idącej ofiarności i poświęceniu się tak zawodowego pogotowia jak i ochotników i wojska, akcja się udała i ogień nie przeniósł się na zabudowania bezpośrednio zagrożone oraz na budynki „Pepege".

5. Komisja poza tym stwierdziła, że teren fabryczny Pomorskich Zakładów Ceramicznych jest fatalnie zabudowany, brak dobrych dojazdów, poszczególne budynki są połączone różnymi dobudówkami w jeden wielki kompleks oraz brak najniezbędniejszych urządzeń przeciwpożarowych jak hydrantów (1 na 90.000 m² powierzchni) jak również silny wiatr oraz inne warunki, które w poważnej mierze utrudniały komendantowi akcję natarcia na pożar.

6. Wobec powyższego komisja stwierdziła, że w pewnych organach prasy jak również i w komunikacie ogłoszonym przez Polskie radio odnośnie gaszenia i dowodzenia akcją, sprawozdanie było niewłaściwie podane i ujęte.

Za komisję:

Wojewódzki inspektor pożarnictwa
(—) Stanisław Roszczyk.

Wiosna we Włoszech.

Od niepamiętnych czasów wiosna na ziemi italskiej uchodzi za jeden z najpiękniejszych cudów natury. Już w marcu, gdy u nas odczuwamy jeszcze ostatnie podmuchy zimy, pod błękitnym niebem Italii wiosna święci swój triumfalny wjazd w całej krasie. Poznanie uroków wiosny italskiej nie było na ogół dotąd możliwe dla bardzo wielu i to z różnych powodów. To też z prawdziwą radością powitać należy wiadomość, że w dniu 9 marca rb. wyruszy do Italii specjalny pociąg popularny przez Wiedeń, Florencję i Rzym, dotrze on aż do Neapolu, a do Polski powróci przez Wenecję w dniu 17 marca. Podkreślić należy wyjątkowo niską cenę udziału. Wynosi ona bowiem tylko 198 zł i obejmuje koszta przejazdu kolejowego, pobytu i utrzymania, zwiedzania miast, wszelkich opłat, transportu walizki itp. Spodziewać się należy, że ta niecodzienna impreza wobec niezwykle korzystnych warunków cieszyć się będzie wielkim powodzeniem i dlatego wskazanym jest już dzisiaj zapewnienie sobie miejsca przez natychmiastowe zgłoszenie udziału.

Wszelkich informacyj udziela i zgłoszenia przyjmuje „Wagons-Lits//Cook", Warszawa, Krak. Przedm. 42-44 oraz oddziały: Katowice, Dyrekcyjna 9, Poznań, Pierackiego 12, Kraków, Sławkowska 12, Gdynia, Pierackiego 7, Łódź, Piotrkowska 63, Lwów, plac Halicki 15.

Ze Świata

— **Krawcy prascy** powołali do życia nową organizację, której zadaniem będzie obrona zawodu krawieckiego przed niepożądaną klientelą. Organizacja ta wydać ma niebawem tzw. „Czarną księgę", w której opublikuje nazwiska osób niepłacących rachunków krawieckich.

— **Pod Turn-Severin na Dunaju wywróciła się łódź motorowa,** wiozącą 22 uczniów i nauczyciela. 17 uczniów utonęło. Ciała ich już wydobyto. O pozostałych brak wiadomości. Prawdopodobnie utonęli.

— **Latarnia morska dla uczczenia Amelii Earhart.** Na wyspie Howland, położonej między Hawajami a wyspą Samoa, zbudowana zostanie latarnia morska dla uczczenia pamięci lotniczki Amelii Earhart, która zginęła w czasie lotu okrężnego dokoła ziemi. Wieża ta nazwana będzie imieniem słynnej lotniczki amerykańskiej.

— **„To ma się nazywać wolność".** Na zebraniu okręgowego związku nauczycieli narodowo-socjalistycznych w Sztutgardzie doszło do poważnego incydentu. Podczas przemówienia jednego z radnych z Nadrenii, który w bardzo ostry sposób zaatakował kościół, powstał siedzący w pierwszym rzędzie krzeseł nauczyciel, Albrecht z Cannstadt, oświadczając głośno: „Protestuję w imieniu Führera". Szturmówki rzuciły się na Albrechta, wyrzucając go z sali. Na to rozległy się okrzyki: „To ma się nazywać wolność"! Dajcie wolność wypowiadania się"! Albrecht został aresztowany.

— **Rozwody w Trzeciej Rzeszy.** O moralnym zdrowiu każdego narodu świadczy m. in. liczba przeprowadzonych w danym kraju rozwodów. Podług oficjalnych danych statystycznych, w Niemczech w ciągu 1936 roku zostało udzielonych ogółem 50.377 rozwodów. Na 10.000 małżeństw przypada w Niemczech mniej więcej 32,5 rozwodów (w r. 1935 — 33, a w 1913 — 15,2). Największą liczbę rozwodów notują Berlin i Hamburg. Berlin na 100.000 mieszkańców liczy 228 rozwodów, zaś Hamburg 204. Przeciętna za tym na pozostałą Trzecią Rzeszę wynosi 75. W Bawarii przy tym przypada znacznie mniej rozwodów, gdyż tylko 45 na 100.000 mieszkańców. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że istnieje ścisła łączność i zależność pomiędzy religijnością mieszkańców a liczbą rozwodów w danej miejscowości. Dwa największe miasta niemieckie, Berlin i Hamburg, wykazujące największą ilość rozwodów, wykazują równocześnie największą liczbę występujących z Kościoła protestantów. W Berlinie 14, a w Hamburgu 16 proc. mieszkańców nie uznaje żadnych „więzów" religijnych.

— **Na granicy jugosłowiańsko-rumuńskiej** władze celne w czasie rewizji znalazły w jednym z wagonów sypialnych teczkę, zawierającą złote monety (ruble rosyjskie i franki szwajcarskie) wartości kilkunastu milionów lei. Nikt z pasażerów pociągu nie zgłosił się jako właściciel teczki.

Arno Alexander.

Gaz L.M. 387

POWIEŚĆ SENSACYJNA.

69)

(Ciąg dalszy).

Gdziekolwiek się obróciłem, padały ciężkie pociski, marli wśród krzyków, przekleństw i jęków towarzysze. A ja spełniałem swoje obowiązki. Obojętnie, tępo. Po tym brałem udział w atakach... Jakiś pęd niszczycielski, ponure jatki, najkrwawsza kąpiel, jaką można sobie wyobrazić. Walczyłem nie lepiej i nie gorzej niż inni. Strachu nie znałem. Później zostałem wysłany jako wywiadowca na tereny nieprzyjacielskie. Było to nawet emocjonujące, pełne niespodzianek. Ale... — Morris ściszył głos, jak gdyby teraz miało przyjść najważniejsze — ale w końcu zostałem schwytany... Takie rzeczy trwają nie długo. Sąd wojenny. Wyrok śmierci przez rozstrzelanie. Natychmiast zostałem odprowadzony na miejsce egzekucji i postawiony pod ścianą wespół z trzema innymi. I wówczas... nagle zrozumiałem, czym jest strach. Chciało mi się wyć, krzyczeć, jęczęć, płakać jak dziecko i wołać matki... ale wstydziłem się...

Milczał przez chwilę, jak gdyby pragnąc dać detektywowi możność wypowiedzenia się. Ale Devorny spoglądał niemo, pytająco, twarz miał zwiotczałą i bezsilną. Milczał.

— Czy wie pan, kiedy człowiek poznaje, czym jest strach? — podjął Morris na nowo. — Nie w boju; wtedy czują strach tylko tchórze. Ale najodważniejszy zaczyna się bać, kiedy traci możność obrony; kiedy skazany na śmierć, pozbawiony nadziei, spogląda w oko nieuniknionej, nienaturalnej śmierci i nie może nawet ruszyć palcem... Rzadko się zdarza, żeby ktoś mógł o tym uczuciu mówić opierając się na własnym doświadczeniu, bo najczęściej ludzie, którzy go doznali, stają się pastwą śmierci... Mnie uratował atak szturmowy naszych. Przypadek? Szczęście? Najczęściej w grę wchodzi nie przypadek, nie szczęście... Pańska rozmowa!

Telefon dzwonił.

Morris zdjął słuchawkę z widełek i podał ją Devorny'emu, a sam przyłożył do ucha dodatkowy mikrofon.

— Niech pan mówi — szepnął ledwie dosłyszalnie, ale natarczywie.

Devorny wziął się w garść.

— Czy przy telefonie profesor Mutachora? — zapytał podniecony.

— Tak. Tu Mutachora. Kto mówi?

— Kenntlebury. Niech mi pan wybaczy, że panu przeszkadzam. Sprawa jest bardzo pilna...

— Proszę bardzo, nic nie szkodzi. Jeszcze i tak nie spałem. O co chodzi?

Teraz... Devorny odetchnął głośno.

— Profesorze, tu chodzi dosłownie o moje życie — powiedział dobitnie. — Proszę słuchać uważnie! Pan jeden byłby w mocy uratować mnie od śmierci!

— W jaki sposób? Nie rozumiem — padła pełna zdumienia odpowiedź. W głosie profesora, który był dotychczas przyjazny i pełen serdeczności, brzmiała teraz nuta podejrzliwości.

— Pańska tajemnica, profesorze! — dyszał Devorny. — Jeśli zgodzi się pan odsłonić swoją tajemnicę, będę uratowany.

Jakiś piskliwy odgłos, mieszanina śmiechu i skrzeku, dotarł do uszu słuchającego.

— Moja tajemnica? Ha ha ha... Dobrze to pan wykombinował! Ha... ha... ani trochę nie wierzę panu, Kenntlebury. Chce mnie pan wystrychnąć na dudka! Nic z tego! Ten kawał jest mimo wszystko za głupi!

— Źle! — To jedno słowo tylko wyszeptał Morris, ale Devorny wiedział, co ono oznacza.

— Zaklinam pana na wszystko, co jest panu drogie! — krzyknął ochryple do słuchawki. — Mówię szczerą prawdę, tu idzie o moje życie.

Na drugim końcu drutu zapanowała cisza. Teraz ważyły się losy Devorny'ego. Profesor zdawał się zastanawiać. A może powiesił słuchawkę? Nie, w tej chwili membrana znów zadrgała jego przenikliwym, skrzeczącym głosem:

— Pańskie życie? Ha! Ile żywotów ma pan do stracenia? Jeden, nieprawdaż? A jeśli zdradzę moją tajemnicę, jak się panu wydaje, ile istnień ludzkich zostanie skazanych na zagładę? Tysiące, dziesiątki tysięcy, więcej, jeszcze więcej! Nie, nie! Jeśli pan nawet mówi prawdę, Kenntlebury, nie będę zdolny panu pomóc. Do widzenia! Dobrej nocy! A może ma pan jakieś życzenie?

— Nie, nie mam już żadnego życzenia — odparł Devorny z jakimś niesamowitym spokojem. — Bądź pan zdrów!

Powiesił słuchawkę.

Morris z ubolewaniem wzruszył ramionami.

— To był wyrok śmierci na pana — powiedział cicho.

Devorny siedział przez chwilę jak skamieniały. Opuścił głowę.

— Nie ma innej możliwości ratunku?

Ledwie dostrzegalny ruch głową.

— Nie!

— Wobec tego proszę się pośpieszyć. Byłbym panu wdzięczny, gdyby pan to zrobił możliwie szybko i bezboleśnie.

Morris skinął głową na znak, że rozumie i zgadza się. Zadzwonił. Krótka rozmowa ze służącym. W trzy minuty później zasiadł przy stole, trzymając w ręku biały, wielokrotnie złożony papierek.

— Trucizna — powiedział po prostu i napełnił szklankę Devorny'ego likierem. Wsypał weń zawartość papierka: proszek o jasno-żółtej barwie i zmieszał wszystko starannie swoim scyzorykiem. — Chciałbym panu jak najbardziej ułatwić ostatnie chwile daję panu iluzję samobójstwa. — Położył na stole zegarek. — Ta trucizna działa piorunująco. Ma pan teraz dwie minuty czasu. Jeśli pan w tym okresie nie wypije likieru, będę strzelał. — Chrząknął z pewnym zakłopotaniem, a po tym dodał: — Radziłbym panu wypić, bo w tych okolicznościach mógłbym łatwo nie trafić w samo serce...

Devorny spojrzał na niego badawczo. Tak więc wyglądała śmierć. Przyjazna, trochę boleśnie uśmiechnięta, o wielkich, brązowych, dziecięcych oczach.

Ciąg dalszy nastąpi.

Dla Naszych Pań

Kobiety w obronie kraju

Jak wiadomo, do laski marszałkowskiej wpłynął nowy projekt ustawy o **powszechnym obowiązku służby wojskowej.** Komisja nie zdążyła jeszcze rozejrzeć się w nowym przedłożeniu rządowym, gdyż większość jej członków zajęta jest walką z gen. Żeligowskim, prowadzoną na tle rozróżnień kompetencji i uprawnień konstytucyjnych. Tymczasem w gronie społeczności kobiecej objawia się niecierpliwe oczekiwanie na uchwalenie powyższej ustawy i ofiarna gotowość do czynu, bowiem ustawa powyższa obejmuje również **określone obowiązki kobiet w wojskowej służbie pomocniczej.**

Że projekt tej ustawy przyjęty został entuzjastycznie przez kobiety polskie, że objawiają one już teraz pełną gotowość służby dla Ojczyzny, tego dowodem jest wystąpienie zorganizowanych kobiet bydgoskich, których akcja wywołała bardzo sympatyczny oddźwięk i na terenie stolicy. Jak wiadomo, na posiedzeniu szerszym organizacyj bydgoskich uchwalono zwrócić się do ministra spraw wojskowych z wyrazami radości i podziękowania za projekt ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym kobiet. Podpisane pod powyższym adresem hołdowniczym przedstawicielki organizacyj stwierdzają, że **ustawa ta zrealizuje gorące pragnienia służby w obronie kraju, czego tak dawno pragnęły kobiety.**

Właśnie gdy uczestniczyłam w wielkich warszawskich uroczystościach ku czci weteranów powstania styczniowego w rocznicę 75-lecia powstania zbrojnego i spoglądałam na te najczcigodniejsze panie-weteranki powstania, odznaczone wysokimi orderami i tak honorowane, myślałam sobie, że przecież dzisiejsze pokolenie kobiet polskich, tak entuzjazmujące się służbą dla Ojczyzny jest spadkobiercą wielkich idei bohaterskich weteranek-kobiet, tak czczonych i uwielbianych przez cały naród.

Projekt omawianej ustawy, należy przyznać, nie powstał z niczego, musiały go poprzedzić ważne precedensy i najdonioślejsze poczynania całych pokoleń kobiecych. **Wiele kobiet i te o najgłośniejszych dzisiaj nazwiskach w historii i te tysiące bezimiennych życie narażały dla Ojczyzny w postaniu.** Nawet nasze prababki, skubiące szarpie, lub noszące żywność dla walczących, kładły fundamenty pod prawne uregulowanie tego zagadnienia, które realizuje się w wolnym państwie polskim. A przecież świeżo mamy w pamięci wojnę europejską i polsko-bolszewicką, i POW i Legiony, gdzie kobiety wyróżniły się swoją pracą i gotowością do ofiar, czy to jako ochotniczki legii kobiecej, czy jako obrończynie Lwowa, lub też kurierki, kantyniarki, świetliczanki, siostry miłosierdzia itd. itd.

Gdy sejm w r. 1922 odrzucił pierwszy projekt nowelli, kobiety musiały być rozżalone, że coś podobnego je spotyka.

Krzywda była zbyt wielka i rażąca, żeby pozostała bez echa. Oto Ministerstwo Oświaty częściowo ją naprawia postanawiając w r. 1937, że **obowiązkowi P. W. w szkołach podlegają również dziewczęta od lat 14 do 19 roku życia.** Powyższe zarządzenie było przygotowaniem gruntu pod wielką ustawę, którą obecnie sejm i senat ma uchwalić.

Należy bowiem stwierdzić, że zorganizowane kobiety upominały się o ten zaszczyt, że przez ostatnie lat 15 robiły wszystko, aby sprawa nie została zapomniana i zlekceważona. Została powołana do życia organizacja pod nazwą: Inicjatywa akcji przysposobienia kobiet do obrony kraju". Jej przewodniczącą p. M. Witterowa rozwinęła bardzo szeroką akcję nad przygotowaniem gruntu i urabianiem przychylnej opinii dla postulatów świata kobiecego. A przeszkody były duże. Rok za rokiem przynosił jednak pewne sukcesy, aż sprawa dojrzała do pełnego, ustawowego załatwienia.

Przy tej sposobności przypominamy **jeden z pierwszych artykułów projektu ustawy, który powiada: Obowiązkowi służby wojskowej podlegają również kobiety w wieku od ukończonych lat 19 do ukończonych lat 45 w razie ochotniczego zgłoszenia się do służby wojskowej.**

Wyjaśnić musimy, że **nie będzie to służba frontowa.** Projekt ustawy inaczej tę rzecz ujmuje. Służba kobiet polegać będzie na: służbie przeciwlotniczej i przeciwgazowej, wartownicza, łączność, techniczna służba, przeciwpożarowa, służby zdrowia, transport i praca biurowa.

I jeszcze jedna bardzo ważna rzecz. Ustawa przewiduje, że Rada Ministrów może uchwalić postanowienie, że obowiązkiem służby wojskowej (a więc już nie ochotniczej) objęte będą kobiety z cenzusem szkolnym (wychowanki liceów, gimnazjów i wyższych szkół).

Z rezolucją, którą przesłały ministrowi spraw wojskowych kobiety ziemi pomorskiej zgodna jest cała społeczność kobieca w Polsce. **Chcemy służyć Ojczyźnie z całych sił!**

Z. Zaw.

Czyścimy bawełniane tkaniny.

Chętnie nosimy jasne i barwne sukienki z bawełnianych tkanin, które jednak **bardzo prędko się brudzą.** Zamiast nosić lekko zbrudzoną sukienkę tak długo, aż całą będzie nie do noszenia, możemy wyczyścić plamy i dłużej nosić czystą sukienkę. Jasną bawełnę czyści się następującą mieszanką: 150 gramów mocnego spirytusu, 150 gramów eteru, 25 gramów czyszczonego olejku terpentynowego i 15 kropli olejku cytrynowego. Białą szmatkę zwilżyć w tym roztworze i nacierać nią zbrudzone miejsca.

Do czarnej bawełny bierzemy mieszankę złożoną z 250 gramów 90% spirytusu i oczyszczonej benzyny, leje się do butelki i szczelnie zamyka i zostawia na kilka dni. Przed użyciem dodaje się do tego 25 gramów amoniaku, macza się lnianą szmatkę i naciera się plamy.

Suknie dla starszych pań.

Bogactwo gatunków i kolorów pozwala kobietom w każdym wieku ubrać się modnie. **I nigdy starsza kobieta, chociażby najbardziej wiotka nie może się ubrać w materiały, przeznaczone jedynie dla młodych osóbek.** Efekt będzie wręcz odmienny i kobieta nie tylko że nie zyska bardziej młodzieńczego wyglądu, a wyglądać będzie zbyt rażąco i niegustownie.

Tafta jest materiałem uniwersalnym, dla wszystkich kobiet, zwłaszcza, że przestała być takim zwyczajnym błyszczącym i szeleszczącym jedwabiem. Mamy dziś zupełnie nowe rodzaje tafty satynowej, wzorzystej, haftowanej i dziurkowanej nawet, mającej swój indywidualny połysk.

Faworytem tegorocznego karnawału, zwłaszcza za granicą, stały się kreacje z nowych odmian jedwabnego tiulu i chiffonu. Młode panienki noszą takie sukienki z szerokimi falbankami, riuszkami i bufiastymi rękawami, najczęściej w kolorze błękitnym i różowym. Kobiety starsze biorą częściej kolor brązowy, czarny i wszystkie bardziej stonowane kolory.

Suknie wieczorowe pań starszych są zawsze z tkanin bardziej ciężkich, obsadzonych jedwabną wstążką, koronką lub aplikacją z aksamitu. Idealną suknią jest jedynie zawsze ta, która jest dobrze skrojona i beznagannie opływa sylwetkę pani.

1) Suknia wieczorowa z marocain; rękawy i plecy z koronki.

2) Modnie drapowana suknia wieczorowa z długimi i bogatymi rękawami. Spódniczka podchodzi bardzo wysoko, dół spódnicy opada lekkim kloszem ku ziemi. Szarfa z tego samego materiału, podbita cienkim jedwabiem w tym samym kolorze.

Jak wykończyć suknię?

Najbardziej kapryśna jest moda kobieca, która co pewien, stosunkowo nawet krótki okres czasu, zmienia swoich faworytów. Różne drobnostki, na pierwszy rzut oka niekiedy nawet niewidoczne, urastają do rzeczy ważnych, decydujących o wyglądzie i powodzeniu sukni, palta czy kapelusza.

Obecnie intryguje ogół coraz więcej **sprawa wykończenia sukni u dekoltu.** Stojące kołnierzyki tzw. oficerskie, tak modne jesienią, ustępują miejsca płaskim kołnierzykom. Dekolty natomiast zmniejszyły się znacznie i nawet wieczorem są one jak najmniejsze. **Suknie popołudniowe i skromne wieczorowe są wysoko pod szyją zapięte lub osłonięte barwnym szalikiem.**

W dziedzinie kolorów i gatunków materiałów na kołnierzyki króluje znów zwyczajna biała pika, ozdobiona guzikami lub kolorowym haftem i stebnówką.

Wstążki, aksamit i cekiny znajdują zastosowanie na wieczór. Ostatnio ekscentryczne Francuzki noszą nawet **płaskie kołnierzyki z futra.**

Drobna ale elegancka nowość pojawiła się też w dziedzinie torebek i rękawiczek: ozdobienie jednego i drugiego szczegółu ubioru takim samym motywem. **A więc brązowa torebka i rękawiczki zostają ozdobione trzema zielonymi gwiazdkami.** Tego samego kształtu kolczyki, jakie nosi właścicielka, są wykonane z zielonych kamieni. Gwiazdki są naszyte jedna nad drugą na mankietach rękawiczek i w jednym rzędzie u dołu torebki. Podobnie motyw czerwony może zdobić popielate rękawiczki i torbę itd.

Pisma kobiece.

Ukazał się już w sprzedaży lutowy numer „Świata Kobiecego Rekord", redagowany całkowicie w języku polskim i zawiera 120 jednobarwnych i kolorowych najnowszych francuskich modeli. Dział literacko-opisowy zawiera szereg ciekawych ilustracyj oraz wiadomości z dziedziny literatury, kosmetyki, gospodarstwa domowego, robót ręcznych, świata filmowego, satyry itd. Cennym dodatkiem jest praktyczna tablica kroju. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Bielańska 5. Cena egzemplarza zł 2,—.

Praktyczna wnęka.

Pokoje z wykuszami i różnego rodzaju wnękami stanowią ubikację trudną do umeblowania. Ale jednocześnie możemy sobie pomóc w ten sposób, że w tym właśnie pokoju urządzimy bibliotekę, czy gabinet męski. Za pomocą stolarza i dzięki własnej pomysłowości, możemy **wszystkie niedokładności obudować półkami do książek, zastępując tym sposobem bardzo drogie szafy biblioteczne.**

Na podanym przez nas szkicu widzimy otomanę ustawioną w wykuszu i nad otomaną oraz po drugiej stronie drzwi równo szeroki i wysoki regał, przylegający do ściany. Takie właśnie nadbudówki zmienią wnętrze pokoju, czyniąc zeń nowoczesną i indywidualną bibliotekę. Dolne przedziałki można zamknąć zasuwą, w formie szafki, zaś u górnych pozostawić wolne miejsce na ustawienie różnych dekoracyj i zastawy do papierosów.

O kosmetyce kobiety dojrzałej.

Starzejemy się! Może nie mówią nam tego ludzie, ale pewnego dnia szepnie wyraźnie jedyny przyjaciel a wróg zarazem — zwierciadło. Będziemy rozpaczać? Nie. Taki już jest porządek świata. Niezapomniany czar jesieni o barwach harmonijnych, choć trochę już przyćmionych i błogiej ciszy rozlanej w całej naturze — ile w tym uroku. **Spróbujmy i my podług zasady Francuzek „zestarzeć się z wdziękiem"... ale powoli.** Trzeba stawić czoło nieubłaganemu czasowi i nad kwestią urody zastanowić się poważnie.

Blondynki o delikatnej, przezroczystej cerze więdną wcześniej od brunetek. Skóra posiadająca większy zasób łoju skuteczniej opiera się zwiotczeniu niż skóra sucha. Dlatego osoby szczupłe starzeją się przedwcześnie, a u tęgich nie widać fałd i zmarszczek, bo powłoka tłuszczu wypełnia tkanki. Sławna Nina de Lewelos w 90-tym roku życia wzbudzała zachwyt. Nasze ambicje aż tak daleko nie sięgają, ale **ładne chcemy być wszystkie, taką już jest nasza natura.**

Z biegiem czasu pojęcie urody zmieniło się nieco. Dawniej kobiety nie uprawiały sportów, unikały opalania. Dzisiejsze metody zwalczania starości są znacznie ulepszone. Mamy kremy i pasty luszczące, odżywiające i wiele innych. Powiedzą panie: właśnie to wiele innych wprowadza nas w ambaras, bo co tu wybrać? Otóż to, co zaleci lekarz-specjalista lub salon de beauté. Naturalnie, że nie każdy może sobie pozwolić na wydatek stałej kuracji, ale choćby na jedną wizytę informacyjną, bo **są wady w urodzie, których własnymi siłami nie usuniemy.** Choćby uprzykrzone włosy pod nosem i na brodzie. Radykalnym środkiem jest jedynie elektroliza. Zabieg ten, usuwający każdy włosek z osobna, zabiera b. wiele czasu. Kto sobie na to pozwolić nie może, niech się postara koniecznie o środek, od którego włosy kruszeją i blakną. Jednym z nich jest zwykła woda utleniona. Z uwłosieniem głowy znów odwrotny kłopot. Z wiekiem włosy zaczynają wypadać. I tu jedynie indywidualne środki mogą przyjść z pomocą. Ogólną zasadą powinno być unikanie ciasno przylegających kapeluszy, jak i długiego szczotkowania. **Co do siwizny — tej unikąć się nie da.** Kto absolutnie nie chce się zdecydować na srebrną aureolę (a jak w niej bywa do twarzy!) musi się zdecydować na farbowanie włosów. Zasadniczą podstawą farby włosowej jest znana już w starożytności **henna.** Henna barwi włos na pomarańczowo, jednakże przez dodanie odpowiednich dodatków, osiąga się najróżniejsze odcienie — od najjaśniejszych do najciemniejszych. Przy wyborze koloru zaleca się dobrze przemyślaną decyzję z uwzględnieniem karnacji i koloru ócz.

Inną bolączką kobiety dojrzałej — to **sucha cera.** Tutaj ratunek w tłustych kremach. Unikać częstego mycia mydłem i ostrych promieni słonecznych. Z dobrym skutkiem stosuje się masaże i parowanie twarzy, bo te zabiegi powodują przekrwienie tkanek i przemianę materii.

Punkt ciężkości w kosmetyce **spoczywa** nie tyle na poprawieniu natury, ile na **zapobieganiu złemu.** Biegowi czasu nikt się nie oprze, ale unikając tego co szkodzi, można przesunąć granice zestarzenia na długie często lata.

Sp.

„Kocham cię" w 1115 językach.

Osobliwy rekord ustanowił pewien Francus i profesor, który napisał list do żony niezmiernej objętości. Treść listu była nadzwyczaj skąpa, bo zawierała tylko dwa słowa: „Kocham cię", powtórzone 115 razy, za każdym razem w innym języku. Jest to rekord światowy, ponieważ dotychczas nie ukazały się żadne słowa w 1115 tłumaczeniach. Dotychczasowy rekord miało angielskie towarzystwo biblijne, które wydało biblię w tłumaczeniu na 1.000 języków świata.

Kto wynalazł saksofon?

Saksofon, instrument, który przez kilka lat uchodził za „króla" orkiestry jazzbandowej, został wynaleziony nie jakby się wydawało w Ameryce, ale w Belgii. Wynalazł go Niemiec, Adolf Sachs i to na długi czas przed wejściem saksofonu w użycie. Wydawać się to może nieprawdopodobne, lecz saksofon został wynaleziony niemal sto lat temu. W użycie wszedł saksofon po roku 1920, a więc w kilkanaście lat po śmierci wynalazcy, który umierając liczył lat 85, a wynalazł instrument na 55 lat przed swoją śmiercią.

Wynalazca nie doczekał się uznania dla swego wynalazku i umarł w Paryżu w skrajnej nędzy.

Australijczycy nie chcą rodzić dzieci

Trudno o szczęśliwszy zakątek świata, jak Australia. Kraj prawie tak wielki jak Europa ma zaledwie 7 milionów mieszkańców. Bogactwo tego kraju jest niezwykłe. Ustawy australijskie nakładają np. na przemysłowców obowiązek dostarczania swym robotnikom mieszkań, nie mniejszych jak... 4 pokojowe i naturalnie, odpowiedniej płacy minimalnej.

Mając tak dużo ziemi i tak cudowne warunki bytowania w ciepłym miłym klimacie, Australijczycy powinni się mnożyć jak króliki. Jeszcze w roku 1911 tak czynili. Mieli wówczas 27,2 promil przyrostu rocznego. Było to już wówczas dużo mniej niż np. w Polsce, ale gdyby taki przyrost utrzymał się, Australia w roku 1984, jak oblicza jej premier Mr. Lyons, miałaby 17 milionów ludności. Tymczasem mieć będzie w tym roku w najlepszym razie 9 i pół miliona, ponieważ ostatnio przyrost naturalny spadł do wysokości 17 promil. Jest to kwota urodzeń odpowiednia do tej, jaką wykazywała np. ostatnio republika wejmarska, ów na cały świat reklamowany naród bez ziemi (Volk ohne Raum). W danym jednak wypadku właśnie naród wyposażony w największą ilość ziemi koniecznie chce wymrzeć i zamienić i tak już pustynną w rzeczywistości Australię w zupełne bezludzie.

Bogate małżeństwa australijskie walczą z bocianami niezwykle energicznie. 581 tysięcy małżeństw jest zupełnie bezdzietnych. Na 866 tysięcy pozostałych 342 tysiące ma jedno dziecko i tylko 248 posiada po troje i więcej dzieci. Dzięki temu w Australii straty na nierodzeniu się dzieci są rocznie większe niż za czas czteroletniego udziału w wojnie światowej. I jakby jeszcze tego było mało, bogaci Australijczycy, gdy się dorabiają majątków, wyjeżdżają do Anglii. W ciągu ostatnich 4 lat powstał w ten sposób ubytek 20 tysięcy osób. Charakteryzuje to również niechęć do emigracji u Anglików. Ci wolą brać zapomogę dla bezrobotnego niż jechać do Australii dorabiać się majątku.

Sytuacja w Australii jest największym nonsensem, jaki popełnia biała rasa. Zamiast pozwolić emigrować przeludnionym krajom europejskim np. Polsce, ogranicza się emigrację tylko dla Anglików, którzy tego dobrodziejstwa zupełnie nie pragną. W końcowym rezultacie powstaje pustka, która aż się prosi, aby ją zdobyli Japończycy i skolonizowali.

Polska, która przywozi z Australii olbrzymie ilości wełny i nic w zamian nie wywozi powinna w Lidze Narodów zaproponować przyznanie odpowiednio dużych terenów dla kolonizacji żydowskiej. Może udałaby się taka zamiana, że otrzymywalibyśmy wełnę i płacilibyśmy za nią żydami. (s).

„Seko" — tajemniczy stop metali.

W tych dniach udało się szwedzkiej policji wpaść na trop szpiegostwa gospodarczego. Mianowicie koło miasta Hesteros, które stanowi wielkie centrum przemysłowe, obok którego znajduje się fabryka firmy „Fagersta-Bruck", produkująca specjalny stop metali, który nosi nazwę „Seco". Metal ten jest trzy razy droższy niż złoto i dużo twardszy od brylantu, jednocześnie nie rdzewiejący. Ta ostatnia właściwość ma niezmierne znaczenie dla celów wojskowych i „Seco" było bardzo często używane do budowy precyzyjnych instrumentów wojskowych. Produkcja tego metalu jest trzymana w ścisłej tajemnicy i tylko niektórzy pracownicy byli wtajemniczeni w poszczególne części.

Jak większość wynalazków, tak i ten usiłowano wykraść. W lecie zeszłego roku zauważono, że dwaj pracownicy tego działu 25-letni mechanik Folke Berklin i 20-letni Birger Holmbeck uprawiają szpiegostwo, w celu wykradzenia tego wynalazku. W mieszkaniu ich przeprowadzono obecnie rewizję, która dała sensacyjne wyniki. Znaleziono u nich całe laboratorium w którym usiłowali wytworzyć „Seko", oraz szereg fotograficznych aparatów szpiegowskich i notatek. W śledztwie ustalono również, że mają oni kontakt z Sowietami. Często wyjeżdżali oni do Sztokholmu, gdzie komunikowali się z poselstwem sowieckim, a nawet pobrali 1500 szwedzkich koron. W poselstwie sowieckim obiecano im nawet, że jeżeli uda im się wykraść wynalazek, to zostaną oni kierownikami fabryki tego metalu, którą założą w Rosji. Jak donoszą pisma szwedzkie, afera ta obejmuje większy krąg osób.

Z Rosji Sowieckiej.

WSZYSTKIEMU WINNI „SZKODNICY I WROGOWIE LUDU".

W krajach bałtyckich duży oddźwięk wywołało oficjalne sprawozdanie opublikowanego w Sowietach planu pracy na 1938 rok komisarza rolnictwa Eiche, w którym przyznaje się on, że stan rolnictwa w Rosji sowieckiej jest wręcz fatalny. Oczywiście jak zwykle w takich wypadkach, całą winę komisarz Eiche zrzuca na szkodników i wrogów ludu, którzy są we wszystkich urzędach i kołchozach. Eiche w swym sprawozdaniu przytacza cały szereg wręcz druzgocących dla sowieckiej polityki rolnej przykładów, które w konsekwencji kosztowały Związek Radziecki miliony rubli, a nie dały żadnych rezultatów.

WSTRZYMANIE CZYSTKI W SZEREGACH PARTII.

Regeneracja partii komunistycznej nie przestaje być w obecnej chwili jedną z większych trosk w ZSSR. Centralny Komitet Wykonawczy wszechrosyjskiej partii komunistycznej postanowił wstrzymać dalszą czystkę w szeregach partii, stwierdzając jednocześnie że np. w okręgu rostowskim wykreślono ponad 2.500 członków, w okręgu krasnodarskim około 2.000 członków, w okręgu smoleńskim 2.3000 członków, w okręgu woroneżskim 1.200 członków itp.

Wymowa powyższych cyfr nie potrzebuje komentarzy. Obecnie, w strzymując czystkę wśród członków partii, Centralny Komitet Wykonawczy postanowił surowo ukarać tych wszystkich, którzy przyczynili się do uszczuplenia szeregów partyjnych.

OD FILMU DO WIĘZIENIA.

W leningradzkiej wytwórni filmów „Lenfilm" dokonano licznych aresztowań. Wśród aresztowanych znajduje się zastępca dyrektora wytwórni, Rosenblatt oraz 5 wyższych urzędników. Na oskarżonych ciąży zarzut trockizmu.

ZMIANY W LIKWIDACJI STACJI POLARNEJ.

Plan likwidacji stacji polarnej „Biegun Północny" uległ nowej zmienie. Prądy północne z taką szybkością znoszą dryfujące pole lodowe na południe, że przygotowane łamacze lodów nie będą prawdopodobnie użyte. Na pole lodowe wyruszy ekspedycja lotnicza bezpośrednio z wybrzeży sowieckich, aby zabrać stąd 4-ch zimowników. Obecnie stacja „Biegun Północny" płynie na południe opodal brzegów Grenladii.

„CHULIGAŃSTWO" WŚRÓD MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

„Chuligaństwo" młodzieży szkolnej ZSRR stanowi jedną z najdotkliwszych bolączek życia sowieckiego. Na łamach komsomolskiej „Prawdy" w artykule „Ordynarność" poruszono tę sprawę w sposób bardzo jaskrawy. Uczniowie, nie uznając żadnego autorytetu, w słowach najbardziej ordynarnych zwracają się do swych rodziców, nauczycieli, woźnych, a nawet policji. Z ust ich padają odezwania się w rodzaju: „ruszaj się do stu diabłów!", „stul pysk" itp. Również wygląd zewnętrzny uczniów jest według słów dziennika w najwyższym stopniu zaniedbany. „Chodzą jak pijani, popychają przechodniów, plują przez zęby... Kołnierz rozpięty, pas opada na brzuch, czapka na karku, a co otworzy usta, to rzuca brudne wyzwiska."

Nauczyciele chcąc wytrzymać „tortury godzin szkolnych", teroryzują młodzież lub przekupują ją podarunkami.

Konieczność walki z „chuligaństwem" zmusiła władze do zorganizowania nowego „ruchu". Kontrolę szkolną i walkę z brakiem dyscypliny powierzono dziewczętom, zaprawionym w agitacji przedwyborczej.

Prawda o Soni Henie.

Popularność sławnej łyżwiarki a reklama amerykańska.

(jh) Coraz częściej czytamy o przerzucaniu się sportowców na zawodostwo. Sława i nieodparty urok zdobycia fortuny przeciąga na swą stronę najpopularniejszych sportowców. Sprawa Soni Henie wyglądała może nieco odmiennie. Ta młoda, a już tylokrotna i niezwyciężona mistrzyni jazdy figurowej na lodzie nie oparła się pokusie X Muzy i została gwiazdą filmową. Ale Sonia nie wyrzekła się lodu, pozostała mu wierna i światowa stolica filmu — Hollywood kupuje specjalnie napisane dla Soni Henie scenariusze. I tak jak dawniej na sławnych lodowiskach mogło podziwiać królowę lodu zaledwie parę tysięcy osób, obecnie, dzięki filmom kinomani całego świata mają możność szczegółowej obserwacji wyczynów łyżwiarki na ekranie kin całego świata.

Sonia Henie urodziła się 1913 roku w Norwegii — Oslo, jako córka Selmy i Wilhelma Henie. Już w 1916 roku oddano dziewczynkę do szkoły baletowej, a w 1920 roku Sonia, jako 7-letnia dziewczynka zaczęła oddawać się z zapałem łyżwiarstwu. Po siedmiu latach intensywnej pracy nad sobą zostaje Sonia ogłoszona oficjalnie za najlepszą łyżwiarkę norweską. Na Olimpiadzie w Chamonix w roku 1928 15-letnia Sonia Henie zdobyła mistrzostwo świata w jeździe figurowej na łyżwach. Odtąd już nieprzerwanie ciągnie się pasmo zwycięstw i jako 19-letnia łyżwiarka na Olimpiadze w St. Moritz poprawia swój rekord światowy. Tak samo mimo wielkiej konkurencji na ostatniej Olimpiadzie sportów zimowych w Garmisch-Partenkirchen została ogłoszona jednogłośnie mistrzynią świata.

Po tylu niebywałych sukcesach królowa lodu uległa w końcu namowom agentów filmowych i ruszyła do Hollywood.

Tu po paru miesiącach przygotowań zrobiono Sonię gwiazdą ekranu; wydłużono rzęsy, zmieniono nieco łuki brwi i sposób czesania. Już po pierwszym filmie pt. „Jedna na milion" Sonia Henie zdobyła Amerykę jako zupełnie indywidualna aktorka fimowa.

Drugim obrazem, w którym ponownie partnerem jej został Tyrone Power, jest „Książę X".

Po ukończeniu tego filmu, biuro reklamy a za nim cała prasa amerykańska podała, że Sonia Henie podczas zdjęć do nowego filmu **upadła tak nieszczęśliwie, że doznała silnego wstrząsu mózgu.** Naturalnie prasa europejska podała notatkę jako autentyczną i ostatnio gazety doniosły, że kariera sportowa Soni skończyła się, gdyż ciężko chora łyżwiarka będzie musiała się zupełnie rozstać z lodowiskiem.

Tymczasem z źródeł miarodajnych otrzymaliśmy wiadomość, że Sonia po ukończeniu trzeciego filmu pt. „Happy landing" z Don Ameche, wyjechała na tournée łyżwiarskie ze swoim „cyrkiem" znakomitych łyżwiarzy po całej Ameryce.

Jaką popularność zdobyła sławna Norweżka świadczy wymownie fakt, że na konkursie właścicieli kin amerykańskich zdobyła, jako jedna z najbardziej kasowych gwiazd świata — 6-te miejsce.

Swój krótki urlop spędziła Sonia w Oslo, gdzie zaatakowana została przez przybyłych tam reporterów o sprawy sercowe, gdyż rozeszła się pogłoska, jakoby miała wyjść zamąż za Tyrone Powera.

Łyżwiarka dała odpowiedź dość wymijającą.

Pechowi pasażerowie „na gapę".

Do portu w Bayonne przybył statek angielski „Oakgrew", który przed niedawnym czasem wyjechał z Gdańska. Po wyjeździe z Gdańska stwierdzono, że na statku znajduje się pięciu „pasażerów na gapę". Po drodze chciano niepowołanych pasażerów wysadzić na ląd. Niestety ani Niemcy, ani Francja nie zgodziły się na ich przyjęcie. Sytuacja jest jeszcze więcej skomplikowana, gdyż państwa te odmówiły nawet aresztowania ich i przymusowego odstawienia do krajów ich przynależności.

Sytuacja dla niepowołanych pasażerów, żądnych przygód, jest bardzo nieprzyjemna, zwłaszcza, że okręty nie traktują ich ze zrozumiałych względów zbyt przychylnie.

Serbska epopea napisana przez niemieckiego poetę.

Prasa jugosłowiańska donosi o dość niezwykłym wydarzeniu. Mianowicie inżynier-radiotechnik Weege napisał utwór pt.: „Serbska pieśń Nibelungów". Weege, który przybył do Belgradu zaraz po zakończeniu wojny światowej, był przez pewien czas dyrektorem radiostacji w Belgradzie i już wtedy zaczął się interesować podaniami ludu serbskiego. Ażeby je poznać dokładnie wszystkie, urządzał Weege ustawicznie wycieczki do południowej Serbii. Tam słuchał opowiadań i pieśni ludowych, które opiewały bohatera serbskiej przeszłości Nemanjida.

Obdarzony wielkimi zdalnościami poetyckimi, przystąpił Weege do tworzenia serbskiej epopei, którą serbska prasa nazwała „Serbską pieśnią Nibelungów". Dzieło obejmuje 20.000 wierszy i dzieli się na cztery części: Nemanjidzi, Królowie Urosz i Miljutin, Car Duszan i książę Lazar, a kończy się bitwą na Kosowym Polu w roku 1389. Epilog epopei stanowi bitwa z Turkami na tymże polu w roku 1912.

Teatr królewski w Belgradzie wkrótce wystawi na swej scenie „Cara Duszana" i „Księcia Lazara". Zapowiedź tych premier, które mają być wystawione w najbliższym czasie, wywołała duże zainteresowanie.

Dwudziestoczterokrotny rekordzista.

Włoski lotnik Stoppani w czasie swego lotu przez Atlantyk z Cadizu do Brazylii ustanowił za jednym zamachem 24 międzynarodowe rekordy lotnicze.

Z PROWINCJI.

Stronnictwo Pracy w Szubinie.

W niedzielę 23 bm. o godz. 12 odbyło się w Domu Polskim w Szubinie zebranie organizacyjne Stronnictwa Pracy, na które przybyło przeszło 60 osób. Zebraniu przewodniczył kol. Brzeziński, dotychczasowy prezes filii NPR. Po referacie kol. Góralewskiego z Bydgoszczy, który obszernie objaśniał poszczególne punkty programu Str. Pracy, wyłoniła się ożywiona dyskusja, poruszająca różne aktualne bolączki, przy czym obecni wyrazili życzenie, aby zebrania częściej się odbywały. Wszyscy zebrani zgodnie przeszli z dotychczasowych partii do Stronnictwa Pracy, obwołując prezesem miejscowego koła kol. St. Brzezińskiego.

Dla Naszych Pań

Kobiety w obronie kraju

Jak wiadomo, do laski marszałkowskiej wpłynął nowy projekt ustawy o **powszechnym obowiązku służby wojskowej.** Komisja nie zdążyła jeszcze rozejrzeć się w nowym przedłożeniu rządowym, gdyż większość jej członków zajęta jest walką z gen. Żeligowskim, prowadzoną na tle rozróżnień kompetencji i uprawnień konstytucyjnych. Tymczasem w gronie społeczności kobiecej objawia się niecierpliwe oczekiwanie na uchwalenie powyższej ustawy i ofiarna gotowość do czynu, bowiem ustawa powyższa obejmuje również **określone obowiązki kobiet w wojskowej służbie pomocniczej.**

Że projekt tej ustawy przyjęty został entuzjastycznie przez kobiety polskie, że objawiają one już teraz pełną gotowość służby dla Ojczyzny, tego dowodem jest wystąpienie zorganizowanych kobiet bydgoskich, których akcja wywołała bardzo sympatyczny oddźwięk i na terenie stolicy. Jak wiadomo, na posiedzeniu szeregu organizacyj bydgoskich uchwalono zwrócić się do ministra spraw wojskowych z wyrazami radości i podziękowania za projekt ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym kobiet. Podpisane pod powyższym adresem hołdowniczym przedstawicielki organizacyj stwierdzają, że **ustawa ta zrealizuje gorące pragnienia służby w obronie kraju, czego tak dawno pragnęły kobiety.**

Właśnie gdy uczestniczyłam w wielkich warszawskich uroczystościach ku czci weteranów powstania styczniowego w rocznicę 75-lecia powstania zbrojnego i spoglądałam na te najczcigodniejsze panie-weteranki powstania, odznaczane wysokimi orderami i tak honorowane, myślałam sobie, że przecież dzisiejsze pokolenie kobiet polskich, tak entuzjazmujące się służbą dla Ojczyzny jest spadkobiercą wielkich idei bohaterskich weteranek-kobiet, tak czczonych i uwielbianych przez cały naród.

Projekt omawianej ustawy, należy przyznać, nie powstał z niczego, musiały go poprzedzić ważne precedensy i najdonioślejsze poczynania całych pokoleń kobiecych. **Wiele kobiet i te o najgłośniejszych dzisiaj nazwiskach w historii i te tysiące bezimiennych życie narażały dla Ojczyzny w powstaniu.** Nawet nasze prababki, skubiące szarpie, lub noszące żywność dla walczących, kładły fundamenty pod prawne uregulowanie tego zagadnienia, które realizuje się w wolnym państwie polskim. A przecież świeżo mamy w pamięci wojnę europejską i polsko-bolszewicką, i POW i Legiony, gdzie kobiety wyróżniły się swoją pracą i gotowością do ofiar, czy to jako ochotniczki legii kobiecej, czy jako obrończynie Lwowa, lub też kurierki, kantyniarki, świetliczanki, siostry miłosierdzia itd. itd.

Gdy sejm w r. 1922 odrzucił pierwszy projekt noweli, kobiety musiały być rozżalone, że coś podobnego je spotyka.

Krzywda była zbyt wielka i rażąca, żeby pozostała bez echa. Oto Ministerstwo Oświaty częściowo ją naprawia postanawiając w r. 1937, że **obowiązkowi P. W. w szkołach podlegają również dziewczęta od lat 14 do 19 roku życia.** Powyższe zarządzenie było przygotowaniem gruntu pod wielką ustawę, którą obecnie sejm i senat ma uchwalić.

Należy bowiem stwierdzić, że zorganizowane kobiety upominały się o ten zaszczyt, że przez ostatnie lat 15 robiły wszystko, aby sprawa nie została zapomniana i zlekceważona. Została powołana do życia organizacja pod nazwą: Inicjatywa akcji przysposobienia kobiet do obrony kraju". Jej przewodnicząca p. M. Witterowa rozwinęła bardzo szeroką akcję nad przygotowaniem gruntu i urabianiem przychylnej opinii dla postulatów świata kobiecego. A przeszkody były duże. Rok za rokiem przynosił jednak pewne sukcesy, aż sprawa dojrzała do pełnego, ustawowego załatwienia.

Przy tej sposobności przypominamy **jeden z pierwszych artykułów projektu ustawy, który powiada: Obowiązkowi służby wojskowej podlegają również kobiety w wieku od ukończonych lat 19 do ukończonych lat 45 w razie ochotniczego zgłoszenia się do służby wojskowej.**

Wyjaśnić musimy, że **nie będzie to służba frontowa.** Projekt ustawy inaczej tę rzecz ujmuje. Służba kobiet polegać będzie na: służbie przeciwlotniczej i przeciwgazowej, wartownicza, łączność, techniczna służba, przeciwpożarowa, służby zdrowia, transport i praca biurowa.

I jeszcze jedna bardzo ważna rzecz. Ustawa przewiduje, że Rada Ministrów może uchwalić postanowienie, że obowiązkiem służby wojskowej (a więc już nie ochotniczej) objęte będą kobiety z cenzusem szkolnym (wychowanki liceów, gimnazjów i wyższych szkół).

Z rezolucją, którą przesłały ministrowi spraw wojskowych kobiety ziemi pomorskiej zgodna jest cała społeczność kobieca w Polsce. **Chcemy służyć Ojczyźnie z całych sił!**

Z. Zaw.

Suknie dla starszych pań.

Bogactwo gatunków i kolorów pozwala kobietom w każdym wieku ubrać się modnie. **I nigdy starsza kobieta, chociażby najbardziej wiotka nie może się ubrać w materiały, przeznaczone jedynie dla młodych osóbek.** Efekt będzie wręcz odmienny i kobieta nie tylko że nie zyska bardziej młodzieńczego wyglądu, a wyglądać będzie zbyt rażąco i niegustownie.

Tafta jest materiałem uniwersalnym, dla wszystkich kobiet, zwłaszcza, że przestała być takim zwyczajnym błyszczącym i szeleszczącym jedwabiem. Mamy dziś zupełnie nowe rodzaje tafty satynowej, wzorzystej, haftowanej i dziurkowanej nawet, mającej swój indywidualny połysk.

Faworytem tegorocznego karnawału, zwłaszcza za granicą, stały się kreacje z nowych odmian jedwabnego tiulu i chiffonu. Młode panienki noszą takie sukienki z szerokimi falbankami, riuszkami i bufiastymi rękawami, najczęściej w kolorze błękitnym i różowym. Kobiety starsze biorą częściej kolor brązowy, czarny i wszystkie bardziej stonowane kolory.

Suknie wieczorowe pań starszych są zawsze z tkanin bardziej ciężkich, obsadzonych jedwabną wstążką, koronką lub aplikacją z aksamitu. Idealną suknią jest jedynie zawsze ta, która jest dobrze skrojona i beznagannie opływa sylwetkę pani.

1) Suknia wieczorowa z marocain; rękawy i plecy z koronki.

2) Modnie drapowana suknia wieczorowa z długimi i bogatymi rękawami. Spódniczka podchodzi bardzo wysoko, dół spódnicy opada lekkim kloszem ku ziemi. Szarfa z tego samego materiału, podbita cieńkim jedwabiem w tym samym kolorze.

Jak wykończyć suknię?

Najbardziej kapryśna jest moda kobieca, która co pewien, stosunkowo nawet krótki okres czasu, zmienia swoich faworytów. Różne drobnostki, na pierwszy rzut oka niekiedy nawet niewidoczne, urastają do rzeczy ważnych, decydujących o wyglądzie i powodzeniu sukni, palta czy kapelusza.

Obecnie intryguje ogół coraz więcej **sprawa wykończenia sukni u dekoltu.** Stojące kołnierzyki tzw. oficerskie, tak modne jesienią, ustępują miejsca płaskim kołnierzykom. Dekolty natomiast zmniejszyły się znacznie i nawet wieczorem są one jak najmniejsze. **Suknie popołudniowe i skromne wieczorowe są wysoko pod szyją zapięte lub osłonięte barwnym szalikiem.**

W dziedzinie kolorów i gatunków materiałów na kołnierzyki króluje znów zwycięska biała pika, ozdobiona guzikami lub kolorowym haftem i stebnówką.

Wstążki, aksamit i cekiny znajdują zastosowanie na wieczór. Ostatnio ekscentryczne Francuzki noszą nawet **płaskie kołnierzyki z futra.**

Drobna ale elegancka nowość pojawiła się też w dziedzinie torebek i rękawiczek: ozdobienie jednego i drugiego szczegółu ubioru takim samym motywem. **A więc brązowa torebka i rękawiczki zostają ozdobione trzema zielonymi gwiazdkami.** Tego samego kształtu kolczyki, jakie nosi właścicielka, są wykonane z zielonych kamieni. Gwiazdki są naszyte jedna nad drugą na mankietach rękawiczek i w jednym rzędzie u dołu torebki. Podobnie motyw czerwony może zdobić popielate rękawiczki i torbę itd.

Pisma kobiece.

Ukazał się już w sprzedaży lutowy numer „Świata Kobiecego Rekord", redagowany całkowicie w języku polskim i zawiera 120 jednobarwnych i kolorowych najnowszych francuskich modeli. Dział literacko-opisowy zawiera szereg ciekawych ilustracyj oraz wiadomości z dziedziny literatury, kosmetyki, gospodarstwa domowego, robót ręcznych, świata filmowego, satyry itd. Cennym dodatkiem jest praktyczna tablica kroju. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Bielańska 5. Cena egzemplarza zł 2,—.

Praktyczna wnęka.

Pokoje z wykuszami i różnego rodzaju wnękami stanowią ubikację trudną do umeblowania. Ale jednocześnie możemy sobie pomóc w ten sposób, że w tym właśnie pokoju urządzimy bibliotekę, czy gabinet męski. Za pomocą stolarza i dzięki własnej pomysłowości, możemy **wszystkie niedokładności obudować półkami do książek, zastępując tym sposobem bardzo drogie szafy biblioteczne.**

Na podanym przez nas szkicu widzimy otomanę ustawioną w wykuszu i nad otomaną oraz po drugiej stronie drzwi równo szeroki i wysoki regał, przylegający do ściany. Takie właśnie nadbudówki zmienią wnętrze pokoju, czyniąc zeń nowoczesną i indywidualną bibliotekę. Dolne przedziałki można zamknąć zasuwą, w formie szafki, zaś u górnych pozostawić wolne miejsce na ustawienie różnych dekoracyj i zastawy do papierosów.

Czyścimy bawełniane tkaniny.

Chętnie nosimy jasne i barwne sukienki z bawełnianych tkanin, które jednak **bardzo prędko się brudzą.** Zamiast nosić lekko zbrudzoną sukienkę tak długo, aż cała będzie nie do noszenia, możemy wyczyścić plamy i dłużej nosić czystą sukienkę. Jasną bawełnę czyści się następującą mieszanką: 150 gramów mocnego spirytusu, 150 gramów eteru, 25 gramów czyszczonego olejku terpentynowego i 15 kropli olejku cytrynowego. Białą szmatkę zwilżyć w tym roztworze i nacierać nią zbrudzone miejsca.

Do czarnej bawełny bierzemy mieszankę złożoną z 250 gramów 90% spirytusu i oczyszczonej benzyny, leje się do butelki i szczelnie zamyka i zostawia na kilka dni. Przed użyciem dodaje się do tego 25 gramów amoniaku, macza się lnianą szmatkę i naciera się plamy.

O kosmetyce kobiety dojrzałej.

Starzejemy się! Może nie mówią nam tego ludzie, ale pewnego dnia szepnie wyraźnie jedyny przyjaciel a wróg zarazem — zwierciadło. Będziemy rozpaczać? Nie. Taki już jest porządek świata. Niezapomniany czar jesieni o barwach harmonijnych, choć trochę już przyćmionych i błogiej ciszy rozlanej w całej naturze — ile w tym uroku. **Spróbujmy i my podług zasady Francuzek „zestarzeć się z wdziękiem"... ale powoli.** Trzeba stawić czoło nieubłaganemu czasowi i nad kwestią urody zastanowić się poważnie.

Blondynki o delikatnej, przezroczystej cerze więdną wcześniej od brunetek. Skóra posiadająca większy zasób łoju skuteczniej opiera się zwiotczeniu niż skóra sucha. Dlatego osoby szczupłe starzeją się przedwcześnie, a u tęgich nie widać fałd i zmarszczek, bo powłoka tłuszczu wypełnia tkanki. Sławna Nina de Lewelos w 90-tym roku życia wzbudzała zachwyt. Nasze ambicje aż tak daleko nie sięgają, ale **ładne chcemy być wszystkie, taką już jest nasza natura.**

Z biegiem czasu pojęcie urody zmieniło się nieco. Dawniej kobiety nie uprawiały sportów, unikały opalania. Dzisiejsze metody zwalczania starości są znacznie ulepszone. Mamy kremy i pasty łuszczące, odżywiające i wiele innych. Powiedzą panie: właśnie to wiele innych wprowadza nas w ambaras, bo co tu wybrać? Otóż to, co zaleci lekarz-specjalista lub salon de beauté. Naturalnie, że nie każdy może sobie pozwolić na wydatek stałej kuracji, ale choćby na jedną wizytę informacyjną, bo **są wady w urodzie, których własnymi siłami nie usuniemy.** Choćby uprzykrzone włosy pod nosem i na brodzie. Radykalnym środkiem jest jedynie elektroliza. Zabieg ten, usuwający każdy włosek z osobna, zabiera b. wiele czasu. Kto sobie na to pozwolić nie może, niech się postara koniecznie o środek, od którego włosy kruszeją i blakną. Jednym z nich jest zwykła woda utleniona. Z uwłosieniem głowy znów odwrotny kłopot. Z wiekiem włosy zaczynają wypadać. I tu jedynie indywidualne środki mogą przyjść z pomocą. Ogólną zasadą powinno być unikanie ciasno przylegających kapeluszy, jak i długiego szczotkowania. **Co do siwizny — tej uniknąć się nie da.** Kto absolutnie nie chce się zdecydować na srebrną aureolę (a jak w niej bywa do twarzy!) musi się zdecydować na farbowanie włosów. Zasadniczą podstawą farby włosowej jest znana już w starożytności **henna.** Henna barwi włos na pomarańczowo, jednakże przez dodanie odpowiednich dodatków, osiąga się najróżniejsze odcienie — od najjaśniejszych do najciemniejszych. Przy wyborze koloru zaleca się dobrze przemyślaną decyzję z uwzględnieniem karnacji i koloru ócz.

Inną bolączką kobiety dojrzałej — to **sucha cera.** Tutaj ratunek w tłustych kremach. Unikać częstego mycia mydłem i ostrych promieni słonecznych. Z dobrym skutkiem stosuje się masaże i parowanie twarzy, bo te zabiegi powodują przekrwienie tkanek i przemianę materii.

Punkt ciężkości w kosmetyce spoczywa nie tyle na poprawieniu natury, ile na **zapobieganiu złemu.** Biegowi czasu nikt się nie oprze, ale unikając tego co szkodzi, można przesunąć granice zestarzenia na długie często lata.

Sp.

„Kocham cię" w 1115 językach.

Osobliwy rekord ustanowił pewien Francus i profesor, który napisał list do żony niezmiernej objętości. Treść listu była nadzwyczaj skąpa, bo zawierała tylko dwa słowa: „Kocham cię", powtórzone 115 razy, za każdym razem w innym języku. Jest to rekord światowy, ponieważ dotychczas nie ukazały się żadne słowa w 1115 tłumaczeniach. Dotychczasowy rekord miało angielskie towarzystwo biblijne, które wydało biblię w tłumaczeniu na 1.000 języków świata.

Kto wynalazł saksofon?

Saksofon, instrument, który przez kilka lat uchodził za „króla" orkiestry jazzbandowej, został wynaleziony nie jakby się wydawało w Ameryce, ale w Belgii. Wynalazł go Niemiec, Adolf Sachs i to na długi czas przed wejściem saksofonu w użycie. Wydawać się to może nieprawdopodobne, lecz saksofon został wynaleziony niemal sto lat temu. W użycie wszedł saksofon po roku 1920, a więc w kilkanaście lat po śmierci wynalazcy, który umierając liczył lat 85, a wynalazł instrument na 55 lat przed swoją śmiercią.

Wynalazca nie doczekał się uznania dla swego wynalazku i umarł w Paryżu w skrajnej nędzy.

Z Wielkopolski i Pomorza

NASI SPRAWOZDAWCY O ŻYCIU PROWINCJI

Inowrocław.

Biblioteka miejska czynna jest codziennie od godz. 17 do 18, w soboty od 17 do 19.

Biblioteka Tow. Czytelni Ludowych mieszcząca się w Domu Katolickim przy ulicy Plebanka, otwarta jest codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 17—19-tej.

— Biblioteka Kolejow. Przysp. Wojsk. w świetlicy „Ogniska" przy ul. Magazynowej otwarta w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19-tej.

Karetka sanitarna, tel. 276, czynna dzień i w nocy.

Dyżur nocny pełni apteka „Pod Orłem".

— Repertuar kin: Stylowe: „Łódź podwodna nr 9"; Świt: „Dinky"; Mątwy: „Ogród Allacha".

— Z zebrania Rady Miejskiej. Na zwołanym po raz drugi zebraniu Rady Miejskiej powzięto uchwały objęte porządkiem obrad z poprzedniego zebrania, które z powodu braku quorum zostało rozwiązane. Uzgodniono listę kandydatur do poszczególnych komisyj miejskich. Komisję wyborczą tworzą radni: mec. Groblewski, Michalski, Karski, Budziński i Kiełbasiewicz. Do komisji budżetowo-finansowej wybrano radnych: Kapelińskiego, Łuczkowiaka, Wróblewskiego, Jurkowskiego, Głowackiego, Karskiego, Zielińskiego, Frąszczaka i Polińskiego. Komisja prawna, radni: mec. Groblewski, Marek, Chylewski, Zieliński, Müller-Czarnkowa. Większością głosów powzięto uchwałę upoważniającą zarząd miejski do udzielania stałym fizycznym pracownikom miejskim zaliczek zwrotnych na poczet ich wynagrodzenia. Na wniosek radnego Kapelińskiego uchwalono rozłożyć spłatę zaliczki z 20 na 30 rat tyg. Upoważniono również Zarząd Miejski do udzielania członkom zarządu urzędnikom i pracownikom miejskim bezterminowej pożyczki, rozszerzając uchwałę na wniosek p. Chylewskiego także na emerytów. Radny Kiełbasiewicz (PPS) wystąpił z nagłym wnioskiem o udzielenie sali Parku Miejskiego związkom i stowarzyszeniom politycznym na wiece i zebrania. Wniosek upadł oczywiście. Radny Michalski zaznaczył, że Rada Miejska nigdy nie dopuści do tego, by organizacje zwalczające Kościół katolicki korzystały z sali Parku Miejskiego. W dalszym ciągu obrad, Rada Miejska odmówiła załatwienia sprawy dotyczącej wykluczenia red. Lisieckiego z posiedzeń Rady Miejskiej jako sprawozdawcy prasowego ze względu na nieformalność tego wniosku. Na tym czterogodzinne obrady dobiegły końca.

— Likwidacja stow. urzędników państwowych, samorządowych i komunalnych nastąpiła na skutek uchwały powziętej na nadzwyczajnym walnym zebraniu. Majątek towarzystwa wynoszący około 1000 zł przekazano „Rodzinie Urzędniczej".

—X—

KRUSZWICA. 16 bm. odbyło się w lokalu p. Daleszyńskiej walne zebranie Związku Powstańców Wielkopolskich, które przy licznym udziale członków zagaił gorliwy prezes p. Andrzej Szymczak. Protokół odczytał sekretarz p. Jabłoński. Walnemu zebraniu przewodniczył p. ppor. rez. Uklejewski Leon, sekretarzował p. Jabłoński. Po sprawozdaniach starego zarządu i udzieleniu mu absolutorium, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który ukonstytuował się w składzie: pp. A. Szymczak prezes, ppor. rez. Leon Uklejewski wiceprezes, Michał Jabłoński sekretarz, Czesł. Uklejewski skarbnik, ppor. rez. Marian Jackowiak ławnik. Zastępcy zarządu pp.: B. Nadzieja, W. Siarkowski. Mąż zaufania p. Kośnikowski. Komisję rewizyjną tworzą pp.: J. Jańczak przewodn., Kamiński i Koliński, członkowie. Komendant p. ppor. rez. Leon Uklejewski, M. Jabłoński zast. Poczet sztandarowy tworzą: pp. Siarkowski chorąży, Zieliński i Kowalewski podchor., Pieróg oficer sztandarowy. Delegaci na zjazd pp. A. Szymczak i M. Jabłoński.

STRZELNO. (mk) W pobliskim lesie miradzkim robotnik W. Dzikowski z Młynów zatrudniony przy ścinaniu przygniecony został upadającym drzewem, które zmiażdżyło mu obie nogi. W szpitalu pow. w Strzelnie amputowano mu jedną nogę.

BRONISŁAW, pow. Mogilno. (m) Walnemu zebraniu Tow. Gimn. Sokół przewodniczył ks. prob. Sołtysiński przy udziale del. okr. p. Majcherkiewicza ze Strzelna. Do zarządu wybrano pp.: Kubickiego prezesem, Ciemnego wiceprez., Czarneckiego sekr., Drygalskiego skarbnikiem, Wróblewskiego naczelnikiem. Do komisji rew. wybrano pp.: Paliwodę, Ciesielskiego i Kołodziejczaka. Nowo przyjęty członek kier. szkoły p. Miękus wybrany został referentem oświatowym.

MOGILNO. (mk) W cukierni p. Sassa odbyło się walne zebranie Związku Rzemieślników Chrześc., któremu przewodniczył p. starosta Zenkteler. Do zarządu wybrano pp.: A. Biegemeiera prezesem, W. Paradowskiego sekr., Stan. Piszora skarb., ławnicy R. Kosiak, St. Radtke, Bukowski i J. Konieczka. Do komisji rewizyjnej pp.: J. Paprotnego, Multańskiego i Fr. Wojciechowskiego. Dyr. p. Kamiński przedstawił zebranym sprawę pożyczki dla rzemiosła. Następnie poruszano aktualne sprawy rzemiosła.

— Sołtysem gromady Czarnotul wybrano ponownie p. J. Baranowskiego, podsołtysem J. Lewandowskiego. W gromadzie Olsza sołtysem został p. Giemza, podsołtysem p. Siudziński.

PANIGRÓDZ. (a) W tut. gromadzie wybrano na sołtysa p. Kl. Kruszkę, na podsołtysa p. J. Burzyńskiego z Panigrodza.

— W kościele parafialnym w Panigródzu pobłogosławił ks. dziekan Filipiak związek małżeński p. Jana Dudkiewicza z Łęgniszewa z p. Jadwigą Grzeszczakówną.

— P. W. Niespodziany z Stołężyna pow. Wągrowiec został wybrany sołtysem gromady Stołężyn, który już przez 23 lata sprawuje ten urząd, podsołtysem wybrano p. Stanisława Skotarka.

NAKŁO n. N. W tych dniach włamali się dotąd niewyśledzeni sprawcy do willi p. prof. Gapińskiego przy ul. Ks. Skargi i skradli garderobę, bieliznę itp., ogólnej wartości ok. 500 zł.

— We wtorek 18 bm. odbyło się roczne walne zebranie tut. klubu kręglarskiego „Wiwat", które zagaił prezes p. Drabiński. Zebraniu przewodniczył p. Goszczyński, sekretarzował p. Cieślawski. Wybrano zarząd w skład którego wchodzą prezes p. Kitkowski K., sekr. p. F. Krzemkowski, skarbnik p. E. Cieślawski, wiceprez. i gosp. wybrano p. S. Szymczaka. Komisja rewizyjna pp.: Drabiński, Banaś i Betscher.

— 23 bm. odbyło się w lokalu p. Błażejewskiego roczne walne zebranie plac. Powstańców i Wojaków, które zagaił prezes p. Gawłowicz. Marszałkiem zebrania został p. Ossowski, protokołował p. St. Banicki. Wybrano nowy zarząd: prezes A. Gawłowicz, zast. St. Ciszewski, sekr. St. Banicki, zast. A. Banicki, skarbnik A. Nowak, komend. Wl. Koralewski, kom. rew. pp. Rutkowski, Łusiak i Jankowski.

— Walne zebranie Tow. Ucz. Powst. Wlkp. odbyło się 23 bm. w lokalu p. Goniszewskiego. Nowy zarząd przedstawia się następująco: pp. prezes Fr. Hechliński, zast. K. Bielawski, sekr. P. Ciężki, zast. A. Wardziński, skarbnik P. Gerson, komend. Ign. Nowak, kom. rew. pp. Orzechowski, Przygodzki, Bielawski. Poczet sztandarowy pp. Budziński, Zieliński i Orzechowski.

GNIEZNO. (fb) W sali Domu Kupiectwa Polskiego odbyło się walne zebranie Kat. Stow. Mężów parafii św. Trójcy. Obrady zagaił prezes Fikowski, witając ks. dziekana Żabłockiego oraz członków. Zdawali kolejno sprawozdania członkowie zarządu, któremu udzielono jednogłośnie absolutorium. Stowarzyszenie liczy obecnie 87 członków i 3 kandydatów. Saldo kasy na rok bieżący wynosi 86,50 zł. Do nowego zarządu wybrano pp.: J. Fikowskiego - prezesem, S. Wasilewskiego - sekretarzem i Fr. Adamskiego - skarbnikiem. Do komisji rewizyjnej weszli pp. Specjał, Kaczmarek i Tomczak. Na zakończenie odczytał prezes program pracy na rok bieżący.

— Pod przewodnictwem mgr. Plucińskiego odbyło się walne zebranie koła L. O. P. P. przy zakładach miejskich. Po sprawozdaniach zarządu i udzieleniu absolutorium dokonano wyboru nowego zarządu w następującym składzie: prezes p. dyr Pisuła, wiceprezes p. Nowaczyk, sekretarz p. Karge, skarbnik p. Grabarek. Komisję rewizyjną tworzą pp. Sojka, Bzdawka i Brasa.

CHODZIEŻ. (bf) Złotym krzyżem zasługi został odznaczony p. Franciszek Kaźmierczak z Budzynia, za 30-letnią pracę społeczną.

— Na swym rocznym walnym zebraniu Tow. śpiewu „Halka" udzieliło pokwitowania ustępującemu zarządowi i wybrało nowy w składzie: Horowski prezes, Fabiańczyk wiceprezes, Machutta sekr., Rachujówna zast. sekr., Beczkowski skarbnik, Marcinkowska bibliotekarka, Budnowska kronikarka, Karaszewski i Wujek ławnicy, Bullmann, Wasielewski i Gołombecka komisja rewizyjna, Kluge, Stępczyńska i Grabska sekcja sztandarowa, Augustyniak dyrygent.

OSTRÓW. (lj) Lotem błyskawicy obeszła miasto nasze w ub. sobotę wiadomość o samobójstwie, dokonanym przez 32-letniego kupca Romana Nadera z Ostrowa, właściciela Hurtowni Rolniczo-Piekarskiej. Denat pozbawił się życia w sobotę około godziny 13 w własnym mieszkaniu, strzelając sobie w skroń. Zmarły osierocił żonę, poślubioną przed 1 i pół rokiem i półroczne dziecko. Na temat przyczyny samobójstwa krążą różne domysły; najprawdopodobniejszą przyczyną były kłopoty finansowe.

Stronnictwo Pracy w Szubinie.

W niedzielę 23 bm. o godz. 12 odbyło się w Domu Polskim w Szubinie zebranie organizacyjne Stronnictwa Pracy, na które przybyło przeszło 60 osób. Zebraniu przewodniczył kol. Brzeziński, dotychczasowy prezes filii NPR. Po referacie kol. Góralewskiego z Bydgoszczy, który obszernie objaśniał poszczególne punkty programu Str. Pracy, wyłoniła się ożywiona dyskusja, poruszająca różne aktualne bolączki, przy czym obecni wyrazili życzenie, aby zebrania częściej się odbywały. Wszyscy zebrani zgodnie przeszli z dotychczasowych partii do Stronnictwa Pracy, obwołując prezesem miejscowego koła kol. St. Brzezińskiego.

WĄBRZEŹNO. (sm) Ceniony przez całe społeczeństwo miasta i okolicy p. kpt. Zbigniew Czarnota-Bojarski obchodził w tych dniach piękny jubileusz 10-lecia piastowania prezesury Tow. gimn. Sokół, gniazda Wąbrzeźno. W dniu jubileuszu prawie wszyscy druhowie nie szczędzili mu swych serdecznych życzeń.

— W lokalu p. Kostrzewy odbyło się zebranie rolników powiatu wąbrzeskiego, na którym założono spółdzielnię rolniczo-handlową na pow. wąbrzeski. Wybrano zarząd, który ukonstytuował się następująco: pp. Lech Mleczkowski z Niedźwiedzia, Samulczyk z Wąbrzeźna i Kowalski z Czystochlebia. Do Rady Nadzorczej weszli pp.: Płócieniarz, Łucjan Wilamowski, Balcerowicz, Minetti, hr. Dąbski i Ewertowski, na zastępców wybrano pp. Walę z Ryńska i Józefa Kwolka z Myśliwca.

— Jak nas informują, odbędzie się w Wąbrzeźnie w sali p. Szymańskiego zebranie organizacyjne b. uczestników strajków szkolnych na Pomorzu, na które przybędzie osobiście prezes zarządu głównego p. Mazur z Grudziądza. Z inicjatywy p. Mazura udała się do Warszawy delegacja, która na specjalnej audiencji przyjęta została przez p. premiera gen. Składkowskiego. P. premier przyrzekł delegacji odznaczyć wszystkich, którzy doznali za strajk szkolny kary więzienia, grzywny itp. krzyżem zasługi. Wszelkich informacyj udziela p. Stanisław Jaruszewski zam. w Wąbrzeźnie, Rynek 16.

CHOJNICE. (s) W sobotę staraniem kół nauczycielskich Chojnic odbył się w sali szkoły nr 1 wykład artysty-malarza p. Szmandy na temat: „Rozwój malarstwa polskiego XIX i XX wieku na tle sztuki europejskiej". Wykład zgromadził elitę kulturalną Chojnic.

— W tych dniach zgodnie z uchwałą rady miejskiej przystąpiono do rozbiórki cokoła po pomniku Wilhelma, który strącono w chwili wypędzenia Niemców. Dobrze się stało, że ten ostatni ślad po zaborcy, szpecący nasze miasto, usuwa się obecnie. Tablica ku czci „Nieznanego Żołnierza" zostanie przeniesiona na odpowiedniejsze miejsce.

— W starostwie zostały otworzone i rozpatrzone prace nadesłane na konkurs fotograficzny, który urządziło Polskie Tow. Krajoznawcze. Jury konkursowe, do którego weszli m. in. p. starosta Lipski, p. burmistrz Sieracki i art.-malarz p. Falkowski, nagrodziło 7 zdjęć z nadesłanych przeszło 50 prac. I nagrodę otrzymał za obraz „Wybierki" p. Wenda ze Starachowic. Wszystkie zdjęcia cechował artystyczny wybór tematów i wysoki poziom techniczny. Dzięki inicjatywie P. T. K. region chojnicki, który był tematem wszystkich zdjęć, wzbogacił się o cenne fotografie.

STAROGARD. (jw) B. sołtys gromady Lubichowo Leon Nadolski skazany został na 3 miesiące aresztu za sprzeniewierzenie z funduszów gromady kwoty 884,21 zł. Syn Nadolskiego Franciszek za sfałszowanie kilku kwitów i przywłaszczenie drobnej kwoty skazany został na 7 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 5 lat.

— W Chojnicach aresztowany został b. urzędnik zakładu psychiatrycznego w Kocborowie Michałowski, który był poszukiwany przez policję w związku z przywłaszczeniem sobie książeczki PKO ks. Strykowskiego. Ma on odpowiadać przed sądem za przywłaszczenie kwoty około 1.600 zł na szkodę ks. Strykowskiego, podjętej z książeczki PKO.

TUCHOLA. (fm) Nauczali nielegalnie języka niemieckiego. Przed sądem okr. z Chojnic na sesji wyjazdowej w Tucholi odpowiadał Walter Krauze z Tucholi i diakoniska Maria Weber z Bysławia, oskarżeni o nielegalne nauczanie dzieci języka niemieckiego. Krauze objeżdżał wszystkich obywateli polskich narodowości niemieckiej zam. na terenie pow. tucholskiego i dawał wskazówki rodzicom, jak uczyć mają dzieci języka niemieckiego. Podobną misję spełniała diakoniska Weber. Sąd, po wykazaniu winy oskarżonym, skazał Krauzego na 100 zł grzywny i ponoszenie kosztów sądowych, oraz Marię Weber na 20 zł grzywny i ponoszenie kosztów sąd.

Grudziądz.

Pogotowie pożarnicze tel. 11-11.

Nocny dyżur pełnią: Apteka pod Koroną, Wybickiego 39, tel. 1437. Apteka pod Gwiazdą, Chełmińska 26, tel. 1259.

T. C. L. biblioteka i czytelnia (ul. Legionów 28) otwarta od godz. 11—12 i 17—19 (w soboty tylko do godz. 18).

Repertuar kin:

Apollo: „Ku wolności".
Gryf: „Tajemnica starego zamku".
Orzeł: „Królowa dżungli".

— „Zegarynka" w Grudziądzu. Donoszą nam, że z dniem 24 bm. zostało zainstalowane w centrali automatycznej U. T. T. Grudziądz, urządzenie automatyczne do podawania dokładnego czasu t. zw. „zegarynka". W związku z wprowadzeniem powyższej inowacji uprasza się abonentów, chcących dowiedzieć się o dokładnym czasie, dzwonić pod nr. 5. Dotychczasowe urządzenie, służące do podawania czasu nr. 11-77, zostało skasowane.

— Złodzieje nad Wisłą. Z nad brzegu Wisły w pobliżu Góry Zamkowej skradli jacyś nieznani sprawcy łódź sportową, wartości 110 zł. Poszkodowany niej. Leon Łęgowski (Toruńska 18) zgłosił kradzież w komisariacie.

— Dzięki czujności stróża — kradzież nie udała się. Onegdajszej nocy dwaj włamywacze usiłowali zakraść się do zakładów ślusarskich B-ci Wacławskich (ul. Kwiatowa). Znajdujących się już na dachu zakładów osobników, zauważył stróż Stefan Neptowski, który przeszkodził włamywaczom w wykonaniu niecnego zamiaru. Pomimo pogróżek pozbawienia go życia, dzielny stróż zmusił obu osobników do udania się z nim do komisariatu policji, gdzie stwierdzono ich personalia. Osobnikami okazali się: Feliks Łykowski i Herbert Krajewski. Dzięki czujności i energii stróża kradzież nie udała się.

— Bójka. Na tle porachunków osobistych doszło do krwawej bójki pomiędzy niej. Weisgeberami (ojciec i syn) zam. w pobliskim Dusocinie, a Józefem Gardiaszem ze Skurgier (pow. grudziądzki), przy czym ten ostatni został przez Weisgeberów jakimś tępym narzędziem poważnie pobity. Pierwszej pomocy udzielił Gardiaszowi p. dr. Tarkowski, orzekając, że leczenie potrwa kilka tygodni.

— Ochotnicy wojenni wojsk polskich do szeregu. Ochotnicy jako spadkobiercy dawnych obrońców idei wolności, samorzutnie stających do walki o niepodległość, zrzeszeni są w związku celem szerzenia ducha ochotniczego oraz ugruntowania wielkiej idei odbudowy silnego mocarstwowego państwa. Byli ochotnicy zamieszkali w Grudziądzu i okolicy wstępujcie w szeregi związku. Sekretariat czynny jest w każdą środę od godz. 18 w lokalu „Polonia" gdzie udziela się wszelkich informacyj. Po przedłożeniu dokumentów stwierdzających ochotniczą służbę, wypełnia się tam również formularze celem przyjęcia na członków.

— Bilans rocznej pracy Sokoła Żeńskiego w Grudziądzu. W lokalu p. Kellasa odbyło się ostatnio walne zebranie Sokolic przy bardzo licznym udziale członkiń, druhów gniazda I i gości. Zebranie zagaiła prezeska gniazda p. Kaczmarkówna, witając w serdecznych słowach obecnych, po czym przez powstanie uczczono pamięć b. wiceprezeski gniazda śp. Marii Gutowskiej. Na przewodniczącą walnych obrad wybrano prezeskę p. Kaczmarkównę, która do pióra powołała p. Zasadowską, a na ławników pp. Brendlową, Skopińską i Krauzównę. Sprawozdania z działalności rocznej zdały pp.: prezeska, sekretarka, skarbniczka, naczelniczka oraz komisja rewizyjna. Odczytane sprawozdania wykazały wielką żywotność gniazda i przyjęte zostały przez zebranych hucznymi oklaskami. Na specjalną uwagę zasługuje sprawozdanie techniczne, które wykazało poza mistrzostwami Polski wielki rozmach pracy we wszystkich gałęziach sportu, z których na czoło wybiły się trzy sekcje, a mianowicie lekkoatletyczna, pływacka i gier ruchowych. W dyskusji nad sprawozdaniami zabierali głos liczni mówcy, wyrażając uznanie dla zarządu dzielnych sokolic, po czym na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi absolutorium. Z kolei przystąpiono do wyboru wiceprezeski na miejsce p. Kujawowej, która z piastowanego urzędu zrezygnowała. Wybrano w tajnym głosowaniu długoletnią naczelniczkę dzielnicy p. Zalewską, po czym uzupełniono zarząd przez wybór dalszych członkiń zarządu, a mianowicie: pp. Andrótową, Sergotową, Kujawową i Ożdżankę. W wolnych głosach omówiono szereg spraw bieżących, zaś na zakończenie odśpiewano pieśń sokolą, po czym prezeska p. Kaczmarkówna zakończyła harmonijne obrady. W nowym okresie pracy naszym dzielnym Sokolicom „Szczęść Boże".

Pierwsze prace organizacyjne

polskiego udziału w Światowej Wystawie w Nowym Jorku.

Udział Polski w Światowej Wystawie w Nowym Jorku 1939 r. został zdecydowany przez Radę Ministrów. W związku z tym nominowano generalnym komisarzem wystawy **p. Stefana Roppa, dyrektora Targów Poznańskich.**

W grudniu komisarz polski wyjechał do Nowego Jorku, gdzie w imieniu rządu polskiego podpisał umowę z zarządem Wystawy o teren pod budowę pawilonu. Jednocześnie zadzierzgnięto kontakt z Polonią amerykańską, która w dziale propagandy udziału polskiego w Wystawie Nowojorskiej może okazać znaczną pomoc. Prasa polska w Ameryce przyjęła jak najprzychylniej decyzję rządu polskiego, przy czym hasłem rzuconym przez Komisariat Wystawy jest, że **każdy Polak w Ameryce ściągnie do pawilonu polskiego co najmniej pięciu innych obywateli amerykańskich.**

Pawilon polski znajdować się będzie przy alei głównej obcych państw, jako drugi z rzędu od pawilonu Rządu Federalnego Stanów Zjednoczonych. Jako sąsiadów mieć będziemy: nieduży pawilon holenderski, leżący wśród pola tulipanów, oraz z drugiej strony model nowego pałacu Ligi Narodów, również wśród dużych rabatów kwiatowych. W ten sposób **bryła pawilonu polskiego wyrastać będzie z morza kwiatów.**

Naprzeciwko pawilonu polskiego znajdować się będzie pawilon włoski, dalej idą pawilony: niemiecki, węgierski i inne.

Teren przeznaczony dla Polski jest kwadratem pokrywającym przestrzeń **5.000 m kw., to jest 2 morgi.**

Stanie tu pawilon o powierzchni podłogi **przeszło 3.000 m kw.** oraz odpowiedni pawilon restauracyjny i Panorama Racławicka o ile dojdzie do porozumienia w prowadzonych rozmowach z jej zarządem. W niedalekim sąsiedztwie tej ostatniej będą wystawione **wagony polskiej konstrukcji.**

Konkurs na pawilon rozpisany będzie przez S. A. R. P. w tych dniach. Będzie to konkurs otwarty.

W pawilonie, poza salą o charakterze ogólnym znajdować się będą osobne sale sztuki, nauki i turystyki, oraz większa sala dla szczytowej produkcji gospodarczej i specjalna sala dla produkcji eksportowej, przy czym przedstawiony będzie pełny wachlarz polskiego eksportu. W sali turystyki będzie przedstawiony **kolorowy film z najbardziej charakterystycznych części kraju z okresu kiedy Polska tonie w kwiatach, to jest w maju i lipcu.**

Sztuka ludowa przedstawiona będzie w formie kilku charakterystycznych wnętrz, gdzie przywiezieni z Polski wytwórcy wykonywać będą na oczach publiczności swe artystyczne rzemiosło.

W ogóle zasadą Wystawy jest **jak najmniej wykresów, najmniej cyfr,** albowiem publiczność amerykańska nie lubi abstrakcyj. Należy działać sposobami, które trafią do umysłowości **tych 40 czy 50 milionów osób, które Wystawę zwiedzą.**

Udział Polski w Wystawie Nowojorskiej to wielki wysiłek. Należy czynić wszystko, by wysiłek ten był owocny, gdyż rynek amerykański **Polsce dać może nieocenione korzyści.**

Wojska Czang-Kai-Szeka nie są już zdolne

do działań wojennych.

Tokio, 27. 1. (PAT) Korespondent „Asahi“, który dokonał wczoraj w samolocie wojskowym lotu wzdłuż kolei Lounghai, donosi, że na całym tym odcinku, chociaż lot trwał 3 godziny, **nie spostrzegł żadnych poważniejszych sił chińskich.** Ufortyfikowane pozycje chińskie, pobudowane wzdłuż południowej części linii kolejowej Tientsin—Pukau, nie przedstawiają się wcale groźnie. Podobnie nie są trudne do zdobycia pozycje wzdłuż kolei Lunghai pomiędzy Soczeu i Kaiczeu. Jednakże samolot był ostrzeliwany przez japońską artylerię przeciwlotniczą w pobliżu Soczeu.

Agencja Domei podkreśla, iż zdaniem obserwatorów, którzy dokonali lotów na tym odcinku, wiadomości chińskie o koncentracji 400.000 żołnierzy chińskich, przygotowujących się do wielkiej bitwy w celu opanowania linii kolejowej Lounghai, **są nieprawdziwe.** Nie należy jednakże wysnuwać stąd wniosku, że Chińczycy całkowicie ewakuowali te obszary, chociaż na przestrzeni 900 kilometrów nie spostrzeżono ani jednego żołnierza chińskiego.

Nankin, 27. 1. (PAT) Pod Czudzi, w odległości 60 km od Czuhsiyen, na północny zachód od Pukau, **złożyło broń 600 żołnierzy chińskich** z 4-ma oficerami, którzy twierdzą, iż wojska chińskie rozlokowane wzdłuż linii Tientsin—Pukau, są najzupełniej zdemoralizowane, a **dezercja jest na porządku dziennym.**

Ostre kary dla poddowódców.

Szanghaj, 27. 1. (PAT) Według informacyj agencji Domei, chińskie sądy wojenne z polecenia naczelnego wodza armii chińskiej Czang-Kai-Szeka wydały w ostatnich czasach liczne wyroki śmierci na wyższych oficerów chińskich. Przede wszystkim został **skazany na śmierć i stracony jeden z naczelnych dowódców armii gen. Han-Fu-Czu.** Poza tym stracono 3 dowódców dywizji, 1 brygadiera, 3 dowódców batalionu. Wszystkie te wyroki były umotywowane brakiem dyscypliny i opuszczeniem stanowisk. Poza tym zwolniony został jeden z głównych dowódców armii, 12 dowódców dywizji, 5 brygadierów i wielu niższych oficerów.

Chińczycy bombardują Nankin.

Hankau, 27. 1. (PAT) Według oficjalnego komunikatu chińskiego, Nankin był wczoraj bombardowany **przez eskadrę chińską, złożoną z 16 samolotów.** Na lotnisku nankińskim zniszczono przeszło 20 samolotów japońskich. Jeden z samolotów chińskich został strącony przez japońską artylerię przeciwlotniczą.

Podwójne morderstwo

w Toruniu.

Zbrodniarz poderżnął b. przyjaciółce gardło i ranił śmiertelnie kolegę.

Toruń, 27. 1. Mieszkańców Torunia zelektryzowała sensacyjna wiadomość o **makabrycznym odkryciu** w lasku pod Toruniem. Przypadkowi przechodnie natknęli się w ub. wtorek około godziny 23-ej **na zwłoki młodej kobiety.** O strasznym odkryciu powiadomiono policję, która przybyła na miejsce i stwierdziła, że są to zwłoki 17-letniej **Zofii Grodzkiej,** zam. przy ul. Koszarowej 5 w Toruniu. Wyrafinowany zbrodniarz **poderżnął jej nożem gardło,** zadając w ten sposób śmierć.

Policja śledcza udała się do domu, w którym zamieszkiwała zamordowana i już na podwórzu spostrzeżono leżącego na ziemi młodego człowieka, który dawał **słabe oznaki życia.** Miał on ciężką ranę, zadaną tępym narzędziem w głowę. Natychmiast wezwano pogotowie ratunkowe, które przewiozło rannego do szpitala miejskiego, gdzie jednak pomimo troskliwej opieki lekarskiej ranny **zmarł,** nie odzyskawszy przytomności.

Dochodzenia wykazały, iż śmiertelnie ranionym był 21-letni **Zygmunt Stawski.** Podejrzenie o dokonanie morderstw padły na niej. **Teodora Zielińskiego,** lat 20, zam. w Rubinkowie, pow. toruńskim, którego też odnaleziono w domu. W ogniu krzyżowych pytań **zbrodniarz przyznał się do winy,** zeznając, że bezpośrednio po dokonaniu zabójstw najspokojniej pojechał na rowerze do domu.

Przyczyną podwójnego zabójstwa była **zawiść,** iż Grodzka darzyła sympatią jego przyjaciela Stawskiego.

Policja podpaliła dom opornego podatnika.

Paryż, 27. 1. Z Lemans donoszą, iż władze bezpieczeństwa oblegające dom rodziny Cornuel, która onegdaj nie chciała wpuścić komornika, mającego dokonać zajęcia za zaległość podatkową w kwocie 200 fr., przy czym zabity został przez jednego z synów wdowy Cornuel ślusarz wioskowy, a następnie podoficer żandarmerii, podpaliły dom, aby zmusić obleganych do poddania się. W pewnym momencie otworzyły się drzwi domu i wybiegł jeden z synów, kryjąc się pod osłoną nocy w pobliskim lesie. Po chwili wyskoczył z płonącego domu drugi syn, usiłując również uciec, padł jednak od kuli żandarmerii. W końcu ukazała się wdowa Cornuel, na której paliło się już ubranie. Padła ona również na progu swego domu od kuli. Za zbiegłym do lasu zarządzono pościg.

Żydzi przemytnikami.

Sensacyjna afera przemytnicza w Tczewie.— Blady postrach padł na żydów tczewskich.

Tczew. (as) Wśród brodatych kupczyków i handlarzy żydowskich w Tczewie na tzw. „tczewskich Nalewkach“ panuje niezwykle silne podniecenie. Żydostwo chowa się po ciemnych norach swych tandeciarni. Co chwilę z bram padają w żargonie urywane słowa: „celnikes sołdaten komin“ (straż graniczna idzie).

Powodem tego panicznego lęku żydostwa było pojawienie się kilkunastu wywiadowców i umundurowanych funkcjonariuszy inspektoratu straży granicznej, którzy przeprowadzają masowe rewizje mieszkaniowe przeważnie u „naszych“. Żydom już w krwi leży uprawianie przemytnictwa i innych przestępstw przynoszących wielkie zyski, a szczególnie trudnią się oni przemytem cennych towarów wysokocelnych z Prus Wschodnich do Polski.

W ciągu ostatniej doby wywiadowcy straży granicznej na terenie Tczewa i okolicy przeprowadzili aż **40 rewizyj domowych,** których wynik ze względu na dobro toczącego się śledztwa trzymany jest na razie w tajemnicy. W związku z przeprowadzeniem powyższych rewizji straż graniczna przytrzymała do dyspozycji władz śledczych kilku żydków na czele z Zysą Zofią (?!!) Gryczmann alias Mordowicz i jej kochankiem kamasznikiem Mordowiczem, zamieszkałymi w Tczewie przy ul. Starej.

Dalsze śledztwo w toku.

Księstwo Kentu na nartach.

Książę i księżna Kentu przebywają obecnie w szwajcarskiej miejscowości St. Anton, gdzie uprawiają sporty zimowe.

Znów ataki czerwonych.

Salamanka, 27. 1. (PAT) Według oficjalnego komunikatu głównej kwatery wojsk gen. Franco, na odcinku Teruel **odparto 3 ataki nieprzyjacielskie,** z których dwa były poparte przez czołgi. Nieprzyjaciel poniósł ciężkie straty. Cztery tanki zniszczono ogniem artyleryjskim.

Most na Niagarze zagrożony przez lody.

Nowy Jork, 27. 1. (PAT) Stalowy most, który przebiega nad wodospadem Niagary jest zagrożony przez lody. Nacisk lodów jest tak silny, że w kilku miejscach stalowe wiązania mostu już się wygięły. Oddziały saperów przygotowują się **do wysadzenia lodów dynamitem,** by uratować most. Most ten wybudowany w r. 1890 łączy Stany Zjednoczone z Kanadą.

Żydów wysiedlić —

polskim chłopom dać chleb w miastach.

Cat-Mackiewicz, omawiając w „Słowie“ wileńskim sprawę **przeludnienia wsi** i niewystarczalności reformy rolnej, wskazuje, że przede wszystkim „trzeba iść w kierunku usunięcia nadmiaru ludności, spożytkowania tej siły ludzkiej, którą mamy na wsi, a nie marnowania jej w głodzie na wsi, gdzie jest za ciasno. Tutaj już możemy głośno powiedzieć żydom: **za ciasno nam się zrobiło w tej Polsce, ktoś musi się wynieść, albo my, albo wy, — wybaczcie, ale myśmy was na emigrację wybrali.** I znowuż, co już pisałem wiele razy, zrobić to może tylko rząd, mający program i siłę i autorytet i poparcie w narodzie powinno się uzyskać tereny dla odpływu żydów, **powinno się za pomocą zorganizowania żydowskich kapitałów międzynarodowych sfinansować akcję przesiedleńczą w myśl haseł sjonizmu, a polskimi pieniędzmi sfinansować osiedlenie się chłopa w kraju..“**

Ten fragment programu Cata pokrywa się całkowicie z tym, co od lat głosi w sprawie żydowskiej „Dziennik Bydgoski“.

Tylko — **kiedy przyjdzie rząd, który potrafi ten program urzeczywistnić,** który będzie umiał myśleć kategoriami bardziej długodystansowymi? Bo przecież ani cichą zgodą na bojkot gospodarczy, ani pałkami policyjnymi stosowanymi wobec niecierpliwiącej się młodzieży sprawy żydowskiej się nie rozwiąże!

Humor.

„NIC SIĘ NIE ZMIENIŁO“.

Radio. Szum. Plakaty. Ruch.
Biuro studiów. Szefów dwóch.
Sektor. Akcja. Rada. Sztab.
Klapa. Cała seria klap.
Poszedł. Przyszedł inny znów.
Radio huczy echem mów.
Sektor. Akcja. Rada. Sztab.
Będzie nowa seria klap.
Wszystko może zmienić się,
ale to na pewno nie.
Sektor, akcja, rada, sztab —
nie odwrócą serii klap!

(„Zwrot“)

Rozmawiamy z matką bestialskiego mordercy.

Po dokonaniu zbrodni zabójca samochodem przyjechał do Bydgoszczy.

Aresztowanie 17-letniego brata mordercy.

Oryginalne ostatnie zdjęcie mordercy Skwierawskiego.

Głośna w całej Polsce ohydna zbrodnia, dokonana w potworny sposób na osobie szofera śp. Jana Szlendaka z Warszawy, którego zabił dla zdobycia samochodu aresztowany w międzyczasie we Lwowie — o czym piszemy na innym miejscu — **23-letni Władysław Skwierawski**, który po zamordowaniu szofera obnażonego zagrzebał w mogile w lasku młocińskim, szczególnie żywe zainteresowanie wywołała w Bydgoszczy. Tu bowiem zamieszkują rodzice mordercy oraz bracia i siostry **w domu przy ul. Pomorskiej 42.**

W związku z tą makabryczną zbrodnią aresztowano wczoraj rano w Bydgoszczy brata mordercy **17-letniego Klemensa Skwierawskiego**, podejrzanego o udzielenie pomocy swemu bratu. Jak się dowiadujemy, z dość wiarogodnego źródła, Klemens Skwierawski przyznał się, że z polecenia brata napisał list do właściciela taksówki Teodora Chojnackiego w Warszawie, pracodawcy zamordowanego szofera, w którym donosił, że wydzierżawił samochód na miesiąc. List ten podpisał Klemens Skwierawski nazwiskiem zamordowanego szofera. Brat Skwierawskiego omylił się jednak i zamiast podpisu Szlendak umieścił podpis Szlenduk. Morderca podobno po dokonaniu zbrodni, zrabowanym eleganckim samochodem marki „Steyer" przyjechał do Bydgoszczy i po skomunikowaniu się z swym bratem Klemensem wyruszył znowu samochodem w dalszą drogę.

Dzisiejszej nocy Klemensa Skwierawskiego **przetransportowano do Warszawy.**

Wczoraj wieczorem nasz sprawozdawca lokalny udał się do mieszkania rodziców mordercy celem zasięgnięcia dalszych informacyj. Zajmują oni małe mieszkanko mansardowe w domu czynszowym przy ul. Pomorskiej 42 na czwartym piętrze. Gdy współpracownik nasz krótko po godz. 8-ej wieczorem zadzwonił, rodzina Skwierawskich była już pogrążona w śnie. Dopiero po kilkakrotnym, mocnym zapukaniu do drzwi i dłuższym czekaniu nareszcie otworzyła drzwi pani Skwierawska, prosząc naszego sprawozdawcę do pokoju czystego, lecz skromnie umeblowanego. Po wyjaśnieniu celu wizyty, sprawozdawca nasz pragnął pomówić z mężem pani Skwierawskiej, lecz dowiedziawszy się, że mąż jej będąc bardzo zmęczony po odbyciu blisko dwudniowej służby kolejowej jako hamulcowy, położył się do łóżka — przeprowadził krótki wywiad z zdenerwowaną strasznymi przeżyciami matką mordercy.

Ojciec, 52-letni konduktor kolejowy, będąc w ub. wtorek w podróży, dowiedział się od osób które czytały gazety, o zamordowaniu szofera przez syna swego, lecz nie dał temu wiary i przypuszczał, że to inny osobnik dopuścił się strasznej zbrodni, posługując się przy tym legitymacją syna. Tak samo matka zbrodniarza nie może uwierzyć, że jej syn, który był człowiekiem dość religijnym, dokonał ohydnego morderstwa. Skwierawscy mają pięcioro dzieci: trzech synów i dwie córki. Najstarszym jest morderca 23-letni Władysław, drugi syn Klemens liczy lat 17, a najmłodszy z braci uczęszcza do szkoły i liczy lat 11. Z dwóch córek jedna starsza, licząca lat 21, jest umysłowo upośledzona i przez dłuższy czas przebywała w Kocborowie. Tak samo 17-letni Klemens „choruje na nerwy" — jak mówi matka — i dlatego nigdzie posady nie może otrzymać. W ogóle wydaje się, że rodzina jest dziedzicznie obciążona.

Syn jej Władysław, który zamordował szofera, był ostatnio na gwiazdkę w Bydgoszczy i chwalił się przed matką, że zdobył w Gdyni dużo pieniędzy, trudniąc się przemytem towarów ze statków. Pokazywał przy tym matce 500 zł, z którymi po świętach Bożego Narodzenia wyruszył do Warszawy — jak mówił — celem objęcia pewnej dobrej posady. Zawsze zajmował się techniką i marzył o posiadaniu samochodu. Zdobył samochód, lecz na krótko, zabijając dla zdobycia auta młodego szofera i nie długo ciesząc się jego posiadaniem, a teraz poniesie zasłużoną karę.

Jak Skwierawskiego ujęto we Lwowie?

Lwów, 27. 1. W dniu wczorajszym, w godzinach popołudniowych do sklepu z aparatami radiowymi przy ul. Kopernika przybył jakiś mężczyzna, który wybrawszy jeden z odbiorników, wyraził chęć nabycia go. Mężczyzna ten przedstawił się jako **Władysław Skwierawski, podkomisarz policji państwowej** i poprosił o odstawienie aparatu do swego mieszkania przy ul. Bocznej Brajerowskiej. Gdy właściciel sklepu przybył do mieszkania kawalerskiego rzekomego Skwierowskiego, ów oświadczył mu, że aparat kupuje na weksle. Kupiec zażądał wówczas okazania legitymacji służbowej, jednakże rzekomy podkomisarz policji państwowej oświadczył, że legitymacji nie posiada, natomiast może okazać dowód osobisty. Z dowodu osobistego kupiec wywnioskował, że podający się za podkomisarza w rzeczywistości nim nie jest, a **dowód osobisty był wystawiony przez gminę Rumia, pow. morskiego** stosunkowo niedawno, bo 30 grudnia ub. roku. W rubryce „zawód", uczyniony był dopisek: „radiotelegrafista". Wobec tego kupiec rozmyślnie uszkodził aparat, zaś Skwierowskiemu oświadczył, że odbiornik musi zabrać do sklepu, aby usunąć błąd fabryczny. Prosto z mieszkania przy ul. Brajerowskiej kupiec udał się do komisariatu P. P. i doniósł o swych spostrzeżeniach policji.

Z dokładnego opisu nieznajomego, policja nabrała przekonania, że rzekomym podkomisarzem jest **poszukiwany morderca szofera, zabitego pod Młocinami.** Wobec tego udano się do mieszkania przy ul. Brajerowskiej, tam jednak już osobnika tego policja nie zastała. Oświadczono jej, że rzekomy podkomisarz **wynajął taksówkę, zabrał rzeczy i wyjechał.** Policja, obawiając się o życie szofera, rozpoczęła energiczne poszukiwania i kierowcę taksówki odnalazła. Zeznał on, że zawiózł nieznanego mężczyznę z ul. Brajerowskiej **do hotelu „Polonia"** przy ul. Rzeźnickiej. Poszukiwania w hotelu nie dały wyniku, okazało się bowiem, że rzekomy podkomisarz **znów wynajął taksówkę i odjechał w nieznanym kierunku.** W trakcie przesłuchiwania portiera w hotelu, zgłosił się posłaniec, który zażądał wydania zostawionych pantofli przez gościa, który przed kilkunastu minutami wyjechał z hotelu. Policja poleciła wręczyć posłańcowi pozostawione pantofle i po pouczeniu posłańca, jak się ma zachowywać, puściła go przodem. Posłaniec skierował się w ul. Rzeźnicką i tu spotkał swego zleceniodawcę. W chwili wręczania paczki z pantoflami, funkcjonariusze policji aresztowali Skwierawskiego.

Klejnoty Racheli przed sądem.

Gdynia, 27. 1. (Tel. wł.) Pisaliśmy przed kilku tygodniami obszernie o sensacyjnym okradzeniu żydowskiej byłej tancerki Racheli Badylkies, zamieszkałej z Gdyni przy ul. Świętojańskiej, gdzie trzej młodzi ludzie jej sublokatorowie zabrali klejnoty wartości 10.000 złotych.

W dniu 26 bm. odbyła się rozprawa. Pani Badylkies się nie zjawiła i — nic dziwnego. Trzej młodzieńcy zeznali, że osoba ta wciągała ich do swego domu w celach — powiedzmy — romantycznych. Klejnoty zabrali „dla kawału".

Sąd nie dał wiary tym figlom i skazał Dziankowskiego na 8 mies. więzienia z zawieszeniem na 4 lata, Wiśniewskiego na 7 mies. z zaw. na 3 lata, a Dziekanowskiego na 6 miesięcy bez zawieszenia, gdyż był już poprzednio karany.

Tak więc zamiast obiecanej podróży do Ameryki, którą — jak utrzymują — pani Rachela obdarzyć ich miała poza przekwitłymi nieco wdziękami — otrzymać mogą co najwyżej bezpłatny bilet do Wejherowa.

MILION W RABCE.

Wyniki ciągnienia czwartej klasy czterdziestej loterii.

Cicha i spokojna zazwyczaj o tej porze — między sezonami — Rabka, poruszona została sensacyjnym wydarzeniem, o którym dowiedziała się cała Polska za pośrednictwem radia.

Oto w ostatnim dniu ciągnienia czwartej klasy czterdziestej loterii klasowej główna wygrana, milion złotych, padła na nr 17270, będący w posiadaniu mieszkańców tej miejscowości. Sensacja była tym większa, że właściciele poszczególnych ćwiartek są to ludzie przeważnie ciężkiej pracy, dla których wygrana stanowić będzie zupełny przewrót w ich dotychczasowych warunkach bytu.

Zanim będziemy mogli ogłosić szczegółowe wiadomości, dotyczące wybrańców Fortuny, co nastąpi w najbliższej przyszłości, podajemy na razie garść ogólniejszych informacji.

Jedną z ćwiartek zdobył jako nagrodę w zawodach sportowych, urządzanych przez miejscowy oddział Związku Rezerwistów p. Stefan Kondys, czeladnik murarski z Rabki. Nagrody w tych zawodach stanowiły rozmaite przedmioty, ofiarowane przez obywatelstwo Rabki, a ową szczęśliwą ćwiartkę ofiarował ze swej strony kolektor p. Andrasz. Ale p. Kondys nie jest samolubem, więc dopuścił do swego losu jako wspólników dwóch kolegów po fachu, pp. Jana Mrożka i Ignacego Sienkowicza, z którymi dzieli się wygraną.

Następna ćwiartka należy do grona funkcjonariuszów kolejowych z Rabki i Chabówki. Są to pp. Stefan Trzeb, Kazimierz Zych, Tadeusz Kabasz i siedemnastu ich kolegów.

Trzecia ćwiartka jest w posiadaniu również mieszkanki Rabki p. Julii Lubowej.

Ostatnia wreszcie ćwiartka wywędrowała z Rabki do Cieszyna i jest własnością obywatelki tamtejszej p. T. M.

Ponieważ podział losów na pięć części obowiązuje od czterdziestej pierwszej loterii, wymienione osoby wygrały po 200.000 zł. Przyszły milion przyniesie właścicielom pojedynczych części losów po 160.000 zł, ale za to będzie ich nie czterech, lecz pięciu, na pewno nie mniej szczęśliwych ze swej wygranej, aniżeli dotychczasowi „milionerzy".

Z tego zestawienia widzimy, jak znacznie powiększyły się szanse wygrania. Warto więc niezwłocznie zaopatrzyć się w los do pierwszej klasy czterdziestej pierwszej loterii klasowej, bo ciągnienie rozpoczyna się 17 lutego br. Główna wygrana tej klasy wynosi 100.000 zł, a nadto plan przewiduje m. in. jedną wygraną 50.000 zł, dwie po 25.000 zł, cztery po 20.000 zł, trzy po 15.000 zł, ośm po 10.000 zł, czternaście po 5.000 zł itd. ogółem 10.500 wygranych na sumę 1.468.000 złotych.

—::—

Na fali Radiowej

Piątek, 28 stycznia.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

6,15: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". **6,20:** Gimnastyka **6,40:** Muzyka (płyty). **7,00:** Dziennik poranny. **7,15:** Muzyka (płyty). **8,00:** Audycja dla szkół. **11,15:** Audycja dla szkół: „Wspomnienia z Maripozy" — słuchowisko p-g H. Sienkiewicza. **11,57:** Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. **12,03:** Audycja południowa. **15,30:** Wiadomości gospodarcze. **15,45:** „Lwica Uanga" — audycja dla dzieci (ze Lwowa). **16,00:** Rozmowa z chorymi ks. kapel. M. Rękasa (ze Lwowa). **16,15:** Włoskie utwory mandolinowe w wyk. ork. mandolinistów im. St. Moniuszki z Wełnowca pod dyr. K. Korczaka (z Katowic). **16,50:** Pogadanka aktualna. **17,00:** „Dziecko źle kochane" — pogadanka. **17,15:** Ildebrando Pizzetti: Kwartet D-dur (I wykonanie). **17,50:** Przegląd wydawnictw. **18,00** Komunikat śniegowy z Krakowa i wiadomości sportowe z Warszawy. **18,10:** Uczmy się polskich tańców. **18,30:** Program na jutro. **18,35:** Audycja dla wsi. **19,00:** Teatr wyobraźni: „Pocieszne wykwintnisie" - komedia Moliera. **19,35:** Muzyka taneczna (płyty). **19,50:** Pogadanka aktualna. **20,00:** Koncert symfoniczny z filharmonii warsz. Wykonawcy: orkiestra filharmonii warsz. pod dyr. Mikołaja van der Pais'a, Schura Czerkassky (fortepian) i Wiktor Bregy (tenor). Koncert poprzedzi pogadanka dr E. Elsnerówny. W przerwie ok. godz. **21,00** dziennik wieczorny i pogadanka aktualna. **22,50:** Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

PROGRAM LOKALNY.

TORUŃ. 11,40: Muzyka (płyty). **13,00:** Dla każdego coś ładnego (płyty). W przerwie o godz. **14,00** wiadomości z Pomorza i parę informacyj. **18,10:** Program na jutro. **18,15:** Utwory na flet w wykonaniu Feliksa Tomaszewskiego. Akomp.: Jadwiga Wojciechowska. **18,40:** „Rok 1863 na Kujawach i Pomorzu" — odczyt. **18,55:** Wiadomości sportowe z Pomorza. **23,00:** „Fala od Bałtyku" — „Burza morska" — audycja słowno-muzyczna.

ZAGRANICA.

Budapeszt II. 19,30: Koncert radioorkiestry. **Lipsk. 19,25:** Wesoły wieczór zimow. **Monachium. 19,30:** Symfonia IX Beethovena. **Frankfurt. 20,00:** Koncert wagnerowski. **Sztokholm. 20,00:** Koncert solistów. **Mediolan. 21,00:** Koncert symf. **Tuluza. 21,30:** Melodie operetkowe. **Lyon. 22,00:** Koncert wieczorny. **Wiedeń. 22,20:** Muzyka taneczna. **Budapeszt. 23,00:** Muzyka jazzowa. **Rzym. 23,15:** Muzyka taneczna. **Radio Paris. 24,00:** Koncert nocny.

Masowy wyrok uwalniający!

79 ludowców w jednym dniu przed sądem.

Rzeszów, 27. 1. W dniu 25 bm. w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie przed sędzią p. Garnowskim odbyło się 79 rozpraw karno-administracyjnych, które są wynikiem kar administracyjnych, nałożonych przez starostwo rzeszowskie na chłopów pow. rzeszowskiego za różne przekroczenia **w czasie strajku chłopskiego.** Oskarżeni wyroków nie przyjęli, odwołując się do Sądu Okręgowego w Rzeszowie. Sąd Okręgowy, po wysłuchaniu sprawy, **uniewinnił wszystkich z wyjątkiem 5-ciu oskarżonych,** którym sąd karę zatwierdził względnie obniżył. Bronił wszystkich oskarżonych adw. dr Bronisław Kloc z Rzeszowa.

Ta masowa sprawa w Rzeszowie, a następnie wyrok uwalniający 90% oskarżonych — zrobiły duże wrażenie.

Stronnictwo Narodowe (endecja) walczy z ludowcami!

Kraków, 27. 1. **Ostatniej niedzieli Stronnictwo Narodowe urządziło w powiecie krakowskim trzydzieści zebrań, na których referenci, przeważnie rekrutujący się z szeregu sekcji młodych S. N., w wygłoszonych referatach w pierwszej linii atakowali Stronnictwo Ludowe oraz PPS i odłamy secesyjne (Falanga ONR.). Zebrania odbyły się pod hasłem „Jedna jest Polska — jeden jest ruch narodowy!"** (Walka ta stała się już pewnego rodzaju manią prześladowczą).

Prezes koła ZNP w Suwałkach

skazany za nadużycia.

Suwałki, 27. 1. W sądzie okręgowym odbyła się rozprawa przeciwko nauczycielom szkół powszechnych Józefowi Reichemu i Józefowi Zagrabskiemu.

Józef Reiche, prezes ZNP w Suwałkach, oskarżony był o to, że jako prezes zarządów spółdzielni nauczycielskiej i centrali wspólnych zakupów spółdzielczych sklepików szkolnych w Suwałkach dopuścił się na tych stanowiskach nadużyć na łączną sumę przeszło 12 tys. zł.

Józef Zagrabski był oskarżony o celowo niedbałe prowadzenie książek i o pobieranie z kas przedsiębiorstwa nieprzyznanych mu kwot za prowadzenie buchalterii.

Reiche został skazany na 3 lata więzienia, przy czym kara na mocy amnestii została zmniejszona o połowę, Zagrabski zaś na 6 miesięcy więzienia, na podstawie amnestii kara została całkowicie darowana.

Widząc, że przegrywa proces, zamordował przeciwnika.

Stanisławów, 27. 1. W gmachu stanisławowskiego sądu okr. popełniony został krwawy zamach morderczy.

W sądzie toczył się proces odszkodowawczy Aleksandra Bolechowskiego z Winogradu, który pozwał Jerzego Petryka o odszkodowanie w sumie 1.500 zł. Pretensji swojej żądał Bolechowski z tytułu rzekomo zadanego mu obrażenia w postaci wypalenia oka przez Petryka. Toczący się swego czasu proces o ten czyn przeciw Petrykowi zakończył się w drugiej instancji wyrokiem uniewinniającym Petryka z powodu braku dowodów winy. Mimo to wytoczył ostatnio Bolechowski proces odszkodowawczy przeciw Petrykowi. Kiedy na ostatniej rozprawie biegły lekarz złożył parere niekorzystne dla powoda, Bolechowski, widząc że nie ma szans wygrania procesu, a nadomiar że pochłonął on cały jego majątek, postanowił się zemścić na przeciwniku.

W chwili, kiedy Petryk wraz ze swoim obrońcą adw. Perewińcem wychodził ze sali sądowej, przyskoczył do niego Bolechowski i dobytym nożem sprężynowym zaczął mu zadawać ciosy. Obrońca tylko cudem uniknął zranienia.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 27 stycznia 1938 roku.

KALENDARZYK

Dziś: Jana Złotoustego b. D. K.
Jutro: Walerego b. i w.
Wschód słońca o godzinie 7.51.
Zachód słońca o godzinie 16.36.

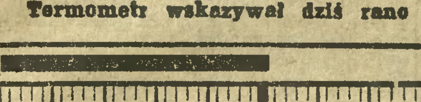
Stan pogody.

Dniem cieplej, w nocy przymrozki.

Powietrze polarno-morskie, przepływając nad krajami Europy zachodniej i środkowej ku wschodniej, zatraca swe cechy pierwotne. Wskutek tego powstają w nim inwersje osiadania oraz częściowe rozpogodzenia. W związku z tym wczoraj w godzinach popołudniowych w dzielnicach wschodnich było jeszcze pochmurno, na pozostałym zaś obszarze kraju wystąpiły przejaśnienia i miejscami przelotne deszcze Dziś rano w Bydgoszczy lekkie obniżenie się temperatury. Przewidywany przebieg pogody: Pogoda o zachmurzeniu dużym, miejscami przelotne deszcze, w górach i w dzielnicach wschodnich nocą przymrozki.

Termometr wskazywał dziś rano

DYŻURY NOCNE APTEK
od 24. 1. — 30. 1. br.

1) Apteka pod Aniołem, ul. Gdańska, telefon 3385.

2) Apteka przy Placu Teatralnym, Marszałka Focha, telefon 1962.

3) Apteka Tarasiewicza, ul. Orla, telefon 3146.

Telefon Pogotowia Ratunkowego 26-15.

— **Muzeum Miejskie przy Rynku Marsz. Piłsudskiego** otwarte codziennie od godz. 9—16, w niedzielę i święta od 11—14. Obecnie w Muzeum wystawa doroczna „Salonu Bydgoskiego".

— **Muzeum Miejskie — Wystawa Darów na Bielawkach, ul. Pierackiego 8,** otwarte w niedzielę i w środę od godz. 10—14.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, w czwartek **„ORMIANIN Z BEYRUTU"**, świetna komedia A. Grzymały-Siedleckiego, która cieszy się niebywałym powodzeniem.

W sobotę, dnia 29 bm. teatr nasz występuje z premierą najnowszej operetki głośnego i tak lubianego kompozytora Pawła Abrahama p. t. **„ROXY I JEJ DRUŻYNA".** Kapitalne libretto osnute jest na tle barwnych przygód słynnej drużyny footbalowej węgierskiej, która po zwycięskiej rozgrywce meczu w Londynie zdobyła prócz pucharu rozkoszną Roxy, którą wśród wesołych przygód uwozi na Węgry, zdobywając dalsze sukcesy pod zwycięskim hasłem: „Roxy i jej drużyna". W naczelnych postaciach figurują pp.: Wańska - Roxy, Wawrzkowicz - kapitan, Winczewski - bramkarz i Tatrzański w komicznej roli Szkota — opiekuna kapryśnej Roxy. Obsadę uzupełnia p. Korowiczówna, artystka teatru „8,15', występująca w ubiegłych sezonach w naszym teatrze jako Klara Kałczanka. W akcie II oryginalne „Corcovado" odtańczy primabalerina Soboltówna i baletmistrz Wojnar. Nowe piękne dekoracje pędzla J. Hawryłkiewicza.

— **Kawiarnia „Pod Orłem"** urządza w **czwartek 27 bm. koncert nadzwyczajny** pod batutą znakomitej orkiestry Freda Plucińskiego. Wszystkie czwartki, na które tradycyjnie zbiera się cała śmietanka naszego grodu, cieszą się zawsze wielkim powodzeniem. Nie wątpimy więc, że i w ten czwartek spotkamy się znów **w najwytworniejszym lokalu „Pod Orłem".** (1401

— **Wyborową kuchnię,** czyste pokoje, salę do tańca, restaurację hotelową poleca **Hotel [illegible], ul. Długa.** (25691

— **Miesięczne bilety tramwajowe i autobusowe** nabyć można w biurze Tramwajów ul. Dra Emila Warmińskiego nr 8 (pokój 1) w czasie od godz. 8—13 względnie w biurze podróży „Orbis", ul. Dworcowa 2 w czasie od godz. 9—19.

Z posiedzenia budżetowego Rady Miejskiej.

Budżet m. Bydgoszczy wynosi 20⅓ milionów zł.

Jakie inwestycje przewiduje miasto w nowym roku budżetowym?

Bydgoszcz pozostanie ośrodkiem handlowym i przemysłowym.

Na wczorajsze posiedzenie budżetowe Rady Miejskiej radni stawili się niemal w komplecie, tak samo i kierownicy poszczególnych resortów miejskich. Na porządku dziennym była tylko jedna sprawa a mianowicie sprawa budżetu na rok 1938/39.

Prezydent Barciszewski przedstawiając preliminarz budżetowy wygłosił dłuższe przemówienie, w którym przedstawił całokształt gospodarki miejskiej i poddał analizie nowy budżet. Wspominając na wstępie o tworzeniu się wielkiego centralnego okręgu przemysłowego sandomierskiego, co nie może być bez wpływu na całokształt życia gospodarczego w kraju, prezydent miasta nawiązując do słów wicepremiera Kwiatkowskiego, wygłoszonych na ostatnim zjeździe kupiectwa, że „nie można tworzyć nowych rzeczy, bez ponoszenia ofiar na innym odcinku" stwierdził, że **charakter Bydgoszczy w dziedzinie przemysłowej i handlowej się skrystalizował** i na tych dwóch najważniejszych gałęziach gospodarstwa narodowego, w których tworzy się majątek i nowe wartości, polega głównie rozwój Bydgoszczy. W stosunku do innych miast mamy pewną rekompensatę w tej postaci, że leżymy na głównym trakcie do morza. **Ruch do morza i od morza nie może pominąć naszego miasta, jako największego miasta zaplecza morskiego.** Stanowi gospodarczemu naszego miasta nic nie grozi i to co możemy na jednym odcinku stracić, możemy wyrównać na innym odcinku. Cyfry ogólne budżetu wskazują, że utrzymamy nasz stan.

Jak się przedstawia budżet?

Przechodząc z kolei do omówienia preliminarza budżetowego, prezydent miasta stwierdził, że najważniejszą rzeczą jest, że projekt budżetu na rok 1938/39 jest zrównoważony i to bez jakichkolwiek dopłat, czy subwencyj. Drugą bardzo ważną okolicznością jest, że został on ułożony realnie, t. zn. iż wedle wszelkich ludzkich obliczeń jego strona dochodowa (oczywiście odnośnie dochodów zwyczajnych) została tak uplasowana, iż daje nieomal stuprocentową gwarancję uzyskania przewidzianych kwot dochodowych. Budżet ten, zamykający się **w cyfrze 20⅓ miliona złotych,** jest o około półtora miliona wyższy od budżetu na rok 1937/38. Ta podwyżka odnosi się głównie do wydatków nadzwyczajnych, które w dziale administracyjnym wzrosły o ca 800.000 zł a w przedsiębiorstwach o ca 500.000 zł. Podwyższyły się wydatki zwyczajne na szpitalnictwo o ca 130.000 zł, w przedsiębiorstwach o ca 300.000 zł. Obniżyły się natomiast wydatki zwyczajne działu administracyjnego o ca 200.000 zł.

Ciekawsze momenty budżetu przedstawiają się następująco:

Rozchody miasta.

Wydatki działu administracji ogólnej zużywają nadal blisko 20% budżetu zwyczajnego i są stosunkowo za wysokie. Na przeszkodzie ich redukcji stoi w pierwszym rzędzie **brak odpowiedniego ratusza,** w którym by można zcentralizować wszystkie urzędy miejskie. Niestety i w tym roku nie będzie można z budową ratusza rozpocząć, choć jest to jedna z najpilniejszych potrzeb naszej administracji. Dział ten nie wykazuje ciekawszych zmian za tym wyjątkiem, że jest on niższy o kwoty przeznaczone w roku 1937/8 na bezzwrotną zapomogę zimową dla urzędników o niższych poborach.

Deficyt tramwajów i autobusów niższy jest w projekcie budżetu o kwotę ca 60.000 zł a to na skutek przewidywanego zwiększenia się dochodu ze sprzedaży biletów o kwotę ca 50.000 zł.

Zwiększa się obsługa długów o kwotę ca 350.000 zł. Ogółem przewiduje się na obsługę długów kwotę ca 1.155.000 zł podczas gdy w roku 1937/8 przewidziano na ten cel kwotę ca 800.000 zł. Na oprocentowanie pożyczek przewiduje się **kwotę 700.000 zł.**

Wydatki na drogi i place publiczne utrzymują się na poziomie dotychczasowym, tj. w kwocie ca 300.000 zł. Tak samo utrzymuje się na dotychczasowym poziomie wydatek na pomiary i rozbudowę miasta w celu kontynuowpania tak bardzo ważnej akcji pomiarowej, bez ukończenia której staje się niemożliwym ustalenie szczegółowego planu zabudowy, parcelacji itd.

Wydatki na oświatę (880.000 zł) oraz kulturę i sztukę (235.000 zł) utrzymują się na poziomie dotychczasowym. W stosunku do wydatków działu administracyjnego stanowią wydatki na te cele ca 17%. Jest to **odsetek bardzo wysoki.** W innych miastach ponad 100.000 mieszkańców wydatki te w stosunku do działu administracyjnego stanowią tylko 13%. Przeciętnie zaś na jednego mieszkańca tych miast przypada na oświatę i kulturę 4,88 zł, podczas kiedy w naszym mieście przypada 9,40 zł. To też miasto Bydgoszcz zajmuje w tym dziale z wszystkich miast pierwsze miejsce.

Dochody miasta.

Dochody z majątku komunalnego utrzymują się na dotychczasowym poziomie ca 350.000 zł..

Przelewy z przedsiębiorstw miejskich są wyższe o ca 50.000 złotych i wyrażają się w kwocie ca 2.000.000 zł. Przelew z Gazowni jest o niecałe 100.000 zł wyższy od dotychczasowego. Przelew z Rzeźni zmniejszył się o ca 110.000 zł, a ma to swe uzasadnienie **w zmniejszonych obrotach rzeźni.** Zwiększa się natomiast przelew z Targowiska o 20.000 zł w związku z reorganizowaniem targów przy Rzeźni. Zmniejszony jest również przelew z Elektrowni o ca 50.000 zł, mimo że budżet zwyczajny tegoż przedsiębiorstwa wzrasta o przeszło 300.000 zł. **Elektrownia się jeszcze buduje** i dlatego zużywa zwiększone swe wpływy na inwestycje projektowane na przeszło 600.000 zł. Należy podkreślić, że wydatnie zwiększy się wpływ w tym przedsiębiorstwie z prądu dla siły, a wpływ z oświetlenia utrzymuje się na dotychczasowym poziomie, mimo obniżenia ceny prądu do oświetlenia o 3 grosze za kWh.

Wpływy z wydatków

utrzymują się na dotychczasowym poziomie. Ma to swe uzasadnienie w tym, że wpływy te na rok budżetowy 1937/8 zostały uzupełnione dopiero co uchwalonym budżetem dodatkowym i podciągnięte zostały w tym budżecie dodatkowym do granic maksymalnych. Dalsze podwyższanie wpływów z podatków byłoby w tej chwili pozbawione podstaw zdrowej kalkulacji. Wpływy z podatków stanowią nadal około 45% ogólnego dochodu budżetu administracyjnego.

Wydatki w dziale zakładów leczniczych zwiększyły się o ca 130.000 zł, a to na skutek włączenia w ten dział Pogotowia Ratunkowego (45.000 zł) oraz przejęcia szpitala powiatowego, który w dziale tym figuruje z obrotami ca 80.000 zł. W wydatkach nadzwyczajnych tego działu nie przewiduje się dalszej budowy szpitala.

Inwestycje przedsiębiorstw miejskich.

Budżety nadzwyczajne przedsiębiorstw miejskich przewidują z własnych kapitałów inwestycje na około 1.150.000 zł (w roku bieżącym 850.000 zł), w tym Elektrownia na kwotę 620.000 zł, Kanalizacja 180.000 zł i Wodociągi 180.000 zł. Poza tym przewidują Wodociągi dalsze inwestycje na kwotę 400.000 zł, który to wydatek ma być pokryty dotacją z Funduszu Pracy. Z ważniejszych inwestycyj należy wymienić projektowane:

ukończenie budowy pieca komorowego w gazowni,

budowa transportera węglowego,

rozszerzenie sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na Bielawkach,

dalsza elektryfikacja powiatu bydgoskiego,

ustawienie III turbozespołu w Elektrowni oraz przełożenie kabla.

Resztę projektowanych inwestycyj obejmuje budżet nadzwyczajny administracyjny. Wynosi on ca 2.800.000 zł. W tym jest dopłata do budżetu nadzwyczajnego Wodociągów w sumie 400.000 zł na rozszerzenie ujęcia wody. **Na drogi przewiduje się ca 250.000 zł,** na roboty ziemne w Jachcicach 135.000 zł, na uporządkowanie skweru przed Teatrem 38.000 zł. W dziale oświaty przewiduje się **budowę nowych szkół na Miedzyniu i przy ul. Rejtana kosztem 650.000 zł.** Dalej przewiduje projekt budżetu budowę **nowego kąpieliska kosztem 450.000 zł.** Inwestycje zajmują tylko 9% dochodów miasta. W budżecie nadzwyczajnym figuruje również pozycja 263.000 zł na pokrycie deficytu budżetowego z roku 1936/7. Część pokrycia tegoż budżetu nadzwyczajnego jest prawie na 100% pewna (własne dochody nadzwyczajne i dotacje) — reszta ma znaleźć pokrycie w pożyczkach, o które Zarząd Miejski będzie zabiegał. — W dochodach budżetu nadzwyczajnego figuruje po raz pierwszy dotacja Skarbu Państwa w kwocie 58.000 zł jako udział miasta w przyznanej przez Rząd dotacji 10 milionów zł dla samorządów. Dotacja ta ma wyrównać te niedociągnięcia ustawy o finansach komunalnych, które mają zostać usunięte przez zamierzone zasadnicze unormowanie finansów komunalnych. Jednakże w tej samej chwili Skarb Państwa domaga się od nas zapłaty podatku od nieruchomości na łączną kwotę ca 150.000 zł za nasze przedsiębiorstwa, który to podatek przedtem nie był płacony.

Wspominając w końcu

o bezrobotnych,

których w Bydgoszczy zawsze jeszcze jest około 10.000, którym trzeba przyjść z pomocą, **przewidziano 700.000 zł na różne prace doraźne.** Zapewniając radnych, że równowaga budżetu zostanie zachowana, prezydent udzielił następnie głosu trzem referentom poszczególnych części preliminarza budżetowego, a mianowicie r. **Martiniemu, Kanclerzowi i Kurdelskiemu.**

Oświadczenie przedstawicieli klubów.

Następnie przemawiali przedstawiciele poszczególnych klubów radzieckich. Jako pierwszy **r. Kurdelski** w imieniu Stronnictwa Pracy, podkreślając na wstępie wielkie zrozumienie zarządu miejskiego dla doli pracowników o niższych uposażeniach. Wysuwając różne życzenia pod adresem magistratu r. Kurdelski prosił o popieranie budowy świątyń i szkół, a następnie obniżenie ceny za gaz, światło, siłę i za wodę. Tak r. Kurdelski jak i dwaj następni mówcy zaznaczyli, że ich kluby głosować będą za budżetem.

O rozbudowę centrum miasta.

Dużo pochwał pod adresem zarządu miejskiego znalazł również **r. Jaworski,** który podniósł, że to ostatni budżet uchwalany przez obecną radę i że w tej kadencji zarząd miejski zrobił bardzo dużo. **Zaniedbano głównie rozbudowę śródmieścia Bydgoszczy.** Centrum miasta bowiem przedstawia się tak, jak przejęliśmy z rąk niemieckich. Tylko jeden dom wybudowano na ul. Dworcowej. Poza tym wszystko tak stoi jak stało. Powinno się pobudzić inicjatywę, zabudować place i usunąć rudery. Należałoby nareszcie przystąpić do rozszerzenia ulicy Mostowej. Konieczna jest i budowa muzeum, popieranie teatru i kulturalnych poczynań RAK'u. Ostatni mówca, przedstawiciel Klubu Nar. zwrócił uwagę na konieczność budowy dróg na przedmieściach, gdyż niszczą się autobusy miejskie. Nowy szpital miejski zupełnie odcięty jest od miasta i dojazd jest bardzo utrudniony.

Po tych przemówieniach radni jednogłośnie przyjęli nowy budżet, po czym posiedzenie zamknięto.

Wyrok w sprawie napadów rabunkowych na ul. Gdańskiej.

Jak już wczoraj pisaliśmy, w ub. wtorek toczyła się przed trybunałem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy rozprawa karna przeciwko **19-letniemu Tadeuszowi Grygorczukowi i 25-letniemu Wincentemu Paprzyckiemu,** oskarżonym o napadanie na przechodniów w śródmieściu Bydgoszczy celem uzyskania pieniędzy na wódkę. Wczoraj o godz. 1 w południe został ogłoszony wyrok, na podstawie którego **Grygorczuk otrzymał 5 lat więzienia, a Paprzycki 2 i pół roku więzienia.** Ponadto sąd orzekł utratę praw obywatelskich i honorowych. Zasądzeni bandyci przyjęli wyrok spokojnie.

Tabela loterii

18-ty dzień ciągnienia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Główna wygrana 1.000.000 zł. padła na nr. 17270

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 34958

10.000 zł.: 139730

5.000 zł.: 24215 34431 42317 71573 181695

2.000 zł.: 3754 7009 11451 17186 16118 33769 47987 52089 53095 53186 77073 80066 115745 131718 144088 154360 156367 159719 164279 181558 185876 187460 190830

1.000 zł.: 1874 3764 31866 36584 37500 39207 58393 61892 69089 83084 96144 102854 105990 106740 106987 106412 113495 115187 121252 124856 130368 145824 147467 165820 166202 175155 193502

Wygrane po 200 zł.

101 72 614 758 851 1038 51 83 107
57 68 205 59 315 23 431 565 628 822
56 939 79 2111 60 376 452 697 864
3037 83 376 409 17 681 4223 44 302
32 407 514 39 732 67 856 942 5407
37 587 760 952 6092 182 499 621
49 886 926 7021 136 216 863 94 8144
344 483 812 9002 351 513 659 925
39 59 10013 139 261 333 528 60 645
72 74 707 858 970 11095 338 432
541 998 12075 91 460 68 658 700
965 13033 101 88 298 408 515 44 80
607 909 14050 85 185 523 28 757
829 944 15395 594 767 920 16105 93
294 516 28 99 666 716 22 44 841
901 22 17130 81 215 90 712 24 848
914 18049 241 506 12 34 59 818 38
43 978 19079 340 509 19 68 788 949
20162 207 16 592 21017 54 67 138
57 86 302 16 19 80 242 53 541 65
626 59 781 817 41 22008 131 476
585 661 704 873 924 23013 12 137
99 211 319 45 95 674 830 977 79
24007 287 522 77 25016 36 137 290
323 455 67 78 26 236 654 713 886
79 26101 29 69 210 438 40 739 64
997 27059 160 341 80 492 530 628
63 86 761 816 75 76 28118 23 71 234
386 513 29000 14 47 92 184 287
82 319 47 462 751 30066 245 300 694
832 46 64 905 31056 166 593 663
812 21 964 32127 659 67 84 708
38151 53 252 397 409 88 98 560 79
684 85 991 34121 92 249 394 402 578
610 806 35047 83 192 99 457 568
669 082 12 29 969 36725 19 822
37106 391 93 489 702 3 941
38027 242 422 607 55 882 978 39008
85 91 272 497 672 790 99 807 11 965
80 40121 45 213 304 265 914 66 41014
274 86 554 90 639 792 914 42169 693
830 906 43008 346 406 204 45 82
856 935 44199 620 713 33 863 45052
212 93 301 16 83 423 52 631 875 994
46127 354 400 97 509 47083 305 426
521 48361 72 457 90 96 49009 39 67
315 35 48 74 516 48 682 725 63 837 82
903 46 50057 170 99 220 412 59 91 710
39 962 51080 272 321 85 499 707 58
85 810 929 72 89 52004 83 266 3331
461 654 759 976 53155 221 460 90 711
20 812 33 86 54005 30 58 612 86 716
898 963 55014 404 76 711 79 848 913
56050 108 481 736 56 58 78 895 57132
202 14 533 654 59 70 2859 58069 186
370 606 817 969 690 877 264 320 82
480 574 721 68 957 60020 47 48 102
21 213 386 91 46 181 569 712 39 823
42 55 88 61121 60 313 43 823 983
62022 280 465 551 52 647 54 735 834
45 942 63111 31 288 337 45 52 92 408
841 74 64006 179 280 535 54 64 733
985 65027 76 83 259 69 96 363 448
87 516 66005 199 280 415 63 561 677
85 67180 253 525 67 712 825 68075 97
208 67 507 643 776 69057 325 35 605
23 730 827 39 64 923 54 67 70071 156
58 63 270 472 74 613 725 710044 97
231 566 938 39 72074 470 740 824 78
37 903 13 73028 330 83 553 613 78 94
705 819 72 74007 242 421 797 7507 112
26 36 407 659 719 27 829 32 990
76094 175 257 84 389 418 76 755
816 931 77043 146 221 518 636 714
78420 46 547 79042 55 61 31 171
674 98 740 54 93 80253 83 307 414
61 571 716 927 10 39 81163 225
30 48 308 28 521 35 693 908 82013
154 299 309 406 9 24 92 720 83 918
83191 244 98 316 494 572 786 862
17 84091 186 230 37 394 47 80 822
85063 83 98 113 57 88 216 95 359
91 962 92 84021 115 38 419 6 599
748 53 825 825 87027 81 229 427
609 23 34 723 34 88041 56 75 102
91 427 609 28 34 723 24 89090 174
44 230 42 423 59 519 88 694 734
855 90039 60 153 336 447 516 627
72 912 95 91033 230 318 81 413
17 515 29 748 995 92056 97 290 82
413 576 60 623 50 760 64 63 941
93155 77 483 537 601 721 848 970
94237 371 452 731 75 811 72 943
96 95132 269 90 324 424 575 645
714 824 986 96221 426 557 91 687
751 27 806 983 98124 70 570 693
877 916 83 97048 196 303 401 747
820 49 987 99303 37 42 92 449 643
755 965 100155 213 20 45 374 461
566 620 57 884 95 948 80 101065
137 40 3341 546 726 63 926 102074
322 785 98 103120 239 88 313 405
45 573 79 707 850 931 19 104124
72 350 440 561 45 635 37 850 975
105018 145 428 452 731 14 851 97
994 106122 69 265 653 756 884
107009 53 243 75 424 90 826 62 78
108039 215 348 755 894 109072 106
291 380 456 749 800 6 17 55 110128
331 517 604 789 828 998 111006
67 300 720 57 63 864 98 948 112044
80 105 368 415 22 584 739 86 898
581 113096 202 10 98 594 771 84
811 966.

114014 64 8 108 13 231 479 688
862 974 115083 73 301 4 570 116270
366 96 871 117061 185 264 90 409
75 662 80 9 870 915 71 118067 67
349 417 4 559 673 873 119013 10 38
309 466 534 625 74 744 890
120130 312 6 454 73 617 77 715 20
63 121102 46 215 53 304 86 608 76
730 122040 296 512 4 27 697 771
899 123046 525 808 28 35 124034 115
278 454 728 60 819 49 920 56 125081
171 264 435 729 812 54 126241 491
549 637 72 710 51 824 127226 92 312
42 75 761 815 64 121038 71 150 67
9 340 68 9 89 458 524 95 129023 62
149 99 272 427 514 832 90963 85 96
130100 76 269 343 89 437 702 27 35
85 804 32 131261 517 781 99 843 89
922 60 73 132011 81 120 377 538 808
87 978 133009 25 65 154 84 323 499
612 919 134052 110 51 287 425 32
576 135091 192 240 332 610 80 136009
46 208 334 137047 51 157 60 91 231
45 69 305 416 28 98 887 910 61
138074 257 66 314 403 55 765 6 93
909 139083 203 304 542 52 665 8
96 815 934

140018 159 210 559 815 93 141163
73 213 43 465 587 863 71 922 142119
219 39 513 702 7 32 824 907 89
143158 214 500 99 22 58 715 21 9 34
822 144017 584 620 40 701 806 975
86 145043 163 326 587 693 715 8770
922 40 84 146012 146 282 374 6 466
641 718 869 940 68 147553 668 76
908 148315 412 46 535 42 611 60 848
149046 566 729 96 946 150069 140
303 56 86 546 623 95 701 937 151007
54 212 47 367 412 33 4 798 892

152166 74 264 478 85 525 625 58 830 88
933 153033 111 2 27 373 418 48 520 890
916 44 154045 67 242 325 415 554 798 811
81 155105 33 342 507 13 638 700 816 156105
46 356 415 687 715 74 821 157329 50 417
92 693 158014 75 99 269 561 718 93 926
159087 9 375 405 54 81 562 160046 213 405
65 81 522 667 161004 81 104 274 353 816
24 162009 108 510 671 749 847 163235 372
9 445 530 798 987 164275 426 86 504 696
732 983 94 165111 205 69 416 577 755 98
166105 329 651 4 75 742 72 816 24 35
167235 311 490 789 823 99 168028 145 98
379 717 884 970 169021 48 94 146 337 76
436 508 610 875 87 994
170057 203 56 361 436 4 470 834 70 8 940 85
171191 226 8 43 383 414 612 728 98 876
973 172505 769 70 173215 376 174190 221
455 77 516 55 780 75001 8 56 177 210 372
634 704 16103 91 204 9 593 736 66 177012
22 280 524 78 80 879 919 178236 331 621
46 57 66 84 717 92 983 179072 151 312 78
491 523 28 8 620 993 180150 327 414 569
75 769 942 181067 121 57 244 349 50 9 95
591 649 182326 34 40 472 509 46 81 774
849 183080 96 161 404 8 605 704 5 75
184089 103 85 347 76 602 43 797 896 987
185182 95 430 588 642 65 97 966 75 186045
91 421 89 787 833 929 187200 335 418 98
613 8 4970 188013 81 620 805 933 48 189039
348 814

190080 152 56 281 785 820 24
191078 136 89 348 584 844 83 948
192058 430 62 75 527 638 775 813
901 22 25 56 193005 10 302 304
412 14 638 50 194045 155 59 273 95
375 995.

III i IV ciągnienie

Wygrane po 2.500 zł.

50 1408 2885 3078 259 679 4043 893
6431 742 941 7694 8123 9177 643
10329 11161 337 759 864 12560 13083
687 14275 571 678 763 15216 16616
883 98 939 17134 808 18442 19201 11
379 427 638 20355 21171 282 431 549
635 22628 23596 27434 872 28037 454
686 29071 95 482 30257 33284 34242
35358 36451 568 69 37617 38333 550
926 40043 298 537 604 865 41176 333
42490 538 68 43170 322 98 936 44539
682 835 45473 46242 337 957 47984
48019 697 49031 82 395 480 620 952

50187 52800 53226 702 956 69 54206
562 803 55175 76 203 543 807 56126
31 385 437 62 884 900 57381 823 58625
59701 962 60244 611 964 61662 771
965 62546 976 63071 65266 67247 401
30 68159 343 69837 70275 695 72436
693 788 883 932 73159 204 74160 336
75859 76459 77333 38 432 78152 728
64 79118 80562 81115 415 731 82020
85 345 657 861 85 83937 84449 588 641
87575 88260 519 89092 808 17 48 91126
487 775 95 980 92104 678 914 93046
672 847 94052 112 840 95765 96365
817 907145 781 98489 721 869 94 99086
553 784 969.

100197 101249 102102 555 842
103053 104308 815 30 106014 690 832
107575 841 108075 276 491 94 523
109013 132 585 602 705 110468 533
333056 119 26 328 112667 97 114414
533 728 870 115008 820 116099 418
60 117438 612 118206 612 119066 387
120443 579 807 121254 407 819 122495
928 123292 331 662 720 124415 125861
126331 56 647 811 117932 130659
131113 489 940 132197 133022 112 310
74 926 135113 807 136423 817 137339
709 844 138900 140976 141910 72
142872 946 143845 144110 319 410
145760 973 146258 770 930 147014
547 148062 149426 47 77 805 150219
43 480 93 574 705 806 11 151011 966
152409 153040 911 154055 722 42 60
155232 156585 712 51 831 157001 194
688 826 158273 734 160947 161562
828 162026 208 811 163358 824 902
154398 615 165875 992 167133 168088
417 16920 309 856 170539 699 171252
172402 173658 174851 175000 864
176822 177747 178226 312 179135
181410 718 182182 895 184186 757
185144 235 51 186242 836 188361 653
69 191515 192294 366 490 724 193244
737 867 192949 66 194245 647 758

Wygrane po 200 zł.

132 261 358 414 628 32 34 38 877
979 1266 538 616 968 90 2140 54 350
411 747 878 951 93 3091 285 429 37
514 50 895 901 14 4175 291 526 95
744 867 5092 228 658 847 907 34 6110
286 561 822 976 7085 168 76 213 37
375 584 616 731 853 911 78 8024 101
291 9011 375 787 966 10046 146 438
65 73 541 785 91 11022 318 91 94 606
748 874 931 12335 409 512 31 43 768
838 949 13167 245 380 419 82 590 949
66 14118 652 15014 37 138 241 58 341
602 6 91 700 854 16110 524 37 71 739
17052 464 699 952 70 18283 579 802
19016 478 595 806 20179 316 33 422 36
593 770 853 21042 668 724 853 22097
138 60 240 448 23335 98 746 921 10
69 24031 220 395 429 48 668 71 782
881 25010 257 301 577 79 716 939
26298 652 785 962 27354 90 515 669
733 79 28450 53 638 97 742 888 29015
49 166 335 403 749 30079 224 67 456
500 764 883 970 31065 90 132 90 479
558 653 32168 217 326 33050 60 429
46 54 730 55 933 34085 791 933 35034
315 85 526 790 803 86 950 36290 619
59 862 74 98 972 37066 118 299 409
516 613 772 894 971 38106 867 914
39306 20 74 507 603 754 850 958 93
40149 239 654 867 41088 365 452 505
55 66 703 872 949 42040 64 600 789
860 927 43116 227 497 538 776 44030
86 154 253 401 562 77 45025 60 143
289 364 458 538 90 717 70 820 46761
47543 638 817 48158 254 62 89 615 785
89 909 83 49027 185 220 609 728 96
928 50486 635 58 784 810 976 51519
689 91 705 52018 98 145 355 469 778
965 53026 88 131 71 972 54798 947
69 90 55036 73 142 648 86 705 46 867
56214 16 27 474 593 620 746 28 57191
98 293 333 467 576 641 732 817 92
58088 97 508 82 88 784 59455 543 985
60 008 193 240 59 308 65 460 654 922
61101 41 92 262 98 389 552 699 967
997 62555 625 63221 419 75 511 72
616 889 900 11 48 64010 326 31 841
42 55 65068 124 322 69 578 610 883
947 66115 339 404 662 808 29 67296
398 503 984 68085 215 51 572 784 896
945 69042 96 340 466 91 866 976
70123 438 573 857 71088 216 380 456
89 524 602 703 80 801 78 961 72000
241 355 533 621 710 874 73161 281 461
74229 467 647 69 746 75005 162 361
787 880 979

76041 369 844 77126 59 63 463 598
598 654 751 989 78044 111 83 243
307 500 748 79093 189 251 521 47
610 60 726 801 20 2 972 80077 124
75 324 85 654 725 95 875 81197 342
74 498 785 896 974 82070 95 502 702
954 83155 282 488 84016 64 5 314 51
574 99 624 805 85023 31 186 459 629
807 36 62 86075 110 25 288 303 15
866 87039 163 262 483 550 823 88381
461 651 718 35 821 81050 62 147 215
68 405 94 646 792 802 85 90056 119
233 67 94 478 564 790 873 91050 4
321 58 468 901 52 97 92271 622 858
953 93107 54 384 499 528 745 95 830
931 94164 330 405 583 859 973
95023 296 455 98 533 894 96102 227
531 655 773 88 937 97104 202 33 408
22 839 98005 197 260 321 51 402 88
571 80 692 965 99025 809 13 7

100147 231 309 5 53 404 25 588
10116 553 879 102106 344 646 95 816
22 902 103363 538 989 104084 280
489 98 595 758 105329 411 721 807
37 106127 49 316 72 579 604 55
107056 155 305 89 460 874 108088
144 7 224 432 89 521 47 623 109367
418 594 639 64 707 96 977 110106 539
746 880 360 2 87 111083 255 333 79
628 112079 145 54 233 86 325 566 601
113143 96 205 872 960 114293 548
829 115217 424 32 695 723 52 116074
308 542 677 855 117005 156 236 403
629 31 821 41 96 118004 117 27 262
398 687 829 119075 173 292 531 765
801 944 80

120178 242 95 457 932 121191 424
546 122050 372 709 99 969 123520
952 124034 118 258 470 836 125005
265 7 91 313 551 61 624 60 919 60 74
126113 605 13 127109 208 529 654
744 801 128267 314 28 637 79 935
129079 353 891 130010 43 170 312 572
657 862 131151 329 468 132106 645
809 26 133180 1 212 83 605 134069
116 372 450 760 853 135027 298 638
69 722 137272 357 625 841 138047
139066 391 479 977

140140 269 72 314 47 620 715 985
141010 337 54 780 142343 468 502
793 902 17 77 143114 655 824 47
144145 488 145034 142 215 95 561
683 837 926 58 146142 528 608 20
92 800 900 46 147087 131 445 20 91
539 77 626 770 148163 677 969 149144
357 705 865 904 15 6 2 3 1503625 416
87 696 841 151196 393 711 42 152026
87 361 824 153107 229 591 641 750
154046 54 217 72 347 922 155167 201
336 418 156580 796 157019 196 330
521 920 158182 430 61 565 94 757
895 902 159595 806 30 970 6

160122 35 98 250 683 851 161451
585 688 946 162002 334 569 626 917
58 71 163030 98 329 423 626 94 765
804 14 164178 414 53 96 509 42 53
812 54 165444 603 43 166456 621 715
167020 169 78 269 85 374 533 97 724
884 925 168101 332 401 543 638 781
962 169057 205 420 615 66 83 819
916 170119 25 39 439 508 839 171003
41 182 304 489 505 703 900 172070
121 479 725 40 833 173010 54 41 913
174197 298 312 744 877 175106 18
442 76 560 77 817 58 176378 94 549
63 91 684 177647 178239 313 41 580
699 179332 961

180257 353 527 652 940 181018 45
86 166 224 367 411 84 761 948 182290
534 791 913 183015 796 881 981
184022 512 879 185118 389 413 639
837 186271 409 739 187285 352 476
662 75 733 832 941 188147 56 93
256 529 68 667 787 838 960 189145
333 595 975 190189 91 311 50 570
878 191068 152 80 329 672 789 859
931 43 192153 301 57 552 884 193221
86 7 445 590 805 20 9 909 194007
654 897 982

Ze sportu.

POLSKA NIE ZAKWALIFIKOWAŁA SIĘ DO FINAŁU mistrzostw świata w tenisie stołowym

Londyn. W ostatnim meczu o mistrzostwo świata w tenisie stołowym w grupach **Polska pokonała Walię 5:0.**

W grupie, w której walczy Polska, pierwsze miejsce zajmują trzy drużyny: **Ameryka, Austria i Anglia** z równą ilością punktów (po 6). Polska znajduje się na czwartym miejscu z 4-ma pkt. Specjalnie zarządzone mecze eliminacyjne wyjaśnią, która z trzech drużyn, mających po 6 pkt. zakwalifikuje się do finału.

W drugiej grupie pierwsze miejsce zajęły Węgry — 7 pkt. przed Czechosłowacją 6 pkt. W finale Węgry walczyć będą ze zwycięzcą meczu Ameryka — Anglia — Austria.

Polska w najlepszym wypadku może zająć 6-te miejsce w klasyfikacji ogólnej.

TRZY POLSKIE OSADY WYRUSZYŁY Z ATEN.

Ateny. We wtorek wieczorem zgodnie z programem wyruszyły wszystkie trzy polskie osady, które miały startować z Aten do Monte Carlo.

GRAMY OSTATECZNIE W LILLE I LENS.

Bruksela. Francuska Liga Północna postanowiła, że reprezentacja Polski Zachodniej rozegra ostatecznie dwa mecze **w Lille i Lens.** Początkowo drugi mecz miał się odbyć w Valanciennes, ale Francuska Liga widocznie doszła do wniosku, że mecz w Lens zgromadzi znacznie więcej publiczności. Warto zaznaczyć, że w Lens na tym samym boisku grały już reprezentacje Krakowa, Polski Zachodniej i drużyna Warszawianki. Wszystkie te mecze zakończyły się zwycięstwem naszych zespołów.

POLACY W DRODZE DO MONTE CARLO.

Oslo, 27. 1. Ze Stavangeru wyruszyły wczoraj dwie polskie osady do Monte Carlo. W środę obydwa polskie wozy przejechały przez Oslo w bardzo dobrym czasie. Droga ze Stavangerk była na ogół dobra, tylko miejscami oblodzona. W imieniu posła R. P. w Oslo polskich automobilistów powitał attaché poselstwa Szydłowski.

RODZEŃSTWO KALUS NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA W JEŹDZIE PARAMI.

W sobotę i niedzielę mają się odbyć w Opawie łyżwiarskie mistrzostwa świata w jeździe parami. Z Polski na te zawody wyjeżdża definitywnie mistrzowska para Polski rodzeństwo Kalus ze Śląska oraz jako sędzia **kpt. Theuer.**

DYMISJA ZARZĄDU PZŁ.

Zarząd Polskiego Związku Łyżwiarskiego podał się do dymisji i zwrócił się do Związku Polskich Związków Sportowych z prośbą **o mianowanie komisarza,** który by się zajął zwołaniem nadzwyczajnego walnego zebrania dla wyboru nowego zarządu. Jak dotychczas, Z. Z. komisarza nie mianował ani nie odpowiedział na list PZŁ.

POLSKA PRZEGRAŁA Z ANGLIĄ 3:5.

Londyn. W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym Anglia pokonała Polskę 5:3.

AUSTRIACY, NIEMCY I WĘGRZY NA MISTRZOSTWACH NARCIARSKICH POLSKI.

Kraków. Do XIX międzynarodowych mistrzostw narciarskich Polski, które się odbędą w Zakopanem, dotychczas zgłosili się Austriacy, Niemcy i Węgrzy. Włosi i Finowie odpowiedzieli odmownie.

MISTRZOSTWA POMORZA W BYDGOSZCZY.

W najbliższą niedzielę czeka sportową Bydgoszcz nielada impreza. Zjadą się bowiem lekkoatletki i lekkoatleci z całego Pomorza, ażeby walczyć o tytuł halowych mistrzostw Pomorza na rok 1938.

Zawody będą sprawdzeniem formy zawodników przed mistrzostwami Polski, które odbędą się w Poznaniu w dniach 5 i 6 lutego br.

Na niedzielne zawody zjeżdża do Bydgoszczy Sokół Żeński Grudziądz — drużynowy mistrz Polski — z Gackowską, Felską, Gawrońską i Tolkmitówną, KS KPW Pomorzanin Toruń z Książkiewiczówną na czele itd.

Nie mniej ciekawie zapowiada się walka w konkurencjach panów, do której staną między innymi Dunecki, Kalinowski i inni.

Początek zawodów **o godz. 10,30** w hali **sportowej.**

Na pewno będą mistrzami.

30 stycznia w Troppan odbędą się mistrzostwa Europy w jeździe figurowej parami. Na zdjęciu widzimy parę niemiecką Herber — Baier, która na pewno zdobędzie mistrzostwo. Z Polski startują **rodzeństwo Kalusowie.**

Kronika toruńska

Toruń, dnia 27 stycznia 1938 r.

KALENDARZYK

Dziś: Jana Złotoustego b. D. K.
Jutro: Walerego b. i w.
Wschód słońca o godzinie 7.51.
Zachód słońca o godzinie 16.36.

Nocny dyżur pełnią apteki:

„Pod Orłem" — śródmieście
Św. Anny — Bydgoskie Przedmieście
Pod Łabędziem — na Mokrem.
„Nadwiślańska" — Jakubskie Przedmieście.

Pogotowie straży pożarnej tel. 1244.

Telefon nr. 15-46 posiada przedstawiciel stw. „Dziennika Bydgoskiego" w Toruniu.

Pogotowie ratunkowe tel. 1991.

Biblioteka T. C. L. (ul. Wysoka 16) otwarta codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 11 do 11.30 i od 16 do 19.

REPERTUAR KIN:

Aria: „Dziewczęta z Nowolipek".
As: „Ziemia błogosławiona".
Mars: „Ostatnia salwa".
Świt: „Dziewczę z temperamentem".

Z TEATRU ZIEMI POMORSKIEJ.

Dziś „Gdzie diabeł nie może" Romana Niewiarowicza.

Już dziś o godz. 20-tej zostaje powtórzona jedna z czołowych komedii współczesnych polskich Romana Niewiarowicza p. t. „Gdzie diabeł nie może", która grana została już na wszystkich scenach polskich, a obecnie jest grana na szeregu scenach zagranicznych i wszędzie ciszy się zasłużonym powodzeniem.

Najbliższa premiera Teatru Ziemi Pomorskiej „Chata za wsią" J. I. Kraszewskiego.

Niezwykłe zainteresowanie wzbudziła w naszym mieście zapowiedź wystawienia przez Teatr Ziemi Pomorskiej sztuki-wodewilu według J. I. Kraszowskiego — ku uczczeniu 50-letniej rocznicy śmierci wielkiego pisarza — p. t. „Chata za wsią". Tło sztuki to życie cyganów i odwieczna nienawiść między nimi a ludem wiejskim. Efektowne tańce, piękne melodie w wykonaniu chórów oraz barwna oprawa dekoracyjno-kostiumowa przyczynią się niewątpliwie do sukcesu sztuki.

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej.

Czwartek 27 bm. godz. 20 Toruń: „Gdzie diabeł nie może".

Piątek 28 bm. przedstawienie dla wojska.

Sobota 29 bm. godz. 20 Toruń: „Gdzie diabeł nie może".

— **Tylko pamiętajmy...** Nawet wróble o tym świergocą, że w salach Dyrekcji Kolejowej w Toruniu odbędzie się najwspanialszy w obecnym karnawale bal harcerski. Przypominamy, że ten bal nad bale odbędzie się w dniu 1 lutego br.

— **Kradzież roweru i miodu.** Antoni Zakrzewski, zam. przy ul. Rybaki 51, zgłosił o kradzieży roweru i różnej bielizny łącznej wartości 250 zł. Franciszek Zaborski, zam. w Mirakowie (pow. toruński) zgłosił o kradzieży miodu z 13-tu uli, ogólnej wartości 400 zł. W obu wypadkach policja wszczęła dochodzenia.

Ze sportu.

Walne zebranie Pom. Okr. Z. P. R.

W niedzielę, dnia 30 bm. o godz. 9 odbędzie się w Toruniu w Okręgowym Ośrodku W. F. roczne walne zebranie Pomorskiego Okręgowego Związku Piłki Ręcznej oraz zebranie sędziów Pom. O. Z. P. R.

O mistrzostwo Pomorza.

W sobotę, 29 i w niedzielę, 30 bm. odbędą się w Toruniu dalsze rozgrywki o mistrzostwo Pomorza w koszykówce męskiej, których program przedstawia się następująco: sobota KSM Toruń — Sokół III Grudziądz; niedziela: WKS Sęp Toruń — KSM Toruń, KSZS Toruń — Sokół III Grudz.

Toruń na mistrzostwach Polski w siatkówce.

Jak w roku ubiegłym, tak i w roku bieżącym reprezentacja miasta Torunia weźmie udział w turnieju miast Polski w siatkówce męskiej, który odbędzie się dnia 5 lutego br. w Lublinie. Skład reprezentacji nie jest jeszcze ustalony. Reprezentacja m. Torunia składać się będzie z 8 zawodników.

Wolna Trybuna.

Sprawa Muzeum Ziemi Pomorskiej.

Pod takim tytułem pojawił się niedawno w „Słowie Pomorskim" artykuł p. G. Chmarzyńskiego b. kustosza muzeum m. Torunia.

Tak się już dzieje, że ile razy p. Ch. nawiedzi Toruń, jawią się w prasie artykuły jego własne lub inspirowane, pełne biadań i niezadowolenia, rad ewangelicznych i przestróg, ba — nawet gromy padają na ten gród nieszczęsny.

W ogóle — od czasu jak p. Ch. Toruń opuścił, źle się dzieje w tym mieście.

Czytając te sążniste epistoły — ludzie pokpiwają sobie, ale to nie przeszkadza autorowi w redagowaniu nowych, powtarzających tematy sprzed lat i na tych samych łamach „S. P." poruszających niegdyś sprawy Muzeum Krajowego.

Autor artykułu biada — „co robią konfraternie, gdzie są kustosze?" etc., że to niby teraz — od czasu jak jego nie ma w Toruniu — nic się tu nie robi. Dziwnie to trochę wygląda i nieszczerze, bo przecież są dane, że p. Ch. wie dobrze że już w r. 1923, a więc przed 14 laty dzięki właśnie Konfraterni Artystów sprowadzono do Torunia ekspertów (pp. M. Tretera muzeologa z Warszawy i B. Tretera, architekta z Krakowa) celem uzyskania ich opinii, jakiego rodzaju ma być muzeum, jakich rozmiarów i gdzie ma stanąć, przy czym rozpisano konkurs i otrzymano dwa projekty muzeum, a to p. architekta Cybichowskiego z Poznania i Przybylskiego z Warszawy.

Że budowa wówczas nie doszła do skutku, winny temu okoliczności niesprzyjające, jak to i dziś widzimy, kiedy mury nowego muzeum gotowe a wykończenie się przewleka.

„Konfraternie" więc swoje robiły i to bez dyktanda i światłych rad z poza Torunia; robiły później i teraz i mimo że różnym „mętom" to się nie podobało lub dawało im pole do krytyki.

Pytanie drugie „co robili kustosze?", to już wprost pytanie jakoby do lustra: bo nie kto inny wówczas bronił spraw muzeum jak p. Ch., były jego kustosz. W dość rozwlekłym artykule autor przytacza i racje słuszne, owszem; daje odpowiedź tym, coby chcieli gmach nowego muzeum przerobić na uniwersytet dowodzi — co dawno wiadomo — że ratusz toruński nie nadaje się na muzeum a nawet poświęca uwagę rzekomym hójkom na temat rzekomej „niepopularności" nowego muzeum itp.

Otóż już wiemy — wiemy! Będzie ono dopiero wtedy popularne, jak p. Chm. z powrotem posadę kustosza obejmie, o co podobno usilnie i wszechstronnie zabiega.

Tak to z całego tego „popularyzowania" wychodzą sprawy osobiste; mało szczęśliwe wycieczki i tzw. „szycie komuś butów" — wcale już nie krytym ściegiem. „Garstka ludzi z podziemi ratusza" tj. ci, których p. Ch. tak pracowicie nienawidził, pewnie mu nie odpowie; zna bowiem jego bolesny kompleks „walącego się ratusza" i konfraterni artystów, zaś metody jakich używa z okazji „popularyzowania" spraw muzeum zasługują na prześwietlenie.

E. G.

ZAGADNIENIA POPULACYJNE W III RZESZY.

W dniu wczorajszym w przepełnionej publicznością sali Domu Społecznego red. Antoni Pluciński z Warszawy wygłosił odczyt na temat zagadnień populacyjnych w III Rzeszy. Był to pierwszy odczyt z cyklu naukowych, zorganizowanych przez Polski Związek Zachodni na Pomorzu.

Mówca zobrazował politykę populacyjną w III Rzeszy, polegającą na udzielaniu pożyczek na zawieranie małżeństw i popieranie w ten sposób rozrodczości. Mówca wyraził przy tym pewne wątpliwości, gdyż tego rodzaju polityka sprzeczna jest z prawami natury. Nie wiadomo również, czy tego rodzaju posunięcia wpłyną na przełamanie procesu ubytku przyrostu ludności.

Odczyt poprzedziło przemówienie prezesa okręgowego Polskiego Związku Zachodniego p. sędziego Glemmy.

Następny odczyt wygłosi p. red. Tadeusz Katelbach w dniu 17 lutego br. p. t. „Kłajpeda i Gdynia".

Lekarz weterynarii na pow. lubawski.

Wakujące stanowisko powiatowego lekarza weterynarii na powiat lubawski z dn. 25 bm. powierzone zostało lek. wet. Kazimierzowi Pyszkowskiemu.

Dr K. Pyszkowski, urodzony w dn. 14. I. 1910 r. w Pleszewie, w woj. poznańskim, szkołę średnią ukończył w Wągrowcu, po czym w r. 1933 ukończył wydział weterynaryjny Uniw. J. Piłsudskiego w Warszawie. W r. 1935 pracował w zakładzie patologii ogólnej i anatomii Uniw. J. P. w Warszawie, a doktoryzował się w r. 1937. Poza przygotowaniem teoretycznym, dr Pyszkowski posiada również odpowiednie doświadczenie fachowe, pełnił bowiem obowiązki kierownika rzeźni miejskiej w Wągrowcu, następnie zaś był przez dłuższy czas lekarzem w rzeźni miejskiej w Starogardzie.

Z Izby Rzemieślniczej.

Ostatnio odbyło się w Toruniu posiedzenie zarządu Izby Rzemieślniczej, pod przewodnictwem prezesa p. Pohlkego oraz przy udziale przedstawicieli Min. Przemysłu i Handlu, nacz. woj. K. Barciszewskiego.

W czasie kilkugodzinnych obrad załatwiono sprawy administracji przemysłowej, egzaminów oraz wydania różnych uchwał i zarządzeń.

Dyr. Biszoff zreferował wyniki konferencji, przeprowadzonej w Banku Gosp. Kraj. z prez. gen. Góreckim, jak również z konferencji w Min. Przem. i Handlu w sprawach przyjęcia terenów w związku z rozszerzeniem granic Pomorza.

Po rozpatrzeniu zamknięcia rocznego za rok 1937 uchwalono przelać nadwyżkę budżetową na bież. rok budżetowy.

Z dziedziny gospodarczej dłuższą dyskusję wywołała sprawa Targów Meblowych w Nowem, które odbędą się w czerwcu br.

Po wyczerpaniu się obrad zebranie zamknięto.

Zgon najstarszego toruńczyka.

W nocy z poniedziałku na wtorek zmarł najstarszy toruńczyk śp. August Tews, liczący 102 lata.

Zmarły był założycielem fabryki mebli przy ul. Mostowej. Przeszło stuletni staruszek ostatnio mieszkał w Toporzyskach pod Toruniem.

Aleksandrów Kujawski

— **Ważne dla wszystkich.** Już od 1 kwietnia br. Aleksandrów Kujawski przyłączony zostanie do województwa pomorskiego. Największym i najpoczytniejszym dziennikiem pomorskim jest „Dziennik Bydgoski". Przynosi on codziennie najświeższe wiadomości polityczne, gospodarcze i społeczne oraz aktualne ilustracje, karykatury polityczne, interesujące reportaże, ciekawe powieści itd. W Aleksandrowie otrzymać można „Dziennik Bydgoski" codziennie o godz. 16-tej w agenturze p. Polaszkowej, przy ul. Marsz. Piłsudskiego 27. Kto zaprenumeruje „Dziennik Bydgoski" na luty otrzyma piękny, ilustrowany kalendarz książkowy na 1938 r. bezpłatnie. Od dziś czytajcie tylko „Dziennik Bydgoski!"

— **Uwaga pp. urzędnicy!** W sobotę, 29 bm. o godz. 18,30 w lokalu własnym przy ul. Słowackiego odbędzie się doroczne walne zebranie członków stowarzyszenia „Klub Urzędniczy". Obecność wszystkich członków konieczna. W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków, zebranie odbędzie się w drugim terminie w tym samym dniu o godzinie 19-tej bez względu na ilość obecnych członków.

— **Inspektorat szkolny w Aleksandrowie.** Jak się dowiadujemy, w najbliższych tygodniach nastąpi utworzenie powiatowego inspektoratu szkolnego w Aleksandrowie Kuj. Odpadną więc wreszcie uciążliwie i drogie wyjazdy nauczycielstwa do Włocławka.

— **Z życia oficerów rezerwy.** Na dorocznym walnym zebraniu członków Związku Oficerów Rezerwy Koło Nieszawskie w Aleksandrowie Kujawskim wybrano nowy zarząd, w skład którego wchodzą pp.: prezes por. rez. Wardzyński Bronisław, sekretarz ppor. rez. Rzadkowolski Władysław, skarbnik Komur Bronisław oraz kpt. lek. Idson Jerzy, por. rez. Sulimierski Leonard, ppor. rez. Grubiński Mieczysław, ppor. rez. Stankiewicz Antoni, pchor. rez. Koziczyński Dominik. Szef Wydziału III kpt. w st. spocz. Maniszewski Jan. Referent „Bratniej Pomocy" ppor. rez. Mejster Leopold, referent kulturalno-oświatowy ppor. rez. Palczyński Stanisław. Komisję rewizyjną tworzą pp.: por. lek. Marlicz Adam, jako przewodniczący oraz ppor. rez. Mariański Mieczysław i ppor. rez. Reżmar Rudolf, jako członkowie. Nowemu zarządowi „Szczęść Boże!" w pracy dla dobra organizacji i Ojczyzny.

Ciechocinek

— **Ku czci bohaterów powstania styczniowego** odbyła się w remizie strażackiej uroczysta akademia, w której wzięli udział przedstawiciele władz, oddziały przysposobienia wojskowego i liczne rzesze publiczności. Piękne przemówienie, poświęcone 75-rocznicy Powstania Styczniowego wygłosił p. Kamiński. Następnie odśpiewano hymn państwowy i kilka pieśni powstańców z 1863 roku.

— **Już od 1-go kwietnia br.** Ciechocinek przyłączony zostanie do województwa pomorskiego. Największym pismem narodowo-katolickim Pomorza jest „Dziennik Bydgoski", który obok najświeższych wiadomości politycznych, gospodarczych i społecznych przynosi codziennie najaktualniejsze ilustracje i karykatury polityczne oraz interesujące reportaże, ciekawą powieść itd. Żądajcie „Dziennik Bydgoski" u wszystkich sprzedawców gazet. Kto zaprenumeruje „Dziennik Bydgoski" na luty otrzyma piękny, ilustrowany kalendarz książkowy na 1938 r.

Kronika Włocławka

— **Chwila jest przełomowa.** Musimy ratować Polskę. Czas rozbudzić uśpione sumienia obywateli. Do wyzwolenia energii społecznej i poddźwignięcia Polski do poziomu, godnego Narodu o świetnych tradycjach bohaterskich i wielkiej tysiącletniej kulturze dąży **Stronnictwo Pracy,** na którego czele stanął bohaterski żołnierz i człowiek nieskazitelny, gen. Józef Haller. Stronnictwo Pracy dąży do majestatu Prawdy i Prawa, zapewnienia pracy i chleba wszystkim Polakom, budowania Ojczyzny sprawiedliwej i potężnej. **W niedzielę, dnia 30 bm., o godz. 12,30 odbędzie się w sali Towarzystwa Krajoznawczego we Włocławku, przy ul. Słowackiego 1a zgromadzenie publiczne Stronnictwa Pracy,** które istnieje we Włocławku już od listopada ub. r. Zarząd Stronnictwa Pracy w Włocławku tworzą: prezes Nawrocki Stanisław, wiceprezes Koprowski Czesław, sekretarz Przysiecki Leon, zast. sekretarza Mańczak, skarbnik Wyczółkowski Józef. W skład delegacji na zjazd wojewódzki do Torunia wchodzą: Nawrocki, Koprowski, Mańczak i Przysiedzki. Wszelkich informacji w sprawie Stronnictwa Pracy udziela sekretarz we Włocławku, przy ul. Szkolnej 2.

— **Ze sportu.** Trójmecz ping-pongowy między drużynami Chrz. Zw. Młodzieży Pracującej „Odrodzenie", Sokoła i Organizacją Młodzieży Pracującej (OMP) zakończył się zasłużonym zwycięstwem Chrześcijańskiego Zw. Młodzieży Pracującej „Odrodzenie", który zdobył 5 punktów, (OMP) 3 pkt., Sokół 1 pkt.). Sędziowali dobrze Płotecki i Krzemiński. Zaznaczyć należy, że drużyna Chrześcijańskiego Zw. Młodzieży Pracującej „Odrodzenie" jest najsilniejszym chrześcijańskim zespołem ping-pongowym we Włocławku, a najlepszym graczem „Odrodzenia" jest Bogdański.

— **Podziękowanie.** Chrz. Zw. M. P. „Odrodzenie" składa podziękowanie pp.: Janowi Wypijskiemu, Koreckiemu, Dowrackiemu, Obeleckiemu, Michalakowi, Osieckiemu, Rybackiemu, Rosikiewiczowi, Banachowskiemu i Helińskiemu za bezinteresowne występy (śpiew i akompaniament) podczas uroczystości „opłatka" „Odrodzenia" w dniu 8 bm.

— **We wszystkich kioskach, cukierniach i restauracjach żądajcie „Dziennik Bydgoski".**

Kontrola w redakcjach dzienników sowieckich.

Jak donosi „Prawda", poszukiwania „wrogów", którzy zagnieździli się w licznych redakcjach dzienników sowieckich prowadzone były dotychczas zbyt powierzchownie. Aby łatwiej wyłowić „wrogów ludu" postanowiono badać korekty, bruliony odbitek, rękopisy itp. — celem ustalenia, czy nie zawierały „złośliwych pomyłek druku", usuniętych w ostatniej chwili przez korektorów.

Piętnastoletnie wdowy.

Statystyka bułgarska przytacza ciekawe fakty. 13 dziewcząt i jeden chłopiec lat 15 są rozwiedzeni. Jedna dziewczyna w wieku lat 14 i 9 w wieku lat 15 są wdowami. Natomiast tylko 2 chłopców 15-letnich zostało już wdowcami. (s)

KAŻDY KUPIEC POMORSKI WINIEN NALEŻEĆ DO SWEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO.

Tabela loterii

18-ty dzień ciągnienia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Główna wygrana 1.000.000 zł. padła na nr. 17270

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 34958

10.000 zł.: 139730

5.000 zł.: 24215 34431 42317 71573 181695

2.000 zł.: 3754 7009 11451 17186 16118 33769 47987 52089 53095 53186 77073 80066 115745 131718 144088 154360 156367 159719 164279 181558 185876 187460 190830

1.000 zł.: 1874 3764 31866 36584 37500 39207 58393 61892 69089 83084 96144 102854 105990 106740 106987 106412 113495 115187 121252 124856 130368 145824 147467 165820 166202 175155 193502

Wygrane po 200 zł.

101 72 614 758 851 1038 51 83 107 57 68 205 59 315 23 431 565 628 822 56 939 79 2111 60 376 452 697 864 3037 82 289 409 17 681 4223 44 302 82 407 514 39 732 67 856 942 5407 37 587 760 952 6092 182 499 621 49 886 926 7081 136 216 863 94 8144 344 483 812 9002 351 513 659 925 39 59 10013 139 261 333 528 60 645 72 74 707 858 970 11095 338 432 541 998 12075 91 460 68 658 700 965 13033 101 88 298 408 515 44 80 607 909 14050 85 185 523 28 757 829 944 15395 594 767 920 16105 93 916 516 28 99 666 716 22 44 841 901 22 17130 81 215 90 712 24 848 914 18049 241 506 12 34 59 318 38 43 978 19079 340 509 19 68 788 949 20162 207 16 592 21017 54 67 138 67 86 302 16 19 80 242 53 541 65 626 59 781 817 41 22008 131 476 585 661 704 873 924 23013 12 137 99 211 319 45 95 674 830 977 79 24007 267 522 77 25016 36 137 290 323 455 46 78 96 536 654 719 836 79 26101 29 69 210 438 40 739 64 997 27059 160 341 80 492 530 628 63 86 761 816 75 76 28118 23 71 234 386 513 29090 14 47 92 184 237 332 319 47 462 751 30086 245 300 694 832 46 64 905 31056 166 593 663 812 21 964 32127 659 67 84 708 33151 53 252 397 409 88 98 560 79 684 85 991 34121 92 249 394 402 578 610 806 35047 83 192 99 457 568 669 082 12 29 969 36725 19 822 37106 391 98 489 702 3 941 38027 242 422 607 55 882 978 39008 85 91 272 497 672 790 99 807 11 965 80 40121 45 213 304 265 914 66 41014 274 86 554 90 639 792 914 420169 693 830 906 43008 346 406 204 45 82 856 935 44199 620 713 33 863 45052 212 93 301 16 83 423 52 631 875 904 46127 354 400 97 509 47083 305 426 521 48361 72 457 90 96 49009 39 67 315 35 48 74 516 48 682 725 63 837 82 903 46 50057 170 99 220 412 59 91 710 39 962 51080 272 321 85 499 707 58 85 810 929 72 89 52004 83 266 3331 461 654 759 976 53155 221 460 90 711 20 812 33 36 54005 30 58 612 86 716 898 963 55014 404 76 711 79 848 913

56050 108 481 736 56 58 78 895 57132 202 14 533 654 59 70 2859 58069 186 370 606 817 969 690 877 264 320 82 480 574 721 68 957 60020 47 48 102 21 213 386 91 46 181 569 712 39 823 42 55 88 61121 60 313 43 823 983 62022 380 465 551 52 647 54 735 834 45 942 63111 31 288 337 45 52 92 408 841 74 64006 179 280 535 54 64 733 985 65027 76 83 259 69 96 363 448 87 516 66005 199 280 415 63 561 677 85 67180 263 523 67 712 825 68075 97 208 67 507 643 776 69057 325 35 605 23 730 827 39 64 923 54 67 70071 156 58 63 270 472 74 613 725 710044 97 231 566 938 39 72074 470 740 824 78 87 903 13 73028 330 93 553 613 78 94 705 819 72 74007 242 421 797 7507 112 26 36 407 659 719 27 829 32 990

76094 175 257 84 389 418 76 755 816 931 77043 146 221 518 636 714 78420 46 547 79042 55 61 31 171 674 98 740 54 93 80253 83 307 414 61 571 716 927 10 39 81163 225 30 48 308 28 521 35 693 908 82013 154 299 309 406 9 24 92 720 83 918 83191 244 98 316 494 572 786 862 17 84091 186 230 37 394 47 80 822 85063 83 98 113 57 88 216 95 359 91 962 92 84021 115 33 419 6 599 748 53 825 825 87027 81 229 427 609 28 34 723 34 88041 56 75 102 91 427 609 28 34 723 24 89090 174 44 230 42 423 59 519 88 694 734 855 90039 60 153 336 447 516 627 72 912 95 91033 230 318 81 413 17 515 29 748 995 92056 97 290 82 413 576 60 623 50 760 64 63 941 93155 77 483 537 601 721 848 970 94237 371 452 731 75 811 72 994 96 95132 269 90 324 424 575 645 714 824 986 96221 426 557 91 687 751 27 806 983 98124 70 570 693 877 916 83 97048 196 303 401 747 820 49 987 99303 37 42 92 449 643 755 965 100155 213 20 45 374 461 473 503 580 101001 54 89 80 101065 187 40 3341 546 726 63 926 102074 322 785 98 103120 239 88 313 405 45 573 79 707 850 931 19 104144 72 350 440 561 45 635 37 850 975 105018 145 428 462 731 51 851 97 994 106122 69 265 653 756 884 107009 53 243 75 424 90 826 62 78 108039 215 348 755 784 109072 106 291 380 456 749 800 6 17 55 110128 331 517 604 789 828 998 111060 67 300 720 57 63 864 98 948 112044 80 105 368 415 22 584 739 86 898 581 113096 202 10 98 594 771 84 811 966.

114014 64 8 108 13 231 479 688 862 974 115033 73 301 4 570 116270 360 86 871 117061 185 264 90 409 75 662 80 9 870 915 71 118067 67 329 417 8 559 673 873 119101 38 309 466 534 625 74 744 890

120130 312 6 454 73 617 77 715 20 63 121102 46 215 53 304 86 608 76 730 122040 296 512 4 27 697 771 899 123046 525 808 28 35 227 43 57 878 454 728 60 819 49 920 56 125081 171 264 435 729 812 54 126241 491 549 637 72 710 51 824 127226 92 312 42 75 761 815 64 121038 71 150 67 9 340 68 9 898 523 45 95 129023 62 149 99 272 427 514 832 90963 85 96 130100 76 269 343 89 437 702 27 35 85 940 83 131261 517 781 99 848 89 922 60 73 132011 81 120 377 538 808 87 978 133009 25 65 154 84 323 499 612 919 134052 110 51 287 425 32 576 185091 192 240 332 610 80 136009 46 208 334 137047 51 157 60 91 231 45 69 305 416 28 98 887 910 61 138074 257 66 314 403 55 765 6 93 909 139083 203 304 542 52 665 8 96 815 934

140018 159 210 559 815 93 141163 73 213 43 465 587 863 71 922 142119 219 39 513 702 7 32 824 907 89 143158 214 500 99 22 58 715 21 9 34 822 144017 584 620 40 701 806 975 86 145043 163 326 587 693 715 8770 922 40 84 146012 146 282 374 6 466 641 718 869 940 68 147553 668 76 908 148315 412 46 535 42 611 60 848 149046 566 729 96 946 150069 140 303 56 86 546 623 95 701 937 151007 54 212 47 367 412 33 4 798 892

152166 74 264 478 85 525 625 58 830 88 933 153033 111 2 27 373 418 48 520 890 916 44 154045 67 242 325 415 554 798 811 81 155105 33 342 507 13 638 700 816 156105 46 356 415 687 715 74 821 157329 50 417 92 693 158014 75 99 269 561 718 93 926 159087 9 375 405 54 81 562 160046 213 405 65 81 522 667 161004 81 104 274 353 816 24 162009 108 510 671 749 847 163235 372 9 445 530 798 987 164275 426 86 504 696 732 983 94 165111 205 69 416 577 765 98 166105 329 651 4 75 742 72 816 24 35 167235 311 490 789 823 99 168028 145 98 379 717 884 970 169021 48 94 146 337 76 436 508 610 875 87 994

170057 203 56 361 4 470 834 70 8 940 85 171191 226 8 43 388 414 612 728 98 876 973 172505 769 70 173215 376 174190 221 455 77 516 55 780 75001 8 56 177 210 372 634 704 16103 91 204 9 593 736 66 177012 22 280 524 78 80 879 919 178236 331 621 46 57 66 84 717 92 983 179072 151 312 78 491 523 88 9 820 993 180150 327 414 569 75 769 942 181067 121 57 244 349 50 9 85 591 649 182326 34 40 472 509 46 81 774 849 183080 96 161 404 8 605 704 5 75 184089 103 85 347 76 602 43 797 896 987 185182 95 430 588 642 65 97 966 75 186045 91 421 89 787 833 929 187200 335 418 98 613 8 4970 188013 81 620 805 933 48 189039 348 814

190080 152 56 281 785 820 24 191078 136 89 348 584 844 83 948 192058 430 62 75 527 638 775 813 901 22 25 56 193005 10 302 304 412 14 638 50 194045 155 59 273 95 375 995.

III i IV ciągnienie

Wygrane po 2.500 zł.

50 1408 2885 3078 259 679 4043 893 6431 742 941 7694 8123 9177 643 10329 11161 337 759 864 12560 13083 687 14275 571 678 763 15216 16616 883 98 939 17134 808 18442 19201 11 379 427 638 20355 21171 282 431 549 635 22628 23596 27434 872 28037 454 686 29071 95 482 30257 33284 34242 35358 36451 568 69 37617 38333 550 926 40043 298 537 604 865 41176 333 42490 538 68 43170 322 98 936 44539 682 835 45473 46242 337 957 47984 48019 697 49031 82 395 480 620 952

50187 52800 53226 702 956 69 54206 562 803 55175 76 203 543 807 56126 31 385 437 62 884 900 57381 823 58625 59701 962 60244 611 964 61662 771 965 62546 976 63071 65266 67247 401 30 68159 343 69837 70275 695 72436 693 788 883 932 73159 204 74160 336 75859 76459 77333 38 432 78152 728 64 79118 80562 81115 415 731 82020 85 345 657 861 85 83937 84449 588 641 87575 88260 519 89092 808 17 48 91126 487 775 95 980 92104 678 914 93046 672 847 94052 112 840 95765 96365 817 907145 781 98489 721 869 94 99086 553 784 969.

100197 101249 102102 555 842 103053 104308 815 30 106014 690 832 107575 841 108075 276 491 94 523 109013 132 585 602 705 110468 533 333056 119 26 328 112667 97 114414 533 728 870 115008 820 116099 418 60 117438 612 118206 612 119066 387 120443 579 807 121254 407 819 122495 928 123292 331 662 720 124415 125861 126331 56 647 811 117932 130659 131113 489 940 132197 133022 112 310 74 926 135113 807 136423 817 137339 709 844 138900 140976 141910 72 142872 946 143845 144110 319 410 145760 973 146258 770 930 147014 547 148062 149426 47 77 805 150219 43 480 93 574 705 806 11 151011 966 152409 153040 911 154055 722 42 60 155232 156585 712 51 831 157001 194 688 826 158273 734 160947 161562 828 162026 208 811 163358 824 902 154398 615 165875 992 167133 168088 417 16920 309 856 170539 699 171252 172402 173658 174851 175000 864 176822 177747 178226 312 179135 181410 718 182182 895 184186 757 185144 235 51 186242 836 188361 653 69 191515 192294 366 490 724 193244 737 867 192949 66 194245 647 758

Wygrane po 200 zł.

132 261 358 414 628 32 34 38 877 979 1266 538 616 968 90 2140 54 350 411 747 878 951 93 3091 285 429 37 514 50 895 901 14 4175 291 526 95 744 867 5092 228 658 847 907 34 6110 286 561 822 976 7085 168 76 213 37 375 584 616 731 853 911 78 8024 101 291 9011 375 787 966 10046 146 438 65 73 541 785 91 11022 318 91 94 606 748 874 931 12335 409 512 31 43 768 838 949 13167 245 380 419 82 590 949 66 14118 652 15014 37 138 241 58 341 602 6 91 700 854 16110 524 37 71 739 17052 464 699 952 70 18283 579 802 19016 478 595 806 20179 316 33 422 36 593 770 853 21042 668 724 853 22097 138 60 240 448 23335 98 746 921 10 69 24031 220 395 429 48 668 71 782 881 25010 257 301 577 79 716 939 26298 652 785 962 27354 90 515 669 733 79 28450 53 638 97 742 888 29015 49 166 335 403 749 30079 224 67 456 500 764 883 970 31065 90 132 90 479 558 653 32168 217 326 33050 60 429 46 54 730 55 933 34085 791 933 35034 315 85 526 790 803 86 950 36290 619 59 862 74 98 972 37066 118 299 409 516 613 772 894 971 38106 867 914 39306 20 74 507 603 754 850 958 93 40149 239 654 867 41088 365 452 505 55 66 703 872 949 42040 64 600 789 860 927 43116 227 497 538 776 44030 86 154 253 401 562 77 45025 60 143 289 364 458 538 90 717 70 820 46761 47543 638 817 48158 254 62 89 615 785 89 909 83 49027 185 220 609 728 96 928 50486 635 58 784 810 976 51519 689 91 705 52018 98 145 355 469 778 965 53026 88 131 71 972 54798 947 69 90 55036 73 142 648 86 705 46 867 56214 16 27 474 593 620 746 28 57191 98 293 333 467 576 641 732 817 92 58088 97 508 82 88 784 59455 543 985 60 008 193 240 59 308 65 460 654 922 61101 41 92 262 98 389 552 699 967 997 62555 625 63221 419 75 511 72 616 889 900 11 48 64010 326 31 841 42 55 65068 124 322 69 578 610 883 947 66115 339 404 662 808 29 67296 398 503 984 68085 215 51 572 784 896 945 69042 96 340 466 91 866 976 70123 438 573 857 71088 216 380 456 89 524 602 703 80 801 78 961 72000 241 355 533 621 710 874 73161 281 461 74229 467 647 69 746 75005 162 361 787 880 979

76041 369 844 77126 59 63 463 598 598 654 751 989 78044 111 83 243 307 500 748 79093 189 251 521 47 610 60 726 801 20 2 972 80077 124 75 324 85 654 725 95 875 81197 342 74 498 785 896 974 82070 95 502 702 954 83155 282 488 84016 64 5 314 51 574 99 624 805 85023 31 186 459 629 807 36 62 86075 110 25 288 303 15 866 87039 163 262 483 550 823 88381 461 651 718 35 821 81050 62 147 215 68 405 94 646 792 802 85 90056 119 233 67 94 478 564 790 873 91050 4 321 58 468 901 52 97 92271 622 858 953 93107 54 384 499 528 745 95 830 931 94164 330 405 583 859 973 95023 296 455 98 533 894 96102 227 531 655 773 88 937 97104 202 33 408 22 839 98005 197 260 321 51 402 88 571 80 692 965 99025 809 13 7

100147 231 309 5 53 404 25 583 10116 553 879 102106 344 646 95 816 22 902 103363 538 989 104084 280 489 98 595 758 105329 411 721 807 37 106127 49 316 72 579 604 55 107056 155 305 89 460 874 108088 144 7 224 432 89 521 47 623 109367 418 594 639 64 707 96 977 110106 539 746 880 360 2 87 111083 255 333 79 628 112079 145 54 233 86 325 566 601 113143 96 205 872 960 114293 548 829 115217 424 32 695 723 52 116074 308 542 677 855 117005 156 236 403 629 31 821 41 96 118004 117 27 262 398 687 829 119075 173 292 531 765 801 944 80

120178 242 95 457 932 121191 424 546 122050 372 709 99 969 123520 952 124034 118 258 470 836 125005 265 7 91 313 551 61 624 60 919 60 74 126113 605 13 127109 208 529 654 744 801 128267 314 28 637 79 935 129079 353 891 130010 43 170 312 572 657 862 131151 329 468 132106 645 809 26 133180 1 212 83 605 134069 116 372 450 760 853 135027 298 638 69 722 137272 357 625 841 138047 139066 391 479 977

140140 269 72 314 47 620 715 985 141010 337 54 780 142343 468 502 793 902 17 77 143114 655 824 47 144145 488 145034 142 215 95 561 683 837 926 58 146142 528 608 20 92 800 900 46 147087 131 445 20 91 539 77 626 770 148163 677 969 149144 357 705 865 904 15 6 2 3 1503625 416 87 696 841 151196 393 711 42 152026 87 361 824 153107 229 591 641 750 154046 54 217 72 347 922 155167 201 336 418 156580 796 157019 196 330 521 920 158182 430 61 565 94 757 895 902 159595 806 30 970 6

160122 35 98 250 683 851 161451 585 688 946 162002 334 569 626 917 58 71 163030 98 329 423 626 94 765 804 14 164178 414 53 96 509 42 53 812 54 165444 603 43 166456 621 715 167020 169 78 269 85 374 533 97 724 884 925 168101 332 401 543 638 781 962 169057 205 420 615 66 83 819 916 170119 25 39 439 508 839 171003 41 182 304 489 505 703 900 172070 121 479 725 40 833 173010 54 41 913 174197 298 312 744 877 175106 18 442 76 560 77 817 58 176378 94 549 63 91 684 177647 178239 313 41 580 699 179332 961

180257 353 527 652 940 181018 45 86 166 224 367 411 84 761 948 182290 534 791 913 183015 796 881 981 184022 512 879 185118 389 413 639 837 186271 409 739 187285 352 476 662 75 733 832 941 188147 56 93 256 529 68 667 787 838 960 189145 333 595 975 190189 91 311 50 570 878 191068 152 80 329 672 789 859 931 43 192153 301 57 552 884 193221 86 7 445 590 805 20 9 909 194007 654 897 982

Ze sportu.

POLSKA NIE ZAKWALIFIKOWAŁA SIĘ DO FINAŁU

mistrzostw świata w tenisie stołowym

Londyn. W ostatnim meczu o mistrzostwo świata w tenisie stołowym w grupach **Polska pokonała Walię 5:0.**

W grupie, w której walczy Polska, pierwsze miejsce zajmują trzy drużyny: **Ameryka, Austria i Anglia** z równą ilościa punktów (po 6). Polska znajduje się na czwartym miejscu z 4-ma pkt. Specjalnie zarządzone mecze eliminacyjne wyjaśnią, która z trzech drużyn, mających po 6 pkt. zakwalifikuje się do finału.

W drugiej grupie pierwsze miejsce zajęły Węgry — 7 pkt. przed Czechosłowacją 6 pkt. W finale Węgry walczyć będą ze zwycięzcą meczu Ameryka — Anglia — Austria.

Polska w najlepszym wypadku może zająć 6-te miejsce w klasyfikacji ogólnej.

TRZY POLSKIE OSADY WYRUSZYŁY Z ATEN.

Ateny. We wtorek wieczorem zgodnie z programem wyruszyły wszystkie trzy polskie osady, które miały startować z Aten do Monte Carlo.

GRAMY OSTATECZNIE W LILLE I LENS.

Bruksela. Francuska Liga Północna postanowiła, że reprezentacja Polski Zachodniej rozegra ostatecznie dwa mecze **w Lille i Lens.** Początkowo drugi mecz miał się odbyć w Valanciennes, ale Francuska Liga widocznie doszła do wniosku, że mecz w Lens zgromadzi znacznie więcej publiczności. Warto zaznaczyć, że w Lens na tym samym boisku grały już reprezentacje Krakowa, Polski Zachodniej i drużyna Warszawianki. Wszystkie te mecze zakończyły się zwycięstwem naszych zespołów.

POLACY W DRODZE DO MONTE CARLO.

Oslo, 27. 1. Ze Stavangeru wyruszyły wczoraj dwie polskie osady do Monte Carlo. W środę obydwa polskie wozy przejechały przez Oslo w bardzo dobrym czasie. Droga ze Stavangerk była na ogół dobra, tylko miejscami oblodzona. W imieniu posła R. P. w Oslo polskich automobilistów powitał attaché poselstwa Szydłowski.

RODZEŃSTWO KALUS NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA W JEŹDZIE PARAMI.

W sobotę i niedzielę mają się odbyć w Opawie łyżwiarskie mistrzostwa świata w jeździe parami. Z Polski na te zawody wyjeżdża definitywnie mistrzowska para Polski rodzeństwo Kalus ze Śląska oraz jako sędzia kpt. **Theuer.**

DYMISJA ZARZĄDU PZŁ.

Zarząd Polskiego Związku Łyżwiarskiego podał się do dymisji i zwrócił się do Związku Polskich Związków Sportowych z prośbą **o mianowanie komisarza,** który by się zajął zwołaniem nadzwyczajnego walnego zebrania dla wyboru nowego zarządu. Jak dotychczas, Z. Z. komisarza nie mianował ani nie odpowiedział na list PZŁ.

POLSKA PRZEGRAŁA Z ANGLIĄ 3:5.

Londyn. W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym Anglia pokonała Polskę 5:3.

AUSTRIACY, NIEMCY I WĘGRZY NA MISTRZOSTWACH NARCIARSKICH POLSKI.

Kraków. Do XIX międzynarodowych mistrzostw narciarskich Polski, które się odbędą w Zakopanem, dotychczas zgłosili się Austriacy, Niemcy i Węgrzy. Włosi i Finowie odpowiedzieli odmownie.

MISTRZOSTWA POMORZA W BYDGOSZCZY.

W najbliższą niedzielę czeka sportową Bydgoszcz nielada impreza. Zjadą się bowiem lekkoatletki i lekkoatleci z całego Pomorza, ażeby walczyć o tytuł halowych mistrzostw Pomorza na rok 1938.

Zawody będą sprawdzeniem formy zawodników przed mistrzostwami Polski, które odbędą się w Poznaniu w dniach 5 i 6 lutego br.

Na niedzielne zawody zjeżdża do Bydgoszczy Sokół Żeński Grudziądz — drużynowy mistrz Polski — z Gackowską, Felską, Gawrońską i Tolkmitówną, KS KPW Pomorzanin Toruń z Książkiewiczówną na czele itd.

Nie mniej ciekawie zapowiada się walka w konkurencjach panów, do której staną między innymi Dunecki, Kalinowski i inni.

Początek zawodów **o godz. 10,30** w hali **sportowej.**

Na pewno będą mistrzami.

30 stycznia w Troppan odbędą się mistrzostwa Europy w jeździe figurowej parami. Na zdjęciu widzimy parę niemiecką Herber — Baier, która na pewno zdobędzie mistrzostwo. Z Polski startują rodzeństwo **Kalusowie.**

Kronika gdyńska

Gdynia, dnia 27 stycznia 1938 r.

KALENDARZYK

Dziś: Jana Złotoustego b. D. K.
Jutro: Walerego b. i w.
Wschód słońca o godzinie 7.51.
Zachód słońca o godzinie 16.36.

POGOTOWIA.

Straż pożarna ☎ 17-08 Pogotowie Ratunkowe, lekarz dyżurny ☎ 12-40. Gł. Kom Policji ☎ 16-11. Miejskie Zakłady Elektryczne ☎ 29-67.

DYŻUR APTEK.

Codziennie, prócz niedziel i świąt, wszystkie apteki śródmieścia i przedmieść Gdyni są czynne gcdz. od 8—20. Dyżur w nocy, od godz. 20—8 rano oraz w niedziele i święta mają w bieżącym tygodniu następujące apteki:

Apteka dr. Adama Jurkowskiego, Skwer Kościuszki 22, tel. 18-44.
Apteka mgr. Grodzkiego, ul. Morska 155.
Apteka Bałtycka, ul. Śląska 42.
Apteka Nadmorska, ul. Orłowska w Orłowie Morskim.

AUTODOROŻKI.

Skwer Kościuszki ☎ 15-70. Plac Kaszubski ☎ 15-41; ul. Portowa ☎ 25-62; Dworzec kolejowy ☎ 15-40; Orłowo Morskie ☎ 92-04.

TRAGARZE

przy dworcu. ☎ 21-93.

Oddział

Przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" mieści się: Skwer Kościuszki 24 (nad cukiernią Fangrata). tel. 14-60.

REPERTUAR KIN:

Bajka: Wallace Beery w filmie pt. **„Burzliwa młodość"**, nadprogram najnowszy tygodnik PAT.

BODEGA. Podwójny program: I. **„Jestem niewinny"**, II. **„Tajemniczy strzał"**.

MORSKIE OKO. Rewelacyjny twór kinematografii, nie mający sobie równego p. t. **„Życie ulicy"**. Bogaty nadprogram

LIDO. Nieśmiertelna powieść Marka Twaina p. t. **„Książę i żebrak"**. W rolach gł. Errol Flynn oraz fenomenalni bliźniacy Billy i Bobby Mauch. Bogaty nadprogram.

MIRAŻ - Orłowo. Wiedeńska operetka p. t. **„Księżniczka Czardasza"** z Martą Eggerth. Bogaty nadprogram.

POLONIA. Dawno oczekiwany polski film p. t. **„Królowa przedmieścia"**. W rolach gł. Grosówna, Sielański, Orwid. Nadprogram kolorówka i tygodnik.

M/S „Batory" odszedł dnia 19 bm. z New Yorku do Europy, zabierając pasażerów i ładunek. Przyjazd statku do Gdyni spodziewany jest dnia 29 bm.

S/S „Kościuszko" odszedł dnia 21 bm. z Gdyni do portów południowej Ameryki, zabierając 781 pasażerów, w tym 765 emigrantów. Statek zabrał 1294 ton ładunku, na który składało się: żelazo, cement, dykta, manufaktura, obuwie gumowe, skóry, ogórki konserwowe, naczynia emaliowane, wódki, grzyby suszone i marynowane itp. Powrót statku do Gdyni spodziewany jest dn. 16 marca br.

S/S „Pułaski" wyszedł z Buenos Aires dnia 21 bm. zabierając pasażerów i ładunek. W Gdyni „Pułaski" spodziewany jest dnia 14 lutego br.

S/S „Polonia" przybył dnia 25 bm. do Haify.

— **Walne zebranie oficerów rezerwy.** W piątek, **dnia 28 stycznia br. o godz. 19,30** odbędzie się w sali Hotelu Centralnego w Gdyni przy ul. Starowiejskiej 10-te walne zebranie gdyńskiego koła Związku Oficerów Rezerwy, Spodziewany jest liczny udział członków oraz przedstawicieli władz wojskowych, żywo interesujących się pracami Koła.

— **Zebranie Rady Portowej.** Dnia 8 lutego br. odbędzie się w Urzędzie Morskim **zebranie Rady Portowej** pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Morskiego p. inż. St. Łęgowskiego, na którym rozpatrywana będzie sprawa projektu budowy kanału przemysłowego.

Wypadek przy pracy. Na nabrzeżu angielskim podczas przeładunku pustych beczek z platformy kołowej na statek robotnik f-my „Mewa" **Zieliński Józef,** znajdujący się na platformie, stracił równowagę i spadł na nabrzeże. Jedna z beczek spadła Zielińskiemu na plecy, powodując ogólne potłuczenie. Wezwana karetka Pogotowia odwiozła poszkodowanego do ambulatorium portowego, skąd po udzieleniu pomocy odesłano go do domu.

Królewstwo.

Na Kamiennej Górze w Gdyni, na frontonie pięknej willi przybita jest tabliczka z następującym napisem: **Konsulat Królewstwa Szwecji.**

W zadumie kiwamy głową wznosząc raz po raz oczy z żałosną skargą ku zasępionemu niebu lub z niemym wyrzutem spoglądając w siną dal morza po drugiej stronie, którego leży zaprzyjaźnione królestwo. Nie, pardon — „królewstwo". Chociaż nie. Królestwo to znaczy król i królowa, państwo, królestwo, tak jak państwo np. Stanisławowstwo czy Wacławowstwo. Ale nie. Tu nie ma o tym mowy. Chodzi o zwyczajną dyplomatyczną placówkę. Nie państwo przez małe „p" (pan i pani), lecz Państwo przez duże „P" jak l'Etat, Il stato, der Staat nie „die Stadt" (Gdańsk także ciągle to miesza: widać to nie taka łatwa sprawa i różnica wielce zamazana).

Więc jak właściwie? „Królewstwo" czy „królestwo"?

Skoro tak napisano oficjalnie, to chyba — nie może inaczej być tylko królewstwo przez „w". Biedny ten aktor, który w rozpaczliwym okrzyku musiałby teraz wrzasnąć: **„Królew...w...w...w...stwo za konia!"** Pomyśleliby, że to jąkała.

Chyba, że miałby taką nieszkodliwą manię (nie Manię — bo Manie zwykle bywają szkodliwe), że trzymałby się ortografii bez „w".

Królestwo za ortografię! Nie. Królewstwo! Zresztą — nie wiem!

Arsenał na Grabówku

Przed paru miesiącami Gdynia została zaalarmowana fantastyczną wiadomością: **„Grabówek uzbrojony"**. Ze względu na dobro śledztwa nie należało podawać szczegółów i dziennikarze gdyńscy tylko się oblizywali, wysłuchując barwnych opowieści szeroko rozmazywanych przez usłużną famę i pocztę pantoflową. Zdawałoby się, że Grabówek został zmieniony w prawdziwą twierdzę kagulardów, każdy barak stał się arsenałem a wszyscy robotnicy przekształcili się w cowboyów, udekorowanych jak na filmie pistoletami. Rzeczywistość okazała się znacznie mniej efektowną.

Po prostu okazało się, że przy przenoszeniu przypadkowo rozbiła się jakaś skrzynia, w której znajdowały się **naboje oraz broń**, a pokusa była tak silna, że część ponętnego i interesującego ładunku powędrowała do robotniczych kieszeni.

Po jakimś czasie zgłosił się na policji właściciel składu broni przy ul. Świętojańskiej **p. Szynal** i zawiadomił, że oferowano mu na sprzedaż 3 rewolwery. W związku z tym władze przeprowadziły żmudne śledztwo, które doprowadziło do ujęcia amatorów broni. We środę, 26 bm. odbyła się rozprawa sądowa przeciw 14 oskarżonym. Ponieważ jeden z nich nie stawił się na rozprawę, została ona **odroczona.**

500 DZIECI OBDAROWANYCH PRZEZ KORPORACJĘ KUPIECKĄ.

Korporacja Kupiecka w Gdyni urządziła uroczystą gwiazdkę dla dzieci bezrobotnych. W sali restauracji Targów Gdyńskich zebrało się **500 dzieci wraz z rodzicami,** do których przemówił p. prezes **Czesław Nowacki.** Imieniem **Miejskiego Komitetu Pomocy dzieciom** zabrał następnie głos p. radny **Mistat,** dziękując pp. Kupcom za troskliwość i serce okazane dzieciom na co odpowiedział p. **Ratajczak,** podnosząc, że kupiectwo gdyńskie szczególną opieką otacza dzieci jako przyszłych — tu w Gdyni urodzonych — obywateli miasta.

Na uroczystość przybyli goście z p. Komisarzem Rządu mgr. **Sokołem** na czele

Czerwone kapturki w Małym Kacku.

Socjalistyczny T. U. R. w Małym Kacku zorganizował oddział **Czerwonych Harcerzy.**

Dziesięcioro przykazań tych Czerwonych Harcerzy brzmią następująco:

1) Czerwony harcerz uważa się za członka klasy robotniczej i walczy o jej wyzwolenie.
2) Jest zawsze wierny swoim towarzyszom.
3) W każdym pracującym widzi przyjaciela i brata.
4) Staje w obronie słabszych i jest zawsze gotów do niesienia pomocy.
5) Jest odważny i nigdy nie rozpacza.
6) Jest punktualny, karny i obowiązkowy.
9) Jest miłośnikiem i obrońca przyrody.
10) Jest czysty w myśli, mowie i uczynkach. Nie pali, zwalcza alkohol i gry hazardowe.

Po okresie próby i spełnieniu warunków w regulaminie zawartych kandydaci(tki) składają następujące przyrzeczenie:

„Przyrzekam uroczyście pracować nad wyzwoleniem klasy robotniczej, praw harcerskich przestrzegać, dbać o honor i rozwój Czerwonego Harcerstwa".

Robotnicy w Małym Kacku mówią, że nie chcą, aby ich dzieci należały do tego Czerwonego Harcerstwa, bo nie ma ich tam kto uczyć.

Jak się dowiadujemy, wykładowcą Czerwonych Harcerzy jest niejaki **Koss.**

Czyżby to był ten sam, który w procesie komunistycznym przed paru miesiącami oskarżony był o organizowanie komunistycznych bibliotek robotniczych?

Jak wiadomo, wszyscy oskarżeni o komunizm robotnicy zostali uniewinnieni z powodu braku dowodów, a sprawa jest **w apelacji.**

Jak wynika z przykazań tych harcerzy czerwonych, mają oni jako naczelne zadanie **walkę o wyzwolenie klasy robotniczej.** Nie ma tam nawet mowy o Państwie, nie mówiąc już o narodzie polskim i ojczyźnie. Czerwoni harcerze obiecują **wierność swym towarzyszom,** nikomu więcej, a braćmi i przyjaciółmi nazywają **tylko pracujących.** A bezrobotnych już nie?

Dodać jeszcze należy, że młodzież zachęcana do Czerwonego Harcerstwa rekrutuje się z dzieci do lat 14.

Projekt budowy Kanału Przemysłowego.

W Urzędzie Morskim odbyło się zebranie komisji Rady Portowej pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Morskiego inż. St. Łęgowskiego w sprawie budowy kanału przemysłowego. Na zebraniu powyższym omawiano sprawy techniczne oraz gospodarcze związane z projektem kanału, który dla dalszego rozwoju Gdyni ma niewątpliwie doniosłe znaczenie.

Nieścisłe informacje o porcie w Wielkiej Wsi.

W ostatnim czasie w niektórych odłamach prasy pojawiły się nieścisłe notatki o rzekomym pęknięciu falochronu w Wielkiej Wsi wskutek działania sztormów. W związku z powyższym Urząd Morski wyjaśnia, że jakiekolwiek pęknięcia nie miały miejsca, a jedynie powstało ostatnio nieznaczne rozszerzenie szczeliny delatacyjnej między ostatnim odcinkiem głowicowym falochronu i jego dalszą częścią, wskutek tego, że falochron w Wielkiej Wsi składa się z oddzielnych sekcji betonowych, których osiadanie nie może być ściśle równomierne. Podobne nierównomierne osiadana przy tego rodzaju budowlach zdarzają się wszędzie i w tym celu właśnie zakładane są szyny delatacyjne, aby uniknąć pęknięć. Rozszerzenie tej szczeliny poczytane zostało mylnie jako pęknięcie i w ten sposób niewłaściwie podane do wiadomości.

„Targ na dziewczęta".

W ostatnim komunikacie przypominamy i zachęcamy wziąć udział w wspólnej zabawie „Targ na dziewczęta". Przemiła ta operetka pełna zabawnych nieporozumień w wykonaniu ulubieńców publiczności pp. Leskiej, Dobrzanki, Czerwińskiego, Winieckiego, Koszeli i nigdy niezawodnego R. Cichockiego, cieszy się wszędzie ogromnym powodzeniem, dlatego radzimy zaopatrzyć się naprzód w bilety w przedsprzedaży Owocarni Polskiej, Św. Jańska 53, tel. 22-95. Przedstawienia odbędzie się w niedzielę 30 bm. o godz. 20,15 na sali Kolej. Przysp. Wojsk. Po południu o godz. 16 specjalne przedstawienie dla młodzieży i dzieci przepięknej bajki muzycznej w 3 aktach ze śpiewami i tańcami pt. „Leśniczanka Basia u króla Stasia". Ceny miejsc od 0,25 gr.

JUBILEUSZ ESTOŃSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO.

W dniach 29 — 31 stycznia obchodzić będzie **Estońskie Tow. Naukowe** (Opetatud Eesti Selts) w Tartu stulecie swego założenia. Uroczystości rozpoczną się złożeniem wieńców na grobach pierwszych członków Towarzystwa, po czym nastąpi w gmachu Uniwersytetu uroczyste posiedzenie jubileuszowe. Dalej jest przewidziane otwarcie wystawy historycznej oraz uroczysta akademia. Na uroczystość jubileuszową Tow. Naukowego w Tartu przesłał Instytut Bałtycki z Gdyni serdeczne życzenia dalszej owocnej działalności

ZABAWY KARNAWAŁOWE DROGISTÓW

posiadają swą ustaloną reputację i tradycję w Poznaniu, Katowicach, Inowrocławiu, Bydgoszczy, Toruniu i innych miastach. Bale ich tworzą zazwyczaj clou zabaw karnawałowych i budzą zawsze jak największe zainteresowanie. Reputację tę i tradycję zabaw drogistowskich zamierza i **w Gdyni utrwalić obwód VI Związku Młodych Drogerzystów,** urządzając swą pierwszą reprezentacyjną zabawę w dniu 1 lutego br. w salach K. P. W. przy ul. Jana z Kolna. Wszelkie informacje oraz zaproszenia otrzymać można w drogerii „Słońce" przy ul. Starowiejskiej 54, telefon 36-01.

BEZROBOTNI ZARABIAJĄ — NIE DOSTAJĄ JAŁMUŻNY.

Jak wiadomo, bezrobotni gdyńscy korzystający ze świadczeń Pomocy Zimowej odpracowują otrzymywane zasiłki na doraźnych, a nieprzewidzianych budżetem robotach miejskich. W dniu 25 bm. odpracowywało świadczenia 245-ciu bezrobotnych przy robotach ziemnych: na bulwarze nadmorskim, ul. Morskiej i nowym stadionie sportowym przy Betoniarni.

Stanisław Piasecki,

redaktor tygodnika „Prosto z Mostu" wygłosi w czwartek 27 stycznia 1938 r. odczyt w salach Café Bałtyk na wieczorze czwartkowym pt. „Z problemów młodej literatury polskiej". Po odczycie dyskusja.

MOBILIZACJA OPINII.

Pawilon polski na wystawie światowej w Paryżu narobił w swoim czasie dużo wrzawy w Polsce. Wszyscy kłócili się ze wszystkimi o ostateczną definicję: pawilon ładny i mądry w kompozycji, czy też zwykła tandeta.

Obecnie wystawę zamknięto i — jak podaje P. A. T. — Polska uzyskała podobno jedno z 3 pierwszych miejsc za swój pawilon. Orzeczenie to będzie można też z pewnością przyjąć za stempel na ostatecznej opinii o naszej konstrukcji.

Okazuje się, że trudno czasem znaleźć normę, według której możnaby jednomyślnie ustalić, czy dana budowa jest piękna. O ileż za to łatwiej zmobilizowano zgodną opinię, że dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach jest sprawą i ważną i piękną i że każdy zarabiający obywatel musi w tej sprawie poprzeć zamierzania Miejskiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Gdyni.

Budujemy koszary.

Tytułem dalszych wpłat na rzecz **„Budowy koszar wojskowych w Gdyni"** złożyły ofiary na rk FON w KKO m. Gdyni nr 4974 nast. firmy i osoby: Rada Interesentów Portu 1.851,50 zł. Cukroport 205,72 zł, Komisja zbiórkowa właścicieli wędzarń wybrzeża 100 zł, pracownicy firmy „Gdynika" 60,78 zł, A. Konkel z Jastarni 35,70 zł i korporacja „Wisła" 100 zł.

Tabela loterii

18-ty dzień ciągnienia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Główna wygrana 1.000.000 zł. padła na nr. 17270

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 34958

10.000 zł.: 139730

5.000 zł.: 24215 34431 42317 71573 181695

2.000 zł.: 3754 7009 11451 17186 16118 33769 47987 52089 53095 53186 77073 80066 115745 131718 144088 154360 156367 159719 164279 181558 185876 187460 190830

1.000 zł.: 1874 3764 31866 36584 37500 39207 58393 61892 69089 83084 96144 102854 105990 106740 106987 106412 113495 115187 121252 124856 130368 145824 147467 165820 166202 175155 193502

Wygrane po 200 zł.

101 72 614 758 851 1038 51 83 107
57 68 205 59 315 23 431 565 628 822
56 939 79 2111 60 376 452 697 864
3037 82 289 409 17 681 4223 44 302
82 407 514 39 732 67 856 942 5407
37 587 760 952 6092 182 499 621
49 886 926 7021 136 216 863 94 8144
344 483 812 9002 351 513 659 925
39 59 10013 139 261 333 528 60 645
72 74 707 858 970 11095 338 432
541 998 12075 91 460 68 658 700
965 13033 101 88 298 408 515 44 80
607 909 14050 85 185 523 28 757
829 944 15395 594 767 920 16105 93
294 516 28 99 666 716 22 44 841
901 22 17130 81 215 90 712 24 848
914 18049 241 506 12 34 59 818 38
43 978 19079 340 509 19 68 788 949
20162 207 16 592 21017 54 67 138
57 86 302 16 19 80 242 53 541 65
626 59 781 817 41 22008 131 476
585 661 704 873 924 23013 12 137
99 211 319 45 95 674 830 977 79
24007 267 522 77 25016 36 137 290
323 455 46 78 96 536 654 719 836
79 26101 29 69 210 438 40 739 64
997 27059 160 341 80 492 530 628
63 86 761 816 75 76 28118 23 71 234
386 513 29000 14 47 92 184 237
82 319 47 462 751 30066 245 300 694
832 46 64 905 31056 166 593 663
812 21 964 32127 659 67 84 708
33151 53 252 397 409 88 98 560 79
684 85 991 34121 92 249 394 402 578
610 806 35047 83 192 99 457 568
669 082 12 29 969 36725 19 822
37106 391 93 489 702 3 941

38027 242 422 607 55 882 978 39008
85 91 272 497 672 790 99 807 11 965
80 40121 45 213 304 265 914 66 41014
274 86 554 90 639 792 914 420169 693
830 906 43008 346 406 204 45 82
856 935 44199 620 713 33 863 45052
212 93 301 16 83 423 52 631 875 994
46127 354 400 97 509 47083 305 426
521 48361 72 457 90 96 49009 39 67
315 35 48 74 516 48 682 725 63 837 82
903 46 50057 170 99 220 412 59 91 710
39 962 51080 272 321 85 499 707 58
85 810 929 72 89 52004 83 266 3331
461 654 759 976 53155 221 460 90 711
20 812 33 86 54005 30 58 612 86 716
898 963 55014 404 76 711 79 848 913

56050 108 481 736 56 58 78 895 57132
202 14 533 654 59 70 2859 58069 186
370 606 817 969 690 877 264 320 82
480 574 721 68 957 60020 47 48 102
21 213 386 91 46 181 569 712 39 823
42 55 88 61121 60 313 43 823 983
62022 380 465 551 52 647 54 735 834
45 942 63111 31 288 337 45 52 92 408
841 74 64006 179 280 535 54 64 733
985 65027 76 83 259 69 96 363 448
87 516 66005 199 280 415 63 561 677
85 67180 253 525 67 712 825 68075 97
208 67 507 643 776 69057 325 35 605
23 730 827 39 64 923 54 67 70071 156
58 63 270 472 74 613 725 710044 97
231 566 938 39 72074 470 740 824 78
37 903 13 73028 330 83 553 613 78 94
705 819 72 74007 242 421 797 7507 112
26 36 407 659 719 27 829 32 990

76094 175 257 84 389 418 76 755
816 931 77043 146 221 518 636 714
78420 46 547 79042 55 61 31 171
674 98 740 54 93 80253 83 307 414
61 571 716 927 10 39 81163 225
30 48 308 28 521 35 693 908 82013
154 299 309 406 9 24 92 720 83 918
83191 244 98 316 494 572 786 862
17 84091 186 230 37 394 47 80 822
85063 83 98 113 57 88 216 95 359
91 962 92 84021 115 38 419 6 599
748 53 825 825 87027 81 229 427
609 28 34 723 34 88041 56 75 102
91 427 609 28 34 723 24 89090 174
44 230 42 423 59 519 88 694 734
855 90039 60 153 336 447 516 627
72 912 95 91033 230 318 81 413
17 515 29 748 995 92056 97 290 82
413 576 60 623 50 760 64 63 941
93155 77 483 537 601 721 848 970
94237 371 452 731 75 811 72 994
96 95132 269 90 324 424 575 645
714 824 986 96221 426 557 91 687
751 27 806 983 98124 70 570 693
877 916 83 97048 196 303 401 747
820 49 987 99303 37 42 92 449 643
755 965 100155 213 20 45 374 461
566 620 57 884 95 948 80 101065
137 40 3341 546 726 63 926 102074
322 785 98 103120 239 88 313 405
45 573 79 707 850 931 19 104144
72 350 440 561 45 635 37 850 975
105018 145 428 462 731 51 851 97
994 106122 69 265 653 756 884
107009 53 243 75 424 90 826 62 78
108039 215 348 755 894 109072 106
291 380 456 749 800 6 17 55 110128
331 517 604 789 828 998 111006
67 300 720 57 63 864 98 948 112044
80 105 368 415 22 584 739 86 898
581 113096 202 10 98 594 771 84
811 966.

114014 64 8 108 13 231 479 688
862 974 115033 73 301 4 570 116270
366 96 871 117061 185 264 90 409
75 662 80 9 870 915 71 118067 67
329 417 8 559 673 873 119101 38
309 466 534 625 74 744 890

120130 312 6 454 73 617 77 715 20
63 121102 46 215 53 304 86 608 76
730 122040 296 512 4 27 697 771
899 123046 525 808 28 35 124034 115
278 454 728 60 819 49 920 56 125081
171 264 435 729 812 54 126241 491
549 637 72 710 51 824 127226 92 312
42 75 761 815 64 121038 71 150 67
9 340 68 9 89 458 524 95 129023 62
149 99 272 427 514 832 90963 85 96
130100 76 269 343 89 437 702 27 35
85 804 32 131261 517 781 99 843 89
922 60 73 132011 81 120 377 538 808

87 978 133009 25 65 154 84 323 499
612 919 134052 110 51 287 425 32
576 135091 192 240 332 610 80 136009
46 208 334 137047 51 157 60 91 231
45 69 305 416 28 98 887 910 61
138074 257 66 314 403 55 765 6 93
909 139083 203 304 542 52 665 8
96 815 934

140018 159 210 559 815 93 141163
73 213 43 465 587 863 71 922 142119
219 39 513 702 7 32 824 907 89
143158 214 500 99 22 58 715 21 9 34
822 144017 584 620 40 701 806 975
86 145043 163 326 587 693 715 8770
922 40 84 146012 146 282 374 6 466
641 718 869 940 68 147553 668 76
908 148315 412 46 535 42 611 60 848
149046 566 729 96 946 150069 140
303 56 86 546 623 95 701 937 151007
54 212 47 367 412 33 4 798 892

152166 74 264 478 85 525 625 58 830 88
933 153033 111 2 27 373 418 48 520 890
916 44 154045 67 242 325 415 554 798 811
81 155105 33 342 507 13 638 700 816 156105
46 356 415 687 715 74 821 157329 50 417
92 693 158014 75 99 269 561 718 93 926
159087 9 375 405 54 81 562 160046 213 405
65 81 522 667 161004 81 104 274 353 816
24 162009 108 510 671 749 847 163235 372
9 445 530 798 987 164275 426 86 504 696
732 983 94 165111 205 69 416 577 765 98
166105 329 651 4 75 742 72 816 24 35
167235 311 490 789 823 99 168028 145 98
379 717 884 970 169021 48 94 146 337 76
436 508 610 875 87 994

170057 203 56 361 4 470 834 70 8 940 85
171191 226 8 43 388 414 612 728 98 876
973 172505 769 70 173215 376 174190 221
455 77 516 55 780 75001 8 56 177 210 372
634 704 16103 91 204 9 593 736 66 177012
22 280 524 78 80 879 919 178236 331 621
46 57 66 84 717 92 983 179072 151 312 78
491 523 88 9 820 993 180150 327 414 569
75 769 942 181067 121 57 244 349 50 9 95
591 649 182326 34 40 472 509 46 81 774
849 183080 96 161 404 8 605 704 5 75
184089 103 85 347 76 602 43 797 896 987
185182 95 430 588 642 65 97 966 75 186045
91 421 89 787 833 929 187200 335 418 96
613 6 4970 188013 81 620 805 933 48 189039
348 814

190080 152 56 281 785 820 24
191078 136 89 348 584 844 83 948
192058 430 62 75 527 638 775 813
901 22 25 56 193005 10 302 304
412 14 638 50 194045 155 59 273 95
375 995.

III i IV ciągnienie

Wygrane po 2.500 zł.

50 1408 2885 3078 259 679 4043 893
6431 742 941 7694 8123 9177 643
10329 11161 337 759 864 12560 13083
687 14275 571 678 763 15216 16616
883 98 939 17134 808 18442 19201 11
379 427 638 20355 21171 282 431 549
635 22628 23596 27434 872 28037 454
686 29071 95 482 30257 33284 34242
35358 36451 568 69 37617 38333 550
926 40043 298 537 604 865 41176 333
42490 538 68 43170 322 98 936 44539
682 835 45473 46242 337 957 47984
48019 697 49031 82 395 480 620 952

50187 52800 53226 702 956 69 54206
562 803 55175 76 203 543 807 56126
31 385 437 62 884 900 57381 823 58625
59701 962 60244 611 964 61662 771
965 62546 976 63071 65266 67247 401
30 68159 343 69837 70275 695 72436
693 788 883 932 73159 204 74160 336
75859 76459 77333 38 432 78152 728
64 79118 80562 81115 415 731 82020
85 345 657 861 85 83937 84449 588 641
87575 88260 519 89092 808 17 48 91126
487 775 95 980 92104 678 914 93046
672 847 94052 112 840 95765 96365
817 907145 781 98489 721 869 94 99086
553 784 969.

100197 101249 102102 555 842
103053 104308 815 30 106014 690 832
107575 841 108075 276 491 94 523
109013 132 585 602 705 110468 533
333056 119 26 328 112667 97 114414
533 728 870 115008 820 116099 418
60 117438 612 118206 612 119066 387
120443 579 807 121254 407 819 122495
928 123292 331 662 720 124415 125861
126331 56 647 811 117932 130659
131113 489 940 132197 133022 112 310
74 926 135113 807 136423 817 137339
709 844 138900 140976 141910 72
142872 946 143845 144110 319 410
145760 973 146258 770 930 147014
547 148062 149426 47 77 805 150219
43 480 93 574 705 806 11 151011 966
152409 153040 911 154055 722 42 60
155232 156585 712 51 831 157001 194
688 826 158273 734 160947 161562
828 162026 208 811 163358 824 902
154398 615 165875 992 167133 168088
417 16920 309 856 170539 699 171252
172402 173658 174851 175000 864
176822 177747 178226 312 179135
181410 718 182182 895 184186 757
185144 235 51 186242 836 188361 653
69 191515 192294 366 490 724 193244
737 867 192949 66 194245 647 758

Wygrane po 200 zł.

132 261 358 414 628 32 34 38 877
979 1266 538 616 968 90 2140 54 350
411 747 878 951 93 3091 285 429 37
514 50 895 901 14 4175 291 526 95
744 867 5092 228 658 847 907 34 6110
286 561 822 976 7085 168 76 213 37
375 584 616 731 853 911 78 8024 101
291 9011 375 787 966 10046 146 438
65 73 541 785 91 11022 318 91 94 606
748 874 931 12335 409 512 31 43 768
838 949 13167 245 380 419 82 590 949
66 14118 652 15014 37 138 241 58 341
602 6 91 700 854 16110 524 37 71 739
17052 464 699 952 70 18283 579 802
19016 478 595 806 20179 316 33 422 36
593 770 853 21042 668 724 853 22097
138 60 240 448 23335 98 746 921 10
69 24031 220 395 429 48 668 71 782
881 25010 257 301 577 79 716 939
26298 652 785 962 27354 90 515 669
733 79 28450 53 638 97 742 888 29015
49 166 335 403 749 30079 224 67 456
500 764 883 970 31065 90 132 90 479
558 653 32168 217 326 33050 60 429
46 54 730 55 933 34085 791 933 35034
315 85 526 790 803 86 950 36290 619
59 862 74 98 972 37066 118 299 409
516 613 772 894 971 38106 867 914
39306 20 74 507 603 754 850 958 93
40149 239 654 867 41088 365 452 505
55 66 703 872 949 42040 64 600 789
860 927 43116 227 497 538 776 44030
86 154 253 401 562 77 45025 60 143
289 364 458 538 90 717 70 820 46761
47543 638 817 48158 254 62 89 615 785
89 909 83 49027 185 220 609 728 96
928 50486 635 58 784 810 976 51519
689 91 705 52018 98 145 355 469 778
965 53026 88 131 71 972 54798 947
69 90 55036 73 142 648 86 705 46 867
56214 16 27 474 593 620 746 28 57191
98 293 333 467 576 641 732 817 92
58088 97 508 82 88 784 59455 543 985
60 008 193 240 59 308 65 460 654 922
61101 41 92 262 98 389 552 699 967
997 62555 625 63221 419 75 511 72
616 889 900 11 48 64010 326 31 841
42 55 65068 124 322 69 578 610 883
947 66115 339 404 662 808 29 67296
398 503 984 68085 215 51 572 784 896
945 69042 96 340 466 91 866 976
70123 438 573 857 71088 216 380 456
89 524 602 703 80 801 78 961 72000
241 355 533 621 710 874 73161 281 461
74229 467 647 69 746 75005 162 361
787 880 979

76041 369 844 77126 59 63 463 598
654 751 989 78044 111 83 243
307 500 748 79093 189 251 521 47
610 60 726 801 20 2 972 80077 124
75 324 85 654 725 95 875 81197 342
74 498 785 896 974 82070 95 502 702
954 83155 282 488 84016 64 5 314 51
574 99 624 805 85023 31 186 459 629
807 36 62 86075 110 25 288 303 15
866 87039 163 262 483 550 823 88381
461 651 718 35 821 81050 62 147 215
68 405 94 646 792 802 85 90056 119
233 67 94 478 564 790 873 91050 4
321 58 468 901 52 97 92271 622 858
953 93107 54 384 499 528 745 95 830
931 94164 330 405 583 859 973
95023 296 455 98 533 894 96102 227
531 655 773 88 937 97104 202 33 408
22 839 98005 197 260 321 51 402 88
571 80 692 965 99025 809 13 7

100147 231 309 5 53 404 25 583
10116 553 879 102106 344 646 95 816
22 902 103363 538 989 104084 280
489 98 595 758 105329 411 721 807
37 106127 49 316 72 579 604 55
107056 155 305 89 460 874 108088
144 7 224 432 89 521 47 623 109367
418 594 639 64 707 96 977 110106 539
746 880 360 2 87 111083 255 333 79
628 112079 145 54 233 86 325 566 601
113143 96 205 872 960 114293 548
829 115217 424 32 695 723 52 116074
308 542 677 855 117005 156 236 403
629 31 821 41 96 118004 117 27 262
398 687 829 119075 173 292 531 765
801 944 80

120178 242 95 457 932 121191 424
546 122050 372 709 99 969 123520
952 124034 118 258 470 836 125005
265 7 91 313 551 61 624 60 919 60 74
126113 605 13 127109 208 529 654
744 801 128267 314 28 637 79 935
129079 353 891 130010 43 170 312 572
657 862 131151 329 468 132106 645
809 26 133180 1 212 83 605 134069
116 372 450 760 853 135027 298 638
69 722 137272 357 625 841 138047
139066 391 479 977

140140 269 72 314 47 620 715 985
141010 337 54 780 142343 468 502
793 902 17 77 143114 655 824 47
144145 488 145034 142 215 95 561
683 837 926 58 146142 528 608 20
92 800 900 46 147087 131 445 20 91
539 77 626 770 148163 677 969 149144
357 705 865 904 15 6 2 3 1503625 416
87 696 841 151196 393 711 42 152026
87 361 824 153107 229 591 641 750
154046 54 217 72 347 922 155167 201
336 418 156580 796 157019 196 330
521 920 158182 430 61 565 94 757
895 902 159595 806 30 970 6

160122 35 98 250 683 851 161451
585 688 946 162002 334 569 626 917
58 71 163030 98 329 423 626 94 765
804 14 164178 414 53 96 509 42 53
812 54 165444 603 43 166456 621 715
167020 169 78 269 85 374 533 97 724
884 925 168101 332 401 543 638 781
962 169057 205 420 615 66 83 819
916 170119 25 39 439 508 839 171003
41 182 304 489 505 703 900 172070
121 479 725 40 833 173010 54 41 913
174197 298 312 744 877 175106 18
442 76 560 77 817 58 176378 94 549
63 91 684 177647 178239 313 41 580
699 179332 961

180257 353 527 652 940 181018 45
86 166 224 367 411 84 761 948 182290
534 791 913 183015 796 881 981
184022 512 879 185118 389 413 639
837 186271 409 739 187285 352 476
662 75 733 832 941 188147 56 93
256 529 68 667 787 838 960 189145
333 595 975 190189 91 311 50 570
878 191068 152 80 329 672 789 859
931 43 192153 301 57 552 884 193221
86 7 445 590 805 20 9 909 194007
654 897 982

Ze sportu.

POLSKA NIE ZAKWALIFIKOWAŁA SIĘ DO FINAŁU

mistrzostw świata w tenisie stołowym

Londyn. W ostatnim meczu o mistrzostwo świata w tenisie stołowym w grupach **Polska pokonała Walię 5:0.**

W grupie, w której walczy Polska, pierwsze miejsce zajmują trzy drużyny: **Ameryka, Austria i Anglia** z równą ilością punktów (po 6). Polska znajduje się na czwartym miejscu z 4-ma pkt. Specjalnie zarządzone mecze eliminacyjne wyjaśnią, która z trzech drużyn, mających po 6 pkt. zakwalifikuje się do finału.

W drugiej grupie pierwsze miejsce zajęły Węgry — 7 pkt. przed Czechosłowacją 6 pkt. W finale Węgry walczyć będą ze zwycięzcą meczu Ameryka — Anglia — Austria.

Polska w najlepszym wypadku może zająć 6-te miejsce w klasyfikacji ogólnej.

TRZY POLSKIE OSADY WYRUSZYŁY Z ATEN.

Ateny. We wtorek wieczorem zgodnie z programem wyruszyły wszystkie trzy polskie osady, które miały startować z Aten do Monte Carlo.

GRAMY OSTATECZNIE W LILLE I LENS.

Bruksela. Francuska Liga Północna postanowiła, że reprezentacja Polski Zachodniej rozegra ostatecznie dwa mecze **w Lille i Lens.** Początkowo drugi mecz miał się odbyć w Valanciennes, ale Francuska Liga widocznie doszła do wniosku, że mecz w Lens zgromadzi znacznie więcej publiczności. Warto zaznaczyć, że w Lens na tym samym boisku grały już reprezentacje Krakowa, Polski Zachodniej i drużyna Warszawianki. Wszystkie te mecze zakończyły się zwycięstwem naszych zespołów.

POLACY W DRODZE DO MONTE CARLO.

Oslo, 27. 1. Ze Stavangeru wyruszyły wczoraj dwie polskie osady do Monte Carlo. W środę obydwa polskie wozy przejechały przez Oslo w bardzo dobrym czasie. Droga ze Stavangerk była na ogół dobra, tylko miejscami oblodzona. W imieniu posła R. P. w Oslo polskich automobilistów powitał attaché poselstwa Szydłowski.

RODZEŃSTWO KALUS NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA W JEŹDZIE PARAMI.

W sobotę i niedzielę mają się odbyć w Opawie łyżwiarskie mistrzostwa świata w jeździe parami. Z Polski na te zawody wyjeżdża definitywnie mistrzowska para Polski rodzeństwo Kalus ze Śląska oraz jako sędzia kpt. Theuer.

DYMISJA ZARZĄDU PZŁ.

Zarząd Polskiego Związku Łyżwiarskiego podał się do dymisji i zwrócił się do Związku Polskich Związków Sportowych z prośbą **o mianowanie komisarza,** który by się zajął zwołaniem nadzwyczajnego walnego zebrania dla wyboru nowego zarządu. Jak dotychczas, Z. Z. komisarza nie mianował ani nie odpowiedział na list PZŁ.

POLSKA PRZEGRAŁA Z ANGLIĄ 3:5.

Londyn. W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym Anglia pokonała Polskę 5:3.

AUSTRIACY, NIEMCY I WĘGRZY NA MISTRZOSTWACH NARCIARSKICH POLSKI.

Kraków. Do XIX międzynarodowych mistrzostw narciarskich Polski, które się odbędą w Zakopanem, dotychczas zgłosili się Austriacy, Niemcy i Węgrzy. Włosi i Finowie odpowiedzieli odmownie.

MISTRZOSTWA POMORZA W BYDGOSZCZY.

W najbliższą niedzielę czeka sportową Bydgoszcz nielada impreza. Zjadą się bowiem lekkoatletki i lekkoatleci z całego Pomorza, ażeby walczyć o tytuł halowych mistrzostw Pomorza na rok 1938.

Zawody będą sprawdzeniem formy zawodników przed mistrzostwami Polski, które odbędą się w Poznaniu w dniach 5 i 6 lutego br.

Na niedzielne zawody zjeżdża do Bydgoszczy Sokół Żeński Grudziądz — drużynowy mistrz Polski — z Gackowską, Felską, Gawrońską i Tolkmitówną, KS KPW Pomorzanin Toruń z Książkiewiczówną na czele itd.

Nie mniej ciekawie zapowiada się walka w konkurencjach panów, do której staną między innymi Dunecki, Kalinowski i inni.

Początek zawodów **o godz. 10,30** w hali sportowej.

Na pewno będą mistrzami.

30 stycznia w Troppan odbędą się mistrzostwa Europy w jeździe figurowej parami. Na zdjęciu widzimy parę niemiecką Herber — Baier, która na pewno zdobędzie mistrzostwo. Z Polski startują rodzeństwo **Kalusowie.**

NA TANECZNEJ FALI KARNAWAŁU

— **Bal karnawałowy Bydgoskiego Chóru Męskiego** w sobotę 29 bm. w Kasynie Cywilnym zapowiada się rewelacyjnie. Chcesz się wesoło i beztrosko zabawić, śpiesz do Kasyna Cywilnego a zapomnisz o troskach codziennych. Rande-vous doborowego towarzystwa w Kasynie Cywilnym. Bilety nabyć można w restauracji p. Bielawskiego, Szczecińska 1.

— **Komitet balu reprezentacyjnego garnizonu** uprzejmie podaje do wiadomości zaproszonych gości, że nie chcąc krępować ich ofiarności, nie będzie pobierał opłaty za wstęp, lecz prosi o składanie dobrowolnych datków na cele społeczne Rodziny Wojskowej, członkinie której kwestować będą przy wejściu. Panie na balu będą mile widziane zarówno w strojach wieczorowych jak i balowych. (1443

— **Wielki wieczór karnawałowy Pomorskiego Zw. Pracowników Handlowych.** W sobotę, dnia 5 lutego br. odbędzie się wielki reprezentacyjny wieczór karnawałowy, popularnej organizacji **Pomorskiego Związku Pracowników Handlowych.** Ze wszystkich stron zgłaszają się po zaproszenia. Wieczór karnawałowy odbędzie się we wszystkich salach Resursy Kupieckiej. Przygrywać będą dwie orkiestry, w tym wielka orkiestra, której dyrygentem jest znany i popularny kapelmistrz p. Orłowski. Wszelkich informacyj udziela p. Witkowski, kierownik firmy Karol Jankowski i Syn, ul. Gdańska 14 (gmach hotelu „Pod Orłem"). Wstęp tylko za zaproszeniami.

— **Wieczorek karnawałowy harcerzy.** W niedzielę 30 bm. urządza I Drużyna Lotnicza — koło sta. szo-harcerskie wieczór karnawałowy, na którym niewątpliwie liczne rzesze sympatyków będą mogły należycie się ubawić. Sala Pod Lwem odpowiednio udekorowana. Początek o godz. 18. (1463

— **Tow. gimn. Sokół III** urządza w dniu 1 lutego br. w salach Sokolni przy ul. Toruńskiej wielki bal sportowy. Obecność członków konieczna. Sokoli i sympatycy mile widziani. Zaproszenia oraz bilety otrzymać można u p. Woźniaka, ul. Gdańska 1. (1462

— **Sokół V — wydział żeński** urządza w niedzielę, dnia 30 bm. w sali p. Gordona wieczorek taneczny. Początek o godz. 17-ej. Gości i sympatyków uprzejmie zaprasza zarząd.

POZNAJMY SIĘ ZE SKARBOWCAMI.

Nielada okazja trafia się dla szarych obywateli czyli P. T. płatników podatkowych — oto mają sposobność poznać się z urzędnikami skarbowymi. Na pewno się przekonają, że to bardzo mili ludzie. Okazja taka nadarza się na zabawie karnawałowej **Stowarzyszenia Urzędników Skarbowych,** która odbędzie się **we wtorek, 1 lutego br.** w obu salach **Resursy Kupieckiej.** Organizacja zabawy będzie b. staranna i na pewno wszystkich zadowoli. Strój dowolny. Każdy ma sposobność poznać i zabawić się ze skarbowcami.

CZY WIECIE JUŻ, ŻE...

O tym trzeba pamiętać, to trzeba wiedzieć. Już dziś trzeba się przygotowywać na **zabawę karnawałową,** którą **w dniu 2 lutego br.** (święto) organizuje **Wielkopolski Związek Rzemieślników Chrześcijan** w sali Resursy Kupieckiej. Już dziś należy się zaopatrzyć w zaproszenie, które można otrzymać w sekretariacie Związku (Izba Rzemieślnicza), ul. Jagiellońska 10. Na zabawę rzemiosła bydgoskiego idziemy wszyscy.

W NIEDZIELĘ BAWIMY SIĘ W RESURSIE!

Do najweselszych zabaw w karnawale należą zabawy Zrzeszenia Absolwentów Szkół Kupieckich. Cieszą się one zawsze wielkim powodzeniem, bo każdy przekonał się, że **jeżeli dobrze się ubawić, to tylko u absolwentów.** Pragnąc i w obecnym karnawale dać sympatykom możność naprawdę dobrej zabawy, **urządzają absolwenci kupieccy w niedzielę 30 bm. od godz. 18 swoją doroczną zabawę karnawałową w salach Resursy Kupieckiej.** Nie wątpimy, że i tym razem zabawa uda się ku zupełnemu zadowoleniu zaproszonych.

A więc w niedzielę wszyscy do Resursy!

—— :: ——

— **W mieście Solcu Kujawskim,** powiatu bydgoskiego, może się osiedlić ogrodnik. Ogrodnictwo wraz z domem mieszkalnym do kupienia lub wydzierżawienia na bardzo dogodnych warunkach.

Do czego służy zasiłek pogrzebowy?

W razie śmierci ubezpieczonego, ubezpieczalnia społeczna udziela jednorazowego zasiłku pogrzebowego.

Zasiłek pogrzebowy równa się trzytygodniowemu zarobkowi ubezpieczonego.

Z zasiłku pogrzebowego pokrywa się przede wszystkim koszty pogrzebu. Jeżeli pozostaje nadwyżka, to uprawnionymi do jej otrzymania są z kolei: wdowa, dzieci, wnuki albo osoby które do chwili śmierci ubezpieczonego były z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub były przez zmarłego utrzymywane. (1468

Dziś wieczór Rady Art.-Kult.

poświęcony — słuchaniu muzyki.

Dzisiaj, w czwartek, 27 bm., o godz. 20, w auli Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego (Staszica 4) odbędzie się wieczór Rady Artystyczno-Kulturalnej, poświęcony tematowi dotąd w Bydgoszczy nie omawianemu, a mianowicie **zagadnieniu słuchania muzyki.** Muzyka ma wielu entuzjastów — jedni słuchają jej bardziej, inni mniej przygotowani, u wszystkich jednak powstaje w związku ze słuchaniem muzyki cały szereg wątpliwości i pytań, bardzo istotnych i ważnych. Na te pytania to odpowiedź prelekcja wybitnego znawcy zagadnień muzycznych, profesora Miejskiego Konserwatorium Muzycznego **mgr. Alfonsa Röslera,** który w żywej i barwnej formie omówi najbardziej interesujące kwestie muzyczne. Prelekcja będzie ilustrowana stosownie dobranymi utworami muzycznymi, które wykona znakomity, powszechnie ceniony pianista **prof. Edmund Rösler.** Fortepian z firmy Sommerfeld.

Wieczór dyskusyjny o słuchaniu muzyki otworzy jakby działalność świeżo utworzonej Sekcji Muzycznej Rady Art.-Kult.

Wstęp jest minimalny, bo tylko 50 groszy. Dla członków Rady Art.-Kult. i młodzieży szkolnej — 30 groszy. Dodać trzeba, że **członkiem Rady Art.-Kult. zostać może każdy,** opłacając 4 zł składki rocznej.

CO WRÓŻA GWIAZDY NA SOBOTĘ, 29 BM.?

Od światowej sławy astrologa Ben Jafeta otrzymujemy następujące przepowiednie na sobotę, 29 bm.:

„Dzień ten będzie dla bydgoszczan bardzo pomyślny. Dodatnie aspekty Uranusa z Saturnem przyniosą od rana szereg miłych niespodzianek. Spodziewana wizyta sekwestratora nie nastąpi, gdyż Jowisz jest w napięciu do Bliźniąt. Dobre wpływy Słońca dadzą się odczuć w porze południowej, w której ludzie stracą umiejętność odmawiania. Jest to odpowiednia pora do zaciągania pożyczek i zaliczek oraz umawiania się na rendez-vous. Wieczorem wejście Panien w znak Wodnika i Wenus spowoduje, że znaczna liczba mieszkańców Bydgoszczy zgromadzi się w sali Malinowej „Pod Orłem", by uczestniczyć w nader wesołej zabawie — na dancingu pod znakiem Pióra i Wiosła. Wszystkie planety Zodiaku wskazują, że na ten dancing powinni skierować swe kroki ludzie, którzy nie chcą żałować straconej okazji dobrej zabawy.

P. S. Po **zaproszenia** na dancing „pióra i wiosła" można się zgłaszać do prezeski B. K. W. p. dr. Klikowiczowej (tel. 31-29). **Stoliki można rezerwować „Pod Orłem".** Dodać należy, że **występy sił artystycznych** odbędą się w sali malinowej na dancingu „pióra i wiosła". Przygrywać będzie doskonała **orkiestra** pod dyrekcją **Freda Plucińskiego.**

Premiery kinowe.

„DŻENTELMEN WIERZY KOBIECIE" (kino „Apollo").

Kwestią sporną byłoby samo miano filmu; czy nazwać go obrazem sensacyjnym, czy też komedią. Na wczorajszej premierze można było przekonać się, że jedno i drugie znalazło tu swój wyraz. Perypetie amerykańskiego światka reporterskiego, ich sposób podchodzenia do tematów sensacyjnych, który jest tak odmienny od pracy dziennikarza europejskiego — wszystko to składa się zawsze na ciekawy film, który cieszy się u nas powodzeniem. Stojąca na najlepszej drodze do świetnej kariery Jean Arthur stworzyła dobry typ aktorki i dziewczyny zakochanej w zwariowanym trochę dziennikarzu, którym okazał się sympatyczny i dotychczas nie należycie wyzyskany Joe Mac Crea.

W nadprogramie bardzo ładna kreskówka z Kubusiem.

„NIE CAŁUJ W KINIE" (kino „Kapitol").

Kiedyś zdarzył się wypadek w kinie, który wykorzystano jako dowcipny temat do filmu. Młody aktor spotykał się często w kinie ze swoją sympatią. Było ciemno. Trudno. Pocałował zamiast nieobecną sympatię, nieznajomą pannę. Powstał skandal, zrobiono z niego potwora, zboczeńca, napadającego kobiety. Sąd opinii publicznej, potem prawo wkroczyło w tę sprawę, w rezultacie czego skazano go za zakłócenie spokoju czy moralności na grzywnę. Tragikomiczne tarapaty bohatera ujęte są dość umiejętnie. Publiczność się z nich śmieje i, wychodząc z kina, wzajem się ostrzega „Nie całuj w kinie", bo drogo zapłacisz. Program uzupełnia wielki film „Ostatni Mohikanin".

Dbajmy o wykształcenie uczniów kupieckich.

Żadne postępowe społeczeństwo nie może bezczynnie przyglądać się niedorozwojowi umiejętności zawodowych, raczej dążyć powinno — w okresie unarodowienia handlu — do tworzenia typu samodzielnie pracującego zawodowca. Jeżeli dzisiaj każdemu obywatelowi potrzebne jest wszechstronne wykształcenie, to uczeń kupiecki winien przede wszystkim je posiąść. Słusznie zatem Sekcja Uczniów Kupieckich przy Zw. Zaw. Prac. Umysł. w Handlu i Przemyśle w Poznaniu, oddział w Bydgoszczy stara się o dokształcenie uczniów kupieckich i uczennic handlowych przez wykłady, referaty, odczyty naukowe i fachowe, wycieczki krajoznawcze, zwiedzanie zakładów przemysłowych, różne kursy, urządzenie konkursów na wypracowania, deklamacje, przewodniczenia zebraniom, pełnieniem członków zarządu Sekcji.

Słusznie stwierdził minister przemysłu i handlu na zjeździe kupiectwa w Bydgoszczy, że do spełnienia wszystkich zadań jakie w gospodarczym odrodzeniu kraju ma spełnić Kupiectwo Pomorskie, potrzebne są wysiłki wszystkich kupców. Aby przyszły kupiec mógł spełnić tą rolę, jaką mu przyznano, należy go do tej pracy za młodu odpowiednio przygotować. Dołożyć trzeba starań, aby ze szkoły wyszedł kupiec wszechstronnie wykształcony.

Chcąc zainteresować panów kupców i szefów pracą sekcji uczniów kupieckich, zwołujemy na **piątek, 28 bm.** godz. 20 do Resursy Kupieckiej **walne zebranie Sekcji Uczniów Kupieckich** i prosimy panów kupców i szefów o udział w tym zebraniu, aby młodzież kupiecką widziała zainteresowanie się kupców jej pracą.

Solidarność zawodowa polskiego kupiectwa powinna jednostki wstrzymujące młodzież od dokształcenia, jako szkodników społecznych stawiać poza nawias swych zrzeszeń. Starać się powinni: rodzice, szkoła i szefowie o dobre wykształcenie ucznia kupieckiego, bo tego wymaga obowiązek narodowy.

—— :: ——

— **W uzupełnieniu** naszego sprawozdania z rocznego zebrania Kat. Tow. Rob. Polskich przy parafii św. Trójcy podajemy, że sprawozdanie z działalności Tow. wygłosił sekretarz p. Gaca, a p. Kriza nie jest bibliotekarzem lecz gospodarzem. Na zebraniu oprócz duchowieństwa parafialnego obecni byli pp. Smolarek, Ormiński, członek honorowy towarzystwa.

— **Dyrekcja Publicznej Szkoły Dokształcającej Kupieckiej nr 3** zawiadamia, że nauka dla nowoprzyjętych uczniów i uczennic, których należy bezzwłocznie zgłosić do szkoły, rozpocznie się w poniedziałek, 31 bm. Uprasza się o regularne posyłanie wszystkich uczniów i uczennic do szkoły, tak nowoprzyjętych jak również już uczęszczających do szkoły.

— **Baczność, inwalidzi!** W myśl uchwały ogólnego zjazdu delegatów Zw. Inwalidów Wojennych R. P., uznającej potrzebę skupienia pod sztandarem Związku, jako jedynej praworządnej, godnie reprezentującej rzesze inwalidzkie i skutecznie broniącej ich praw organizacji inwalidzkiej, dla tym skuteczniejszej obrony i walki o prawa wszystkich ofiar wojny, postanowił Zarząd Pow. Koła Bydgoszcz wszystkich dotąd niezorganizowanych inwalidów i wdowy zwolnić od wpłaty wpisowego, o ile zgłoszą się na członków Koła w czasie do dnia 31 marca br. Zapisy przyjmuje się codziennie od godziny 8—13 i od 15—18 w sekretariacie przy ul. Marsz. Focha nr 39.

KRONIKA TOWARZYSTW

Czwartek 27 stycznia.

Godz. 17,00: **Zw. Pań Domu.** Zebranie miesięczne z odczytem p. Haliny Gadomskiej p. t. „Nasze wady i zalety od prababki Ewy począwszy". Kurs rękawiczek rozpoczyna się 3. II.

Godz. 18,00: **Koło śpiewackie kolejarzy „Hasło".** Roczne walne zebranie w sali ogniska K. P. W. przy ul. Zygmunta Augusta.

Godz. 20,00: **Zw. Młodzieży Prac. „Jedność" (młodzi przy Stronnictwie Pracy)** zwołuje schadzkę do lokalu p. Jaśniewskiej, ul. Poznańska 34.

*

„Echo". Lekcja śpiewu zamiast w czwartek — w piątek 28 bm.

B. K. S. „Polonia" — sekcja piłkarska i juniorów. Treningi odbywają się w środy i piątki od godz. 20 w sali gimnastycznej, ul. Konarskiego. Przyjmuje się zapisy nowych członków.

Bydgoski Klub Wioślarek. Roczne walne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 10 lutego br. o godz. 19,30 w pokoju posiedzeń restauracji „Pod Lwem", ul. Marsz. Focha nr. 7 (I piętro). Uprasza się o bezwzględne przybycie wszystkich członkiń.

Sprawy sokole.

SOKÓŁ ŻEŃSKI.

Dziś, w czwartek ćwiczenia młodzieży o godz. 6-tej, drużyny o godz. 7-ej w sokolni

SOKÓŁ IV BIELAWY.

W czwartek i piątek od godz. 18-tej badanie lekarskie przy Nowym Rynku 4.

Stronnictwo Pracy.

GNIEWKOWO. Zgromadzenie publiczne Stronnictwa Pracy w Gniewkowie odbędzie się w niedzielę 30 bm. o godz. 12 w południe w sali Parku Miejskiego.

Zarząd koła.

W TRZEMESZNIE.

Organizacyjne zebranie Stronnictwa Pracy koła Trzemeszno odbędzie się w niedzielę, dn. 30 bm. o godz. 12.30 w salce p. Mikulskiego. Referat polityczny wygłosi prezes okręgu wojewódzkiego p. **Milczyński z Poznania.** Sympatycy mile widziani.

STRONNICTWO PRACY W ŻNINIE.

Zjazd powiatowy Stronnictwa Pracy powiatu żnińskiego odbędzie się w niedzielę 30 stycznia o godz. 11 przed południem w lokalu „Wielkopolanki", Rynek 18.

O godz. 12,30 odbędzie się w wymienionym lokalu **zgromadzenie publiczne,** na którym przemawiać będzie **p. red. Jan Teska.** Wszystkie placówki Stronnictwa Pracy (dawniej N. P. R. i Ch. D.) jako też sympatyków serdecznie zapraszamy.

Za zarząd powiatowy Stronnictwa Pracy
(—) L. Górny, sekretarz powiatowy.

KOŁO SZWEDEROWO.

Pierwsze zebranie plenarne Str. Pracy na Szwederowie odbędzie się **w sobotę, dnia 29 bm. o godz. 19** w lokalu p. Kołodzieja, przy ul. Ugory róg Konopnej. Z referatem uproszono p. **red. Pałaszewskiego,** prezesa Chor. Pom. Zw. Hallerczyków. Uprasza się o punktualne przybycie **wszystkich** członków. Goście mający zamiar wstąpić do Str. Pracy, mile widziani. **Zarząd**

Z ruchu Ch. Z. Z.

W niedzielę 30 bm. o godz. 16-tej odbędzie się roczne walne zebranie **Chrześc. Związku Pracowników Ceramicznych** w lokalu p. Dzierżyńskiego, ul. Wrocławska 1. Obecność wszystkich członków konieczna.

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 25. I. 1938 **roku.**

Spędzono: wołów 27, buhajów 115, krów 299 jałow. 37, bydła 478, świń 2018, cieląt 594, owiec 26. Razem 3116 zwierząt.

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

Bydło:	
Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgowe	60 — 66
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	50 — 56
Mięsiste tuczone starsze	42 — 48
Miernie odżywione	36 — 40
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	56 — 60
Tuczone mięsiste	48 — 56
Nietuczone, dobrze odżywione starsze	40 — 46
Miernie odżywione	36 — 40
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	58 — 64
Tuczone mięsiste	50 — 56
Nietuczone, dobrze odżywione	40 — 44
Miernie odżywione	20 — 36
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	60 — 60
Tuczone mięsiste	50 — 50
Nietuczone, dobrze odżywione	42 — 44
Miernie odżywione	36 — 48
Młodzież:	
Dobrze odżywione	36 — 40
Miernie odżywione	34 — 36
Cielęta:	
Najprzedniej. cielęta wytuczone	72 — 80
Tuczone cielęta	64 — 70
Dobrze odżywione	56 — 60
Miernie odżywione	— 50
Owce:	
Wyt. pełnom. jagn. i młodsze skopy	—
Tuczone starsze skopy i maciorki	50 — 54
Dobrze odżywione	32 — 40
Świnie (Tuczniki):	
a) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	88 — 92
b) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	81 — 86
c) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	78 — 80
d) mięsiste świnie ponad 80 kg.	70 — 76
e) maciory i późne kastraty	70 — 80
f) świnie słoninowe	—

Przebieg targu: bardzo spokojny.

Bank Polski płacił w dniu 27. 1. 1938 r.

dolary amerykańskie	5,25
dolary kanadyjskie	5,24½
funty szterlingów	26,29
franki szwajcarskie	121,40
franki francuskie	16,90
belgi belgijskie	88,85
liry włoskie	21,—
floreny holenderskie	293,10
korony czeskie	16,90
szylingi austriackie	98,20
marki niemieckie	108,—
guldeny gdańskie	99,80

Stan wody w Wiśle z dnia 26 stycznia: Kraków —1.45, Zawichost 2.24, Warszawa 2.44, Płock 2.35, Toruń 3.26, Fordon 3.24, Chełmno 3.07, Grudziądz 3.24, Korzeniowo 3.26, Piekło 3.08, Tczew 3.14, Einlage 2.92, Schievenhorst 2.84.

†

We wtorek, dnia 25 stycznia 1938 r. o godzinie 18-tej — pracując do ostatniej prawie chwili — zmarł, opatrzony Sakramentami św.

ś. p.

Roman Schmidt

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Wyrzysku.

W Zmarłym straciliśmy wzorowego przełożonego i serdecznego kolegę, który z oddaniem poświęcał się pracy zawodowej świecąc przykładem niezwykłej obowiązkowości.

Z żalem żegnamy Go, składając hołd Jego pamięci.

Urzędnicy i Funkcjonariusze Urzędu Skarbowego w Wyrzysku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 28 bm. o godzinie 15,30 z kostnicy Szpitala Powiatowego w Wyrzysku. (1453

Jeśli ogłoszenie oznaczone jest szyfrą:

Oferty skierować do administracji „Dziennika Bydgoskiego pod..." zainteresowani danym ogłoszeniem winni złożyć oferty w liście **z napisem na kopercie tej szyfry, która wymieniona jest w ogłoszeniu.** Oferty wydajemy natychmiast ogłaszającym, wykazującym się wystawionym przez nas kwitem. W żadnym wypadku nie podajemy adresu lub bliższych danych o ogłaszającym się pod szyfrą. Za ewentualną odpowiedź nie możemy brać odpowiedzialności, gdyż jest to sprawą wyłącznie ogłaszającego. Zaleca się przeto, aby nie załączać do ofert oryginalnych świadectw lub innych pism, a tylko odpisy.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50 % drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9.
Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

UWAGA!
Za zwrot fotografii, świadectw i innych dokumentów, dołączonych do ofert, Administracja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

POLECENIA

Obiady
kolacje reklamowe 90 gr. „Pod Dzwonem" Wełniany Rynek 2. (1093

Pióra wieczne
Ołówki automatyczne
Albumy, Papiery listowe najtaniej (33022
Kazimierz Bartel
Hurtownia papiernicza
Bydgoszcz, Śniadeckich 38,

Meble
solidne kupisz najtaniej tylko w
składzie fabrycznym T. Kasprowicz, ul. Długa 34. 8227

Pomarańcze mandarynki cytryny, figi etc.
polecają (484
Bcia Kocjan
składnica
Pod Blankami 14.

SPRZEDAŻE

Restaurację
kawiarnię, w centrum miasta z pełną koncesją, dobrą egzystencją, korzystnie sprzedam. Czajkowski, Inowrocław, Św. Ducha 51. (614

Konie 1365
wyjazdowe kasztanki. Kawczyński, Ślesin Nakło

Sprzedam
regał, stół składany. Teofila Magdzinskiego 9. (1479

Repertuar kin bydgoskich:

KRISTAL: „Truxa", premiera i nadprogram.

MARYSIEŃKA: „Książę X" z Sonią Henie i nadprogram.

APOLLO: „Dżentelmen wierzy kobiecie" i komedia p. t.: „Kubuś gra w piłkę".

KAPITOL ul. Marcinkowskiego 4: „Nie całuj w kinie" oraz „Ostatni Mohikanin".

BAŁTYK: „Srebrna torpeda" oraz „Senorita w masce".

Łóżko
używane tanio sprzedam. Cieszkowskiego 15, m. 11 oficyna. (779

Leicę
radio 110 wolt tanio sprzedam. Błaszak, Długa 19.

Meble
na pokój kuchnię, sprzedam. Brzozowa 80. (1442

Rolwóz
dwukonny średni w dobrym stanie korzystnie na sprzedaż. Oglądać można Jagiellońska 4 w podwórzu. (1454

Zakład
fryzjerski sprzedam. Niegolewskiego 2. (791

Sieczka (1474
z dostawą 5. 0 tel. 3989.

Owocarnię
centrum miasta dobrze zaprowadzoną sprzedam zaraz z powodu choroby. Oferty Dziennik Bydgoski **Gdynia** pod „G. W." 1467

Restaurację
Bydgoszczy sprzedam. Oferty Dziennik „Bezkonkurencyjna". 1470

Piekarnię (1464
odstąpię na dogodnych warunkach. Karczewski, Wągrowiec, Bydgoska.

Ford
ciężarówkę typ A. nowoczesna karoserja po generalnym remoncie oraz Chevrolet na rozbiórkę sprzeda Fabryka Cukrów A. Łęgowski, Toruń. 1465

KUPNA

Auto (1365
dobre, jakość, cena. Kawczyński, Ślesin, Nakło,

Półciężarówkę
1½ ton, krytą karoserią, w dobrym stanie kupię. Kwiatowa 15—5. (775

Dywan
perski kupię, używany. Of. filia Dziennika pod „Cena". (772

Cegły
wszelkie używane, całe i połówki oraz kasetę małą żelazną, kupię. Spedytor W. Wodtke, Gdańska 76, telefon 3015. (1476

Wysokocielne
świeżo ocielone krowy kupi Maj. Zimne Wody p. Bydgoszcz V. (1471

POSADY WOLNE

Panienki
do restauracji potrzebne. Wiadomość: filia Dziennika Bydgoskiego. (789

Uczeń
blacharsko - instalacyjny potrzebny zaraz. Ul. Mazowiecka 25—3. (780

Pokojowa
potrzebna na wieś. Zgłoszenia A. Chwiałkowski, Bydgoszcz, Dworcowa 34. (741

Służąca
do restauracji potrzebna. Marszałka Focha 7. (770

Pomocnik 786
fryzjerski na wypomóżkę Jagiellońska 23, Bonk.

Potrzebna 781
służąca. Krakowska 11—2.

Służąca
potrzebna. Tepper, Poznańska 10. (1459

Dmuchaczy (771
do ozdób choinkowych, tylko wykwalifikowani mogą zgłosić. „Pharmachemia", Sienkiewicza 11

Pokój
umeblowany. Plac Poznański 7—5. (1451

Ciepły
frontowy solidnemu. Sienkiewicza 35—6. (788

Pokój (1103
umeblowany dla małżeństwa. Gimnazjalna 6—4, (przy Placu Wolności.)

Dziewczyna
do prac domowych potrzebna. Müller Chwytowo 20. 1456

Uczeń
piekarski potrzebny. Marquardt, Kujawska 55. (1452

Poszukuję
pracowitej kucharki. M. Brzeska, Kartuzy. (1411

Akwizytor
kolporterzy potrzebni zaraz. Oferty Dzien. „Akwizytor". (1472

Kucharka
potrzebna świadectwami. Artura Grottgera 1, restauracja. (1460

Ekspedientka
rutynowana, dzielna w swym zawodzie, potrzebna od 1. II. lub 15-go. Oferty z podaniem pensji do Konst. Michna mistrz rzeźnicko-wędl., Pelplin. (1409

Służąca (784
od 1. II. potrzebna do wszelkich prac domowych i gotowaniem. Wuj Tom Gdańska 28.

Praktykantka
biurowa, pisząca na maszynie po polsku i niemiecku potrzebna. Oferty pod „Prawo" do filii Dziennika. (773

LEKCJE

Studentka
udziela lekcji francuskiego konwersacji, może przychodzić. Ul. Żwirki i Wigury 24—8. (769

POSADY POSZUKUJĄ

Kelnerów
kucharzy, kucharki poleca Związek Gastronomiczny, Plac Piastowski 17, telefon 1163. 610

Poszukuję
zajęcia do samotnej osoby. Zgłoszenia Dziennik „Gosposia". (1461

DZIERŻAWY

Skład
2 pokoje kuchnia. Chołoniewskiego 1. (766

POKOJE WOLNE

Pokój (1458
słoneczny. Nakielska 5—3.

Pokój
umeblowany Promenada nr 53—1. (1348

POKOJU POSZUKUJĄ

Pokój
próżny skromny poszukuję. Adres Dziennik. (761

MIESZKANIA SZUKA

5—7 pokoi (1432
komfortowe ul. Gdańska, od Placu Teatralnego do Cieszkowskiego, nie wyżej 2-go piętra od zaraz lub później poszukuję. Of. pod „5—7" do filii Dziennika Bydg

Pokój (F778
kuchnią lub próżny pokój Św. Trójcy, pobliżu, zaraz potrzebny. Adres filia.

Poszukuję
willę lub 6 pokojowe mieszkanie willowe w dzierżawę. Oferty do filii dla „S. K." (720

Poszukuję
4—5 pokojowego, słonecznego, komfortowego mieszkania w najlepszej dzielnicy, możliwie I piętro, od 1. 4. wzgl. 1. 6. br. Łaskawe oferty pod „Komfortowe" do filii Dziennika. (792

Cena w tej rubryce 1 wiersz 50 gr

Jednoizbowe:
Toruńska 152.

2, 3 i 4 pokojowe:
kuch. łaz. Śniadeckich 13-1.

5 pokojowe:
wys. part. Jagiellońska 7.

7 pokojowe:
komfort II p. ul. Gdańska 62, umiarkowany czynsz.

3 Pokoje
komfortowe Paderewskiego 28. (695

4 pokojowe (765
złazienką. Sienkiewicza 11.

Mieszkanie
5 pokojowe, komfortowe, przy ul. 20 Stycznia do wynajęcia. Zgłosz. Fryc, Dworcowa 57. (F777

Czteropokojowe
komfortowe. Zduny 1, administrator. (767

Trzpokojowe
wolne. Dworcowa 48. (790

RÓŻNE

Bezkonkurencyjny
interes handlowy wyrobów monopolowych poszukuje spólnika z kapitałem 15.000 zł. Zgłoszenia filia Dzien. Bydg. Bydgoszcz pod „F. P." 679

Bezkonkurencyjnie
przepowiada Grafolog, Król. Jadwigi 13—6. (1345

Szymański
poleca swoje
obiady
po 80 groszy. (1475
Dworcowa 24.

Przystojna
brunetka zapozna partnera na karnawał. Filia „Inteligentny 35". 787

Przyjechała
na bardzo krótki czas z Belgii jasnowidząca i homeopatka, przyjmuje Mostowa 3. m. 5. (785

ZGUBY

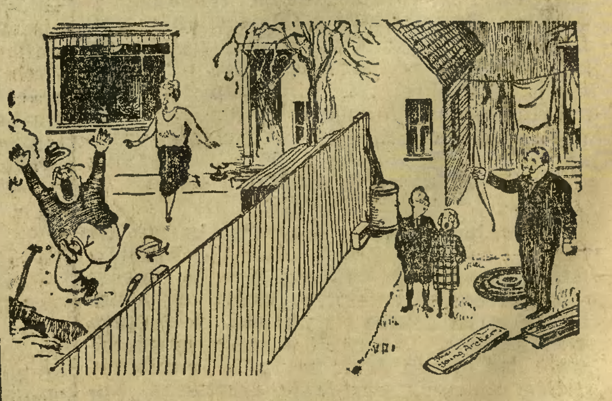
Zgubiono
klucz od żelaznej szafy w skórkowej pochewce. Proszę oddać w Dzien. Bydg. za dobrym wynagrodzeniem. 1473

MATRYMONJALNE

Panna (783
inteligentna z dobrej rodziny, posiada 8.000 zł gotówki pozna pana na stanowisku od lat 30-35, cel matrymonialny. Poważne oferty proszę skierować możliwie z fotografią pod „Zdecydowana 30" do filii Dziennika.

Dwie siostry
znudzone samotnym życiem, posiadające dobrze prosperujący skład, pragną poznać dwóch panów dobrego charakteru, w wieku od 35—45 lat, w celu matrymonialnym. Cośkolwiek gotówki pożądane celem powiększenia interesu. Oferty z fotografią którą się zwraca, Dziennika Bydgoskiego pod „Życzenie 100". (1445

OKAZJA.

— Nie płacz, synku. Pójdziemy do sąsiadów, powiemy im „dzień dobry" i zapytamy, czy nie znaleźli strzały.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł, na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 łam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20 % zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50% drożej jak w zwykłem dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za wiadomości z Gdyni i wybrzeża odpowiedzialna: Zofia Żelska-Mrozowicka w Gdyni; za kronikę toruńską: Roman Kobierski w Toruniu; za wszystkie inne działy: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy.